

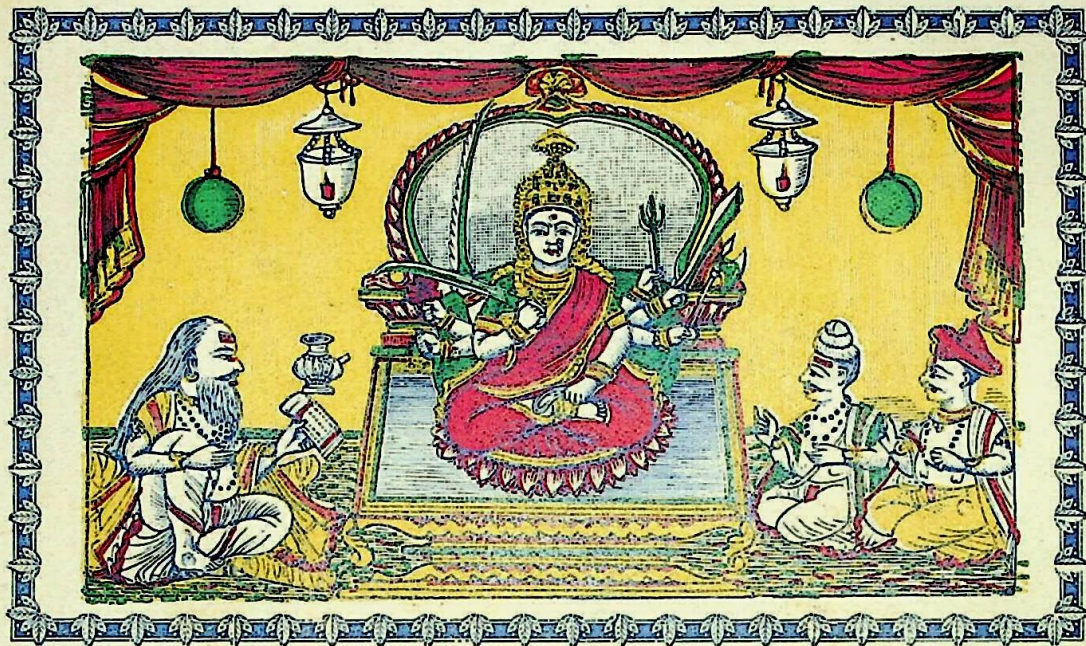
॥ अथ सप्तशती प्रारभ्यते ॥

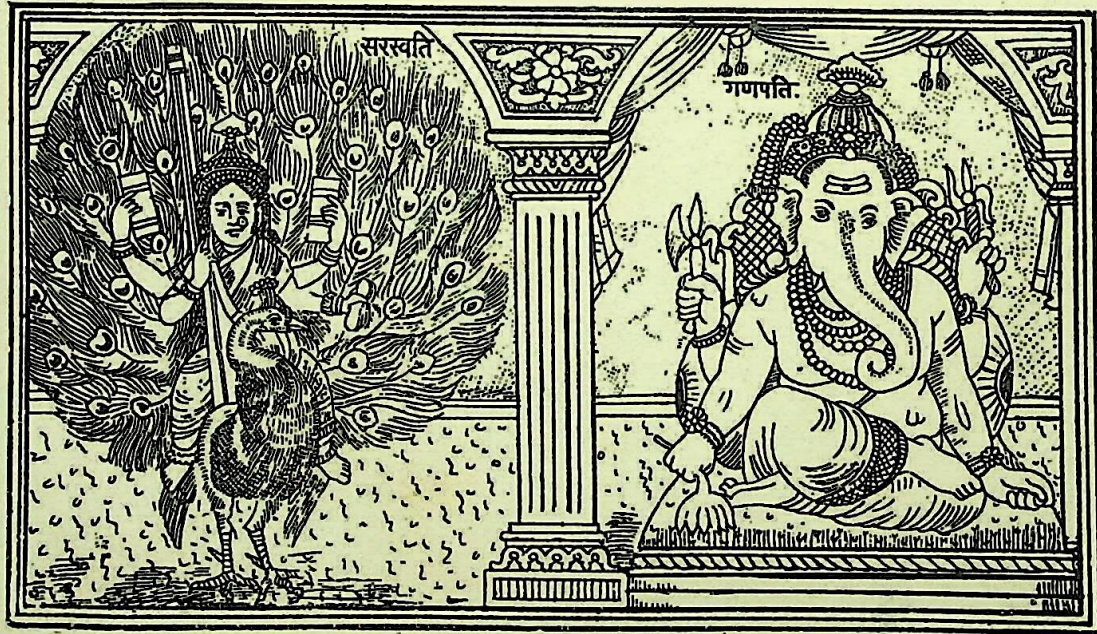

सप्तशतीविषयानुक्रमः ।

विषयः	पत्रं.	विषयः	पत्रं.
१ मंगलाचरणं	१	१२ यंत्रदेवतास्थापनं	११
१ सप्तशतीविधिः	१	१३ यंत्रं वैकृतिकरहस्योक्तं	११
२ नित्यपाठसंकल्पो विशेषसंक०	२	१४ नवार्णयंत्रं अष्टदलं	१२
३ आसनविधिः	५	१५ सप्तशतीमहायंत्रं	१२
४ बाह्यभूतशुद्धिः	६	१६ पूजाविधिः	१३
५ स्थलशुद्धिः	६	१७ आवरणदेवताः	१५
६ विघ्नोत्सारणं आत्मरक्षणं च	७	१८ कुमारीपूजा	२०
७ भूशुद्धिः	७	१९ बलिदानं	२२
८ भूतशुद्धिः	८	२० कूष्माण्डबलिः	२२
९ प्राणप्रतिष्ठा	९	२१ सरस्वतीपूजनं	२५
१० मातृकान्यासः	९	२२ शापोद्धारमंत्रः	२५
११ दीपस्थापनं	१०	२३ कवचं	२६

स०

१

विषयः	पत्रं.
२४ अर्गला	३३
२५ कीलकं	३६
२६ नवार्णविधिः	३८
२७ एकादशविधन्यासाः	३९
२८ मूलषडंगन्यासः	४६
२९ ध्यानादि	४७
३० मालाप्रार्थना	४८
३१ रात्रिसूक्तं वैदिकं	४८
३२ ,, पौराणं	४९
३३ पल्लवयोजनाप्रकारः	५१
३४ संपुटीकरणप्रकारः	५२
३५ सप्तशतीन्यासाः	५३
३६ चंडीपंचाक्षरन्यासः	५४

विषयः	पत्रं
३७ चक्रन्यासः	५४
३८ सप्तशतीप्रथमचरितं	५५
३९ ,, मध्यमचरितं	६६
४० ,, उत्तमचरितं	८७
४१ उत्तरन्यासः	१३६
४२ देवीसूक्तं वैदिकं	१३७
४३ देवीसूक्तं तांत्रिकं	१३८
४४ प्राधानिकरहस्यं	१४२
४५ वैकृतिकरहस्यं	१४६
४६ मूर्तिरहस्यं	१५१
४७ उत्तरविधिः	१५४
४८ नवचंडीशतचंडीसहस्रचंडीविधिः	
॥ अनुक्रमणिका समाप्ता ॥	

अनु-

१

श्रीगणेशायनमः ॥ गजवदनंशिखिवाहांश्रीदु
 र्गासद्गुरुंचनिजपितरौ ॥ नत्वासप्तशतीयांकुर्वे
 ऽनुष्ठानपद्धतिसुलभाम् ॥ १ ॥ सामंतवाटिका
 पुरवासिश्रीकृष्णशर्मणाक्रियते ॥ पद्धतिरियं
 यथामतिविचार्यदुर्गामहोदधिग्रंथम् ॥ २ ॥
 श्रीदुर्गाप्रीत्यर्थंपरोपकृतयेचपद्धतिकुर्वे ॥ अ
 स्यामधिकंन्यूनंसंतःसंशोधयंतुवैदयया ॥ ३ ॥
 ॥ सप्तशतीविधिः ॥ ॥ अथसाधकःकृतमं

स०

१

गलस्नानतिलकनित्यविधिः प्राङ्मुखः आदा
 वाचामेत् यथा ॐ ऐं आत्मतत्त्वंशोधयामि
 नमःस्वाहा ॐ ह्रीं विद्यातत्त्वंशोधयामि नमः
 स्वाहा ॐ क्लीं शिवतत्त्वंशोधयामि नमःस्वाहा
 ॐ ऐं ह्रीं क्लीं सर्वतत्त्वंशोधयामि नमःस्वाहा ॥ त
 तः पवित्रपाणिः प्राणायामं कुर्यात् यथामूलमं
 त्रेणेडया (वामनासया) वायुमापूर्य कुंभके
 चतुर्वारं मूलं पठित्वा द्विवारं मूलमुच्चरन् पिंगल

वि०

१

या (दक्षनासया) रेचयेत् इति ॥ ततःश्री
 गणेशगुर्वादीन्नत्वा सुमुखश्चेत्यादिदेशकालसं
 कीर्तनांते नित्यपाठसंकल्पोयथा अस्माकंसर्वे
 षांसकुटुंबानांक्षेमस्थैर्यायुरारोग्यैश्वर्याभिवृद्ध्य
 र्थं समस्तमंगलावाप्त्यर्थं अमुकगोत्रोत्पन्नस्या
 मुकनाम्नोमम श्रीजगदंबाप्रसादेनसर्वापन्निवृ
 त्तिसर्वाभीष्टफलावाप्तिधर्मार्थकाममोक्षचतु
 विधपुरुषार्थसिद्धिद्वारा श्रीमहाकालीमहाल

स०

२

क्ष्मीमहासरस्वतीदेवताप्रीत्यर्थं कवचार्गला
 कीलकपठनैकादशन्यासपूर्वकनवार्णमंत्राष्टो
 त्तरशतजपरात्रिसूक्तपठनपूर्वकं देवीसूक्तपठ
 ननवार्णमंत्राष्टोत्तरशतजपरहस्यत्रयपठनांतं
 श्रीचंडीसप्तशत्याःपाठंकरिष्ये ॥ विशेषकामना
 यांतत्तदूहःकार्यः ॥ सपल्लवादिशतचंडीचिकी
 र्षायां देशकालसंकीर्तनांतेअमुकगोत्रोत्पन्नस्य
 अमुकनाम्नोममामुकव्याधिनाशपूर्वकं क्षिप्रा

वि०

२

रोग्यावाप्तिद्वारा श्रीमहाकाली० ३ दुर्गाप्रीत्य
र्थेइत्यादि० अथवा अपमृत्युपरिहारपूर्वकमा
युरभिवृद्धिद्वारा० अथवा अमुकशत्रुपराभव
पूर्वकं अमुकवशीकरणसिद्धिद्वारा० अथवा
ग्रहपीडानिवारणपिशाचोपद्रवादिसर्वानिष्ट
निवारणपूर्वकं क्षेमायुःसकलैश्वर्यसिद्धिद्वारा
श्रीजगदंबामहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वती
स्वरूपिणीत्रिगुणात्मिकामुककुलदेवताप्री

स०

३

त्यर्थं कवचा० शल्याःप्रतिमंत्रांते शरणागते
 त्यादिमंत्रपल्लवितायाः पाठरीत्याशतपाठात्म
 कशतचंड्याख्यं अथवा प्रतिमंत्रं सर्वमंगले
 त्यादिमंत्रसंपुटितायाः अथवा प्रतिमंत्रादौ
 सर्वस्वरूपइत्यादिमंत्रयोजितायाः पाठरीत्या
 शतचंड्याख्यं नवचंडीचिकीर्षायां दशपाठा
 त्मकनवचंड्याख्यमित्यूहेविशेषः कर्मकरिष्ये
 इतिप्रथमसंकल्पः ॥ ततो नित्यसंकल्पस्तु पू

वि०

३

र्वसंकल्पितकामनासिद्धये पूर्वसंकल्पितशत
चंडीसंख्यापरिपूर्तये नवचंड्यांनवचंडीसंख्या
परिपूर्तये पूर्वसंकल्पितरीत्यापाठाख्यं कर्मक
रिष्ये तदंगत्वेनादौसंक्षेपतः आसनविधिभूशु
द्ध्यादिकर्म दीपस्थापनपूजनं श्रीसप्तशतीपूज
नं रहस्योक्तयंत्रस्थप्रधानदेवतापूजनं तंत्रोक्त
नवार्णयंत्रस्थप्रधानदेवतापूजनं वा पायसेनइ
क्षुखंडकूष्मांडाद्यन्यतमफलेन वा पूजांगव

स०

४

लिदानं च सकलशापप्रतिबंधनिवृत्तये तंत्रो
 क्तशापोद्धारमंत्रस्य सप्तवारजपं दृष्टफलसिद्धि
 प्रतिबंधनिवृत्तये तंत्रोक्तोत्कीलनमंत्रस्य पा
 ठादौपाठांते च एकविंशत्येकविंशतिसंख्याज
 पंचकरिष्ये ॥ आदौ निर्विघ्नतासिद्ध्यर्थं महाग
 णपतिस्मरणं सद्विरूपादुकास्मरणं च करिष्ये ॥
 गणानां त्वाशौनको गृत्समदोगणपतिर्जगती
 निर्विघ्नतासिद्ध्यर्थं महागणपतिस्मरणे विनियो

वि०

४

गः ॥ ॐ गुणानां त्वागुणपतिं हवामहे कविं कवी
 नामुपमश्रवस्तमं ॥ ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्प
 त आनः शृण्वन्नूतिभिः सीदसादनं ॥ सिद्धिबु
 द्धि शक्तिसहितमहागणपतये नमोनमः इति ॥
 ततः नमोगुरुभ्योगुरुपादुकाभ्यो नमः परे
 भ्यः परपादुकाभ्यः ॥ आचार्यसिद्धेश्वरपादु
 काभ्यो नमोस्तुलक्ष्मीपतिपादुकाभ्यः ॥ श्री
 गुरुभ्योनमोनमः ॥ इति श्रीगणपतिसद्गुरुचन

स०

५

त्वा ॥ अथासनविधिः ॥ सयथा आसनाधोज
 लादिनात्रिकोणं विलिख्य ॐ ह्रीं आधारशक्ति
 कमलासनाय नमः इत्याधारशक्तिसंपूज्य तदु
 पर्यनुद्विग्नताकरं कुशकंवलाद्यन्यतममासन
 मास्तीर्य पृथ्वीतिमंत्रस्य मेरुपृष्ठऋषिः कूर्मोदे
 वता सुतलंछंदः आसने विनियोगः ॐ पृथिवित्व
 याधृतालोकादेवित्वं विष्णुनाधृता ॥ त्वंचधार
 यमां देवि पवित्रं कुरु चासनं ॥ इत्याधारशक्तिसं

वि०

५

प्रार्थ्य ॐ भूर्भुवःस्वःइत्यासनंसंप्रोक्ष्यतदुपरि
प्राङ्मुखउदङ्मुखोवाउपविश्य ॐ अनन्तासना
यनमः ॐ कूर्मासनायनमः ॐ विमलासनाय
नमः ॐ पद्मासनायनमः ॐ योगासनायनमः
ॐ आधारशक्त्यैनमः ॐ दुष्टविद्रावणनृसिंहा
सनायनमः ॐ मध्येपरमसुखासनायनमः इ
तिनत्वा ॐ ऊर्ध्वकेशिविरूपाक्षिमांसशोणित
भक्षणे ॥ तिष्ठदेविशिखाबंधेचामुंडेह्यपराजि

स०

६

ते ॥ इतिशिखामावद्ध्य ॥ अथवाह्यभूतशुद्धिः
 ॐ अपसर्पंतुतेभूतायेभूताभूमिसंस्थिताः ॥
 येभूताविघ्नकर्तारस्तेनश्यंतुशिवाज्ञया ॥ ॐ
 अपक्रामंतुभूतानिपिशाचाःसर्वतोदिशं ॥ स
 वेषामविरोधेनजपकर्मसमारभे ॥ इतिभूता
 न्युत्सार्य ॥ तीक्ष्णदंष्ट्रमहाकायकल्पांतदहनो
 पम ॥ भैरवायनमस्तुभ्यमनुज्ञांदातुमर्हसि ॥
 इतिभैरवाज्ञांगृहीत्वा ॥ ॥ अथस्थलशुद्धिः ॥

वि०

६

देवतामंडपंचतुर्द्वारंविचिन्त्य ॐ अंतरित २
 क्षौंतरिताअरातयः हुंफट् इतिमंडपांतःअक्ष
 तान्क्षिप्वा वामतोगुंगुरुभ्योनमः दक्षिणतो
 भंभद्रकाल्यैनमः उपरिष्ठात् गंगणपतयेनमः
 इतिद्वारदेवताःसंपूज्य ॥ अथविघ्नोत्सारणंआ
 त्मरक्षणंच ॥ यथा मूलंपठन्दिव्यदृष्ट्यवलोक
 नेनदिव्यान् विघ्नानुत्सारयामि ॐ फडिति
 प्रोक्षणेनांतरिक्षान्विघ्नानुत्सारयामि ॐ फडि

स०
७

तिवामपादपार्ष्णिघातेनभौमान् विघ्नानुत्सा
 रयामि ॐ अस्त्रायफट् इतितालत्रयेणदिग्बंध
 नंकृत्वा ॐ नमःसुदर्शनायअस्त्रायफट् इतिमं
 त्रेण छोटिकयावह्निप्राकारत्रयंविभाव्य भूशु
 द्यादीनिकुर्यात् ॥ भूशुद्धिर्यथा गायत्र्याप्राणा
 नायम्य हुंइतिबीजेनकुंडलिनीमुत्थाप्य हृदि
 स्थंदीपकलिकाकारंजीवं ॐ हंसः इतिमंत्रेणब्र
 ह्मणिसंयोज्य स्वदक्षिणकुक्षिस्थंपापपुरुषंध्या

वि०

७

त्वा यं इति १६ षोडशवारोच्चारितवायुबीजे
 नपिंगलयापूरकेण तंपापपुरुषंशोषयित्वाकुं
 भके रं इति ६४ चतुःषष्टिवारोच्चारितवह्निबी
 जेनतंदग्ध्वा पुनः यं इति ३२ द्वात्रिंशद्वारो
 च्चारितवायुबीजेनतद्भस्मइडयारेचयेत् ॥ ब्र
 ह्मरंध्रगतेचंद्रमंडलेऽमृतवर्षिणीं ॥ भवानींभू
 मिशुद्ध्यर्थंभावयेदमृतेश्वरीं ॥ ततस्तन्मौलि
 निष्पंदसुधाकल्लोलवृष्टिभिः ॥ चिंतयेन्मनसा

स०

८

त्मानंभूमिशुद्धिरियंभवेत् ॥ इतिसंक्षेपतोभू
 शुद्धिः ॥ ॥ अथभूतशुद्धिः ॥ इडयावायुमापूर्य
 कुंभकेलंवरंयंहं इतिपंचभूतबीजानिसकृदाव
 र्त्यपिंगलयारेचयेत् ॥ ततोवमित्यमृतबीजेनप्रा
 णायामं कृत्वा सद्वासनात्मकंदेवीशरीरमुत्पा
 द्यसोहंइतिमंत्रेण कुंडलिनीं ब्रह्मणोवहत्यतत्र
 स्थंजीवंहदिनिधाय कुंडलिनीं मूलाधारगतां
 विभावयेदितिसंक्षेपतोभूतशुद्धिः ॥ ॥ अथ

वि०

८

प्राणप्रतिष्ठा ॥ हृदिहस्तंदत्वा ॐ आंहींक्रोंम
 मप्राणाइहप्राणाः ॐ आंहींक्रोंममजीवइहस्थि
 तः ॐ आंहींक्रोंममसर्वेन्द्रियाणि ॐ आंहींक्रों
 ममवाङ्मनस्त्वक्क्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणप्राणा इ
 हागत्यसुखंचिरंतिष्ठंतुस्वाहा ॐ असुनीतेपुनर
 स्मासुचक्षुःपुनःप्राणमिहनोधेहिभोगं ॥ ज्यो
 कपश्येमसूर्यमुच्चरंतमनुमतेमृळ्यानःस्वस्ति ॥
 ममगर्भाधानादिपंचदशसंस्कारसिद्ध्यर्थं पंच

स०

९

दशप्रणवावृत्तीः करिष्ये ॥ ॐ १५ ॥ रक्तांभोधि
 स्थपोतोल्लसदरुणसरोजाधिरूढाकराब्जैः पा
 शंकोदंडमिक्षूद्भवमथगुणमप्यंकुशंपंचबाणा
 न् ॥ विभ्राणासृक्कपालं त्रिनयनलसितापीनव
 क्षोरुहाढ्या देवीबालार्कवर्णाभवतुसुखकरीप्रा
 णशक्तिः परानः ॥ सुप्रतिष्ठितमस्त्वितिसंक्षेपे
 ण प्राणप्रतिष्ठा ॥ ॥ ततो मातृकान्यासो यथा
 ॥ अंजलिबद्धा अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं एं ऐं ओं

वि०

९

औंअंअःकंखंगंधंङंचंछंजंझंञंटंठंडंढंणंतंथंदं
 धंनंपंफंवंभंमंयंरंलंवंशंषंसंहंळंक्षं इतिमातृका
 बीजान्यंजलिगतानिविभाव्य मूर्धादिपादांतं
 त्रिन्यसेदितिसंक्षेपः ततोमूलेनाचम्यप्राणाना
 यम्य॥अथदीपस्थापनं घृतदीपोभवेदक्षेतैलदी
 पस्तुवामतः ॥ सितवर्तियुतोदक्षेरक्तवर्तिस्तु
 वामतः ॥ देव्याइतिशेषः ॥ तत्स्थापनप्रका
 रः ॥ देवीपीठदक्षिणतोभूमौगंधेनत्रिकोणंवि

स०

१०

लिख्यदीपाधारयंत्रायनमः इतिगंधपुष्पाक्ष
 तैःसमर्च्य तत्रघृतपूर्णशुक्लवर्तियुतंदीपपात्रंसं
 स्थाप्यदीपंप्रज्वालयनाम्नापंचोपचारैःसंपूज्य ॥
 भोदीपदेवीरूपस्त्वंकर्मसाक्षीह्यविघ्नकृत् ॥ या
 वत्कर्मसमाप्तिःस्यात्तावत्त्वंसुस्थिरोभवेतिसंप्रा
 र्थ्य तेनैवप्रकारेण देवीपीठवामभागेष्राग्वत्त्रि
 कोणेतैलपूर्णरक्तवर्तियुतंदीपपात्रंसंस्थाप्य दी
 पंप्रज्वालयसंपूज्यभोदीपेतिप्रार्थयेत् इत्येवं

वि०

१०

स्थापितदीपावासमाप्तिरक्षेदिति ॥ अथयंत्रेदे
वतास्थापनं दीपद्वयमध्यपीठेताम्राद्यन्यतम
पत्रेभूर्जपत्रेवाकुंकुमादिनादेव्यंष्टगंधेनवायंत्रं
लिखेत् वैकृतिकरहस्योक्तम् ॥

१.—देव्यंष्टगंधोयथा । चंदनगुरुकर्पूरकुंकुमरोचनंतथा ॥ शिलारसोज
टामांसीर्कचूरचैकवृद्धितः ॥ १ ॥ एकवृद्धितः चंदनः १ अंशः ततः परस्यैकवृ-
द्धिः नाम अगुरुः २ अंशौ ततः परस्य कर्पूरस्यैकवृद्धिः नाम अंशाः ३ एवमग्रे
एकवृद्धिर्ज्ञेया, अन्यत्सुगमम् ॥

स०

११

महालक्ष्मीर्यदा पूज्येत्यादि श्लोकत्रयोक्तयंत्रयथा—

ॐ गौर्यासह रुद्रायनमः ५	ॐ स्वरयासह विरिंचये नमः ४	ॐ लक्ष्म्यासह हृषीकेशाय नमः ६	
ॐ ऐमहाकाल्यै नमः १	ॐ ह्रीमहालक्ष्म्यै नमः २	ॐ क्लीमहासर- स्वत्यै नमः ३	
ॐ अष्टभुजायै नमः ९	ॐ अष्टादशभु- जायै नमः ७	ॐ दशाननायै नमः ८	
ॐ महिषाय नमः १०	ॐ सिंहाय नमः ११	ॐ कालाय नमः १२	ॐ मृत्यवे नमः १३

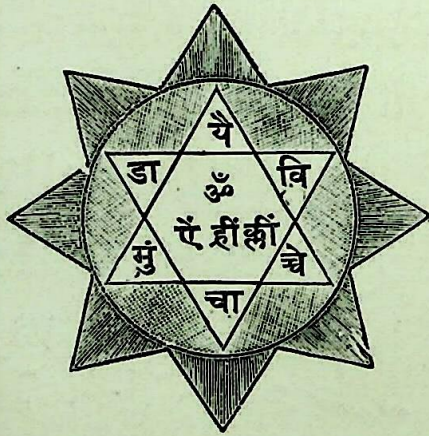
इति दशावरणदेवताः ।

वि०

११

अथवातांत्रिकं नवार्णोक्तं यंत्रं यथा ॥

अथ लिखेदष्टदलमित्या
दिश्लोकद्वयोक्तं नवार्ण
यंत्रं अस्मिन्यंत्रेनावर
णानि किंतु मूलमंत्रांते
श्रीमहाकालीमहाल
क्ष्मीमहासरस्वतीस्वरू

पिण्यै दुर्गायै नमः इति मंत्रेणावाहनादिसर्वोप

स०

१२

चारान्समर्पयेत् ॥ तद्यथा ॥ लिखेदष्टदलं प
 द्मचंदनागुरुकुंकुमैः ॥ पद्ममध्ये लिखेच्चक्रं षट्
 कोणचंडिकामयं ॥ १ ॥ षट्कोणचक्रमध्यस्थ
 माद्यबीजत्रयं लिखेत् ॥ पूर्वादिकोणषट्केतुबी
 जान्यन्यानि विन्यसेत् ॥ २ ॥ अथवा तंत्रोक्तं
 सप्तशतीमहायंत्रं ॥ वेद्यां विरचिते रम्ये सर्वतो
 भद्रमंडले ॥ घटं संस्थाप्य विधिवत्तत्रावाह्यार्च
 येच्छिवां ॥ ३ ॥ तदग्रे कन्यकाश्चापि पूजयेद्वा

वि०

१२

महाबाहुस्तस्मै नित्यं० वरुणाय सांगायेत्यादि० ॥ ५ ॥ तव वाय० सवप्रा
 णात्मको वायुः सर्वजंतुष्ववस्थितः ॥ ध्वजहस्तो महाप्राणस्तस्मै नित्यं० वायवे
 सांगायेत्यादि० ॥ ६ ॥ सोमो धेनुं० गौरोयस्तु पुमान्सौम्यः सर्वौषधिसम
 न्वितः ॥ नक्षत्राधिपतिः सोमस्तस्मै नित्यं० सोमाय सांगायेत्यादि० ॥ ७ ॥
 तमीशानं० ईशानः पुरुषः शुक्लः सर्वदेवाधिपो महान् ॥ शूलहस्तो विरूपाक्षस्त
 स्मै नित्यं० ईशानाय सांगायेत्यादि० ॥ ८ ॥ आर्यगौः पृश्नि० योसावनंतरूपे
 ण ब्रह्मांडं सचराचरं ॥ पुष्पवद्धारयेन्मूर्ध्नि तस्मै नित्यं० अनंताय सांगायेत्या
 दि० ॥ ९ ॥ ब्रह्मजज्ञानं० पद्मयोनिश्चतुर्मूर्तिर्वेदावासः पितामहः ॥ कमंड
 लुधरो देवस्तस्मै० ॥ ब्रह्मणे सांगायेत्यादि० ॥ १० ॥ नवग्रहेभ्यः सांगेभ्य
 इत्यादिनाग्रहेभ्यो बलिं दत्वा क्षेत्रपालाय दद्यात् ॥ क्षेत्रस्य पतिना० सर्वभूता
 धिपाय क्षेत्राधिपतये शाकिनी डाकिनी भूतप्रेत पिशाचादिपरिवारसहिताय इमं
 बलिं समर्पयामि ॥ भो क्षेत्रपाल इमं बलिं भक्ष्यदिशोरक्षममयजमानस्य वा आयुः
 कर्तेत्यादि० ॥ बलिं गृह्णंस्त्विमं देवा आदित्या वसवस्तथा ॥ मरुतश्चाश्विनौ रु

चंडी

९

द्राःसुपर्णाःपन्नगाःखगाः ॥ असुरायातुधानाश्चपिशाचोरगराक्षसाः ॥ डा
 किन्योयक्षवेतालायोगिन्यःपूतनाःशिवाः ॥ जृम्भकाःसिद्धगंधर्वानागाविद्या
 धरानगाः ॥ दिक्पालालोकपालाश्चयेचविघ्नविनायकाः ॥ जगतांशांति
 कर्तारोब्रह्माद्याश्चमहर्षयः ॥ माविघ्नमाचमेपापंमासंतुपरिपंथिनः ॥ सौ
 म्याभवंतुतृप्ताश्चभूतप्रेताःसुखावहाः ॥ इतिमंत्रान्पठेत् ॥ अयंवलिःशूद्रे
 णदुर्ब्राह्मणेनवानेयः ॥ ततोहस्तौपादौप्रक्षाल्याचम्य पूर्णाहुतिंजुहुयात् ॥
 स्रुचिस्रुवेणद्वादशवारमाज्यंगृहीत्वानारिकेलादिचगृहीत्वा ॥ समुद्रादूर्मिं०
 ३ मूर्धानं० १ पुनस्त्वा० पूर्णादर्विं० सप्ततेअग्ने० धामंतेविश्वं० मूलमंत्रः
 नमोदेव्यैइत्यादिमंत्राश्च ॥ ततोवसोर्धारांहुत्वाप्रणीताविमोकादिकर्मशेषं
 समाप्य ॥ मूलमंत्रेणहोमदशांशेनदुग्धेनजलेनवातर्पणंकृत्वातेनैवमंत्रेणतद्
 शांशेनमार्जयेत् ॥ ततोयजमानआचार्यादीन्वस्त्राद्यैःसंपूज्य तेभ्योगोमिथु
 नानिहिरण्यंचदद्यात् ॥ ततआचार्यादिभ्योन्येभ्योवाकपिलागोनीलमणि
 श्वेताश्वत्थत्रचामरभूमिशय्यासप्तधान्यानियथासंभवंवादद्यात् ॥ ततआ

होमः

९

चार्यादयः कलशोदकेन सपत्नीकं सकुटुंबं यजमानं समुद्रज्येष्ठा इत्यादिभिः सु
 रास्त्वेत्यादिभिर्ग्रहमंत्रैश्चाभिषिंचेयुः ॥ ततो यजमानो ग्रहाणामुत्तरपूजां कृ
 त्वा चार्येण विसर्जने कृते ग्रहपीठदानं कृत्वा देवीं पंचोपचारैः संपूज्य महाबलिं
 दद्यात् ॥ तत्र क्षत्रियादिनाश्वमेषल्लगमहिषाणामन्यतरो देयः ॥ विप्रेण तु
 कूष्मांडबिल्वमिक्ष्वश्वदेयाः ॥ सचेत्थं ॥ देवीं द्रोणपुष्पबिल्वाम्रदलजाती
 चंपकैः संपूज्य कर्ता उदङ्मुखः देवीमुखं वा बलिंगंघादिनाभ्यर्च्य ॥ पशुस्त्वं
 बलिरूपेण मम भाग्यादुपस्थितः ॥ प्रणमामिततः सर्वरूपिणं बलिरूपिणं ॥
 चंडिकाप्रीतिदानेन दातुरापद्विनाशनं ॥ चामुंडा बलिरूपाय बले तुभ्यं नमो
 स्तुते ॥ यज्ञार्थे बलयः सृष्टाः स्वयमेव स्वयं भुवा ॥ अतस्त्वांघातयाम्यद्यत
 स्माद्यज्ञेव धोवधः ॥ इति बलिमभिमन्त्र्य ऐं ह्रीं श्रीं इति मंत्रपुष्पं क्षिप्त्वा ॥
 रसनात्वं चंडिकायाः सुरलोकप्रसाधकः ॥ ह्रां ह्रीं खड्गं आहुं फट् इति खड्गमन्य
 द्वाशस्त्रं संपूज्य ॐ कालिकालियज्ञेश्वरिलोहदंडायै नमः ॥ इति बलिच्छेद
 यित्वा ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं कौशिकिरुधिरेणाप्यायतां इति देव्यै निवेद्य ततो माष

चंडी

१०

पिष्टमयं शत्रुं कृत्वा खड्गेन छेदयित्वा स्कंदाय विशिखाय च दत्त्वा बलिशेषं रक्षो
 भ्यो हरेत् ॥ मंत्रस्तु ॐ ह्रीं स्फुरस्फुर कुंभ २ सूनु २ गुल्लु २ धुनु २
 मारय २ विद्रावय २ विदारय २ कंपय २ कंपातय २ पूरय २ ॐ ह्रीं
 ॐ हुं फट् २ हुं मर्दय २ हुं ॥ ततः शेषं बहिर्दद्यात् । तत्र मंत्राः वलिं गृह्णं
 त्विमं देवा इत्यादयः पूर्वोक्ता एव ॥ ततः स्नात्वा तिलकं धृत्वा देवीं प्रार्थयेत् ॥
 तत्र मंत्राः ॥ ॥ खड्गिनी शूलिनी घोरा ० १ शूलेन पाहिनो देवि ० ४ नमो देव्यै
 महादेव्यै ० ६ रूपं देहियशो देहि भगं भगवति देहि मे ॥ पुत्रान् देहि धनं देहि
 सर्वान् कामांश्च देहि मे ॥ महिषघ्नमहामाये चामुंडे मुंडमालिनि ॥ आयुरारो
 ग्यमैश्वर्यं देहि देवि नमोस्तुते ॥ इति देवीसंप्रार्थ्य गुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वं गृहाणा
 स्मत्कृतं जपं ॥ सिद्धिर्भवतु मे देवि प्रसादात्तव सुंदरि ॥ इति देव्यै जपं निवेद्य ॥
 कृतस्य कर्मणः सांगता सिद्ध्यर्थं कुमारी ब्राह्मणसुवासिनीः पूजापूर्वकं संभोज्य संक
 ल्प्य वा न्यूनातिरिक्तदोषपरिहारार्थं ब्राह्मणेभ्यो भूयसीं दक्षिणां दत्वाग्निं संपूज्य वि
 भूतिं धृत्वा गच्छ गच्छेत्यग्निं विसृज्य मूलमन्त्रेण पुष्पेण देवीमुद्रास्य तेनैव षडंगं कृ

होमः

१०

ह्मणानपि॥ उपचारैस्तुविविधैर्नवार्णविरणैरपी
 ति॥४॥ अथप्रयोगः॥ वेद्यांसर्वतोभद्रेब्रह्मादिमं
 डलदेवताआवाह्यसंपूज्य तस्मिन्महीद्यौरित्या
 दिमंत्रैःकलशंसंस्थाप्यतत्रवरुणंसंपूज्य तन्मू
 लेमूलाधारायनमःमूलाधारमावाहयामि १ इ
 तिसर्वत्र तदुपरिकूर्मायनमः२तदुपरिशेषाय०
 ३ तदुपरिपृथिव्यैनमः ४ पूर्णपात्रेॐकारपीठा
 य० ५ पूर्वे ॥ पूर्णगिरिपीठायनमः ६ निर्ऋति

स०

१३

भागे ॥ कामगिरिपीठायनमःवायुभागेआवाह्य
 संपूज्यउपरियंत्रंसंस्थाप्यप्राणप्रतिष्ठांकुर्यात् ॥
 अथसंक्षेपतःपूजाविधिः ॥ अस्यश्रीनवार्णमंत्र
 स्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वराऋषयः गायत्र्युष्णिगनु
 षुभश्छंदांसि श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासर
 स्वत्योदेवताः नंदाशाकंभरीभीमाःशक्तयः र
 क्तदंतिकादुर्गाभ्रामर्योबीजानि अग्निवायुसूर्या
 स्तत्त्वानि श्रीजगदंबाप्रीत्यर्थेन्यासेपूजायांच

वि०

१३

विनियोगः ॥ ऋष्यादिन्यासान् मूलषडंगन्या
 सांश्चविधाय कलशशंखघंटाःसंपूज्य ॥ अप
 वित्रःपवित्रोवासर्वावस्थांगतोपिवा ॥ यःस्मरे
 त्पुंडरीकाक्षंसबाह्याभ्यंतरंशुचिः ॥ मूलेना
 त्मानंपूजाद्रव्याणिचप्रोक्षेत् विस्तरभयादर्घ्यं
 स्थापनंनेहलिख्यते ॥ यंत्रंसंपृश्य ॐ आंसोहं इ
 ति त्रिवारोच्चारितमंत्रेणयंत्रस्यप्राणप्रतिष्ठांकृ
 त्वा ततः त्रिखंडामुद्रयापुष्पमादायस्वहृदि

स०

१४

स्थां त्रिगुणां देवीं सुषुम्णामार्गेण ब्रह्मरंध्रद्वारा कु
 सुमेसमागतां विभाव्य तत्र रूपत्रयं विभ्राणां
 ध्यायेत् खड्गचक्र० १ अक्षस्रक्प० २ घंटाशू
 ल० ३ इति तत्पुष्पं यंत्रे संस्थाप्य तत्र मध्यबी
 जत्रये महालक्ष्म्यादिदेवतात्रयं संस्थितं विभाव
 येत् ततः आवाहनी, स्थापनी, संनिधापिनी,
 संनिरोधिनी, धेनु, योनिमुद्रामूलेन प्रदर्श्य मूल
 मुच्चार्य श्रीमहाका० नमः आवाहयामि एवंमू

वि०

१४

लेनासनपाद्यार्घ्याचमनीयस्नानमंगलस्नानम
धुपर्कपंचामृतपूजांविधाय श्रीसूक्तादिभिरभि
षिच्य मूलेन वस्त्रोपवस्त्रोत्तरीयकंचुकीवस्त्रय
ज्ञोपवीतचंदनालंकारहरिद्राकुंकुमकज्जलसिं
दूरपरिमलद्रव्यकंकणकंठसूत्रादिसौभाग्यालं
कारपुष्पाणि ॥ मूलं श्रीमहा० ३ नमः अमुकं
समर्पयामिइतिप्रत्युपचारमुच्चार्य पुष्पांतपूजा
यांआवरणदेवताआवाह्यसंपूजयेत् ॥ अत्रसर्व

स०

१५

त्र ॥ पूज्यपूजकयोर्मध्येप्राचीदिक्संप्रकीर्तिता
 ॥ इतिवचनमनुसृत्य प्रागादिदिशोग्राह्याः ॥ इं
 द्रादिलोकपालतदायुधविषयेतु सूर्योदयिकैवे
 तिज्ञेयं ॥ तत्रयंत्रषट्कोणस्थपश्चिमकोणे महा
 लक्ष्मीपृष्ठभागे सरस्वतीब्रह्मभ्यांनमःसरस्व
 तीब्रह्माणावावाहयामीत्येवंसर्वत्रावाहनेवाच्यं
 १ एवंनैर्ऋत्यकोणे गौरीरुद्राभ्यां० २ वायुको
 णे लक्ष्मीहृषीकेशाभ्यां० ३ पूर्वकोणे अष्टाद

वि०

१५

शभुजायै० ४ अग्निकोणे दशाननायै० ५ ई
 शानकोणे अष्टभुजायै० ६ दयाब्धेत्राहिसंसार
 सर्पान्मांशरणागतं ॥ भक्त्यासमर्पयेतुभ्यंप्रथ
 मावरणार्चनं ॥ अनेनप्रथमावरणार्चनेनभगव
 तीश्रीमहा० ३ प्रीयतां ॥ १ ॥ पुनःषट्कोणेषु
 प्रागादिषु ॥ ॐननंदजायै० १ ॐरंरक्तदंतिका
 यै० २ ॐशांशाकंभयै० ३ ॐदुंदुर्गायै० ४ ॐ
 भीभीमायै० ५ ॐभ्रांभ्रामयै० ६ दयाब्धेत्राहि०

स०

१६

॥ २ ॥ षट्कोणाद्वहिराग्नेयादिचतुर्भागेषु ॐ
 जंजयायै० १ ॐ विंविजयायै० २ ॐ जंजयंत्यै
 ३ ॐ अंअपराजितायै० ४ षट्कोणपार्श्वयोः
 दक्षिणभागे ॐ सिंहाय० ५ उत्तरभागे ॐ म
 हिषाय० ६ दयान्धे० तृतीयावरणार्चनं अने
 न० ॥ ३ ॥ अष्टपत्रेषु प्रागादिषु ॐ ब्रांब्राह्म्यै०
 १ ॐ मांमाहेश्वर्यै० २ ॐ कौंकौमार्यै० ३ ॐ वै
 वैष्णव्यै० ४ ॐ वांवाराह्यै० ५ ॐ नांनारसिंह्यै० ६

वि०

१६

ॐ ऐं ऐं द्यौ ० ७ ॐ चांचा मुंडायै ० ८ दयाब्धे ० च
 तुर्थावरणार्चनं अनेन ० ॥ ४ ॥ पुनरष्टदलेषु प्रा
 गादिषु ॐ अं अस्तांगभैरवाय ० १ ॐ रुरुभैर
 वाय ० २ ॐ चंचंडभैरवाय ० ३ ॐ क्रौं क्रोधभैर
 वाय ० ४ ॐ उं उन्मत्तभैरवाय ० ५ ॐ कं कपा
 लभै ० ६ ॐ भीं भीषणभैरवाय ० ७ ॐ संसंहार
 भै ० ८ दयाब्धे ० पंचमावरणार्चनं अनेन ० ॥ ५ ॥
 चतुर्विंशतिदलेषु प्रागादिक्रमेण ॐ विष्णुमा

स०

१७

यायै० १ एवंप्रणवःसर्वत्रादौ ॥ ॐचेतनायै०
 २ बुद्ध्यै० ३ निद्रायै० ४ क्षुधायै० ५ छा
 यायै० ६ शक्त्यै० ७ तृष्णायै० ८ क्षांत्यै० ९
 जाल्यै० १० लज्जायै० ११ शांत्यै० १२ श्रद्धा-
 यै० १३ कांत्यै० १४ लक्ष्म्यै० १५ धृत्यै० १६
 वृत्त्यै० १७ स्मृत्यै० १८ दयायै० १९ तुष्ट्यै०
 २० पुष्ट्यै० २१ मात्रे० २२ भ्रांत्यै० २३ चित्त्यै०
 २४ दयाब्धे० षष्ठाख्यावरणार्चनं अनेन०

वि०

१७

॥ ६ ॥ भूगृहरव्युदयप्रागादिषु ॐ लं इंद्राय०
 रं अग्नये० मं यमायन० क्षं निर्ऋतये० वं वरुणा
 य० यं वायवे० सं सोमाय० हं रुद्राय० ईशानी
 प्रागंतराले ॐ आं ब्रह्मणे० वरुण निर्ऋत्यंतरा
 ले ऋं शेषाय० १० द्याब्धे० सप्तमावरणार्च
 नं अनेन० ॥ ७ ॥ पुनस्तैनैव क्रमेण वं वज्राय०
 शं शक्त्यै० दं दंडाय० खं खड्गाय० पां पाशाय०
 अं अंकुशाय० गं गदायै० त्रिं त्रिशूलाय० पंपद्मा

स०

१८

य० चंचक्राय० १० दयाब्धे० अष्टमावरणा
 र्चनं अनेन० ॥ ८ ॥ भूगृहाद्वहिःप्रागादिदिक्षु
 ॐ गंगणपतये० क्षेत्रपालाय० बंबटुकाय०
 योयोगिनीभ्योनमः ४ दयाब्धे० नवमावरणा
 र्चनं अनेन० ॥ ९ ॥ ॐ आवरणदेवताभ्योनमः
 चंदनं० इत्यादिपंचोपचारपूजा ॥ ततः मूल
 मुच्चार्यश्रीमहा० ३ धूपं, दीपं, नैवेद्यं, तांबूलं,
 दक्षिणां, फलानि, महानीराजनदीपं०, कर्पूर

वि०

१८

दीपं, नमस्कारान्, प्रदक्षिणाः, मंत्रपुष्पं० ॥
अपराधसहस्राणिक्रियन्तेहर्निशंमया ॥ दासोय
मितिमांमत्वाक्षमस्वपरमेश्वरि ॥ १ ॥ आवाह
नंनजानामिनजानामिविसर्जनं ॥ पूजांचैवन
जानामिक्षम्यतांपरमेश्वरि ॥ २ ॥ मंत्रहीनंक्रि
याहीनंभक्तिहीनंसुरेश्वरि ॥ यत्पूजितंमयादेवि
परिपूर्णंतदस्तुमे ॥ ३ ॥ अपराधशतंकृत्वाजगदं
वेतिचोच्चरेत् ॥ यांगतिसमवाप्नोतिनतांब्रह्माद

स०

१९

यःसुराः ॥ ४ ॥ सापराधोस्मि शरणं प्राप्तस्त्वां
 जगदंबिके ॥ इदानीमनुकंप्यो हं यथेच्छसित
 थाकुरु ॥ ५ ॥ अज्ञानाद्विस्मृतेभ्रांत्या यद्वयून
 मधिकंकृतं ॥ तत्सर्वं क्षम्यतां देवि प्रसीद परमेश्वरि ॥ ६ ॥ कामेश्वरि जगन्मातः सच्चिदानंद
 विग्रहे ॥ गृहाणार्चामि मां प्रीत्या प्रसीद परमेश्वरि ॥ ७ ॥ गुह्यातिगुह्यगोपनीत्वं गृहाणास्मत्कृ
 तं जपं ॥ सिद्धिर्भवतु मे देवित्वत्प्रसादात् सुरेश्वरि

वि०

१९

॥ ८ ॥ प्रार्थनां० ॥ गीतवाद्यनृत्यछत्रचामरांदो
लनदर्पणसर्वराजोपचारार्थेअक्षतान्० ॥ नम
स्करोमि ॥ अनेनयथाशक्त्यर्चनेनभगवतीश्री
जगदंबा० ३ प्रीयतां ॥ शाक्तेभ्योनमःसर्वोप
चारार्थेगंधाक्ष० ॥ ॥ अथकुमारीपूजा ॥ यज
मानः पूजयेच्चकन्यानांनवकंशुभं ॥ द्विवर्षाद्या
दशाब्दांताः कुमारीः परिपूजयेत् ॥ १ ॥ अ
र्थादेकहायनाल्पवयस्कावज्याः ॥ ताआसने

स०

२०

उपवेश्यावाहयेन्मंत्रेण ॥ मंत्राक्षरमयीं लक्ष्मीं
 मातृणां रूपधारिणीं ॥ नवदुर्गात्मिकां साक्षा
 त्कन्यामावाहयाम्यहं ॥ १ ॥ अनेनैव मंत्रेण न
 वापि आवाहयेत् ॥ अशक्तौ यथाशक्ति एकाम
 पि ॥ अथ नवानां पूजामंत्राः ॥ द्विहायना कुमा
 रीसंज्ञका ॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्तिस्वरू
 पिणि ॥ पूजांगृहाण कौमारिजगन्मातर्नमोस्तु
 ते ॥ २ ॥ त्रिहायना त्रिमूर्तिस्तन्मंत्रः ॥ त्रिपुरां

वि०

२०

त्रिपुराधारां त्रिवर्षां ज्ञानरूपिणीं ॥ त्रैलोक्यं
दितां देवीं त्रिमूर्तिं पूजयाम्यहं ॥ ३ ॥ चतुर्वर्षां
कल्याणीं तत्पूजामंत्रः ॥ कलात्मिकां कलाती
तां कारुण्यहृदयां शिवां ॥ कल्याणजननीं देवीं क
ल्याणीं पूजयाम्यहं ॥ ४ ॥ पंचवर्षारोहिणीं त
त्पूजामंत्रः ॥ अणिमादिगुणाधारामकाराद्यक्ष
रात्मिकां ॥ अनंतशक्तिकां लक्ष्मीं रोहिणीं पूज
याम्यहम् ॥ ५ ॥ षड्वर्षां कालिकां तत्पूजामंत्रः ॥

स०

२१

कामचारां शुभां कां तां कालचक्रस्वरूपिणीं ॥
 कामदां करुणोदारां कालिकां पूजयाम्यहम् ॥ ६ ॥
 सप्तवर्षा चंडिका तत्पूजामंत्रः ॥ चंडवीरां चंड
 मायां चंडमुंडप्रभंजनीं ॥ पूजयामि सदा देवीं
 चंडिकां चंडविक्रमां ॥ ७ ॥ अष्टवर्षां शांभवी
 तत्पूजामंत्रः ॥ सदानंदकरीं शांतां सर्वदेवनम
 स्कृतां ॥ सर्वभूतात्मिकां लक्ष्मीं शांभवीं पूजया
 म्यहम् ॥ ८ ॥ नवहायनादुर्गा तत्पूजामंत्रः ॥

वि०

२१

दुर्गमेदुस्तरेकार्येभवदुःखविनाशिनीं ॥ पूज
 यामिसदाभक्त्यादुर्गादुर्गार्तिनाशिनीं ॥ ९ ॥
 दशवर्षासुभद्रा तत्पूजामंत्रः ॥ सुंदरींस्वर्णव
 र्णाभांसुखसौभाग्यदायिनीं ॥ सुभद्रजननींदे
 वींसुभद्रांपूजयाम्यहं ॥ १० ॥ इतिप्रत्येकमंत्रां-
 तेतत्तन्नाममंत्रेणनवापिषोडशोपचारैः पंचोप
 चारैर्वापूजयेत्इति ॥ ॥ अथबलिदानं मूलांते
 श्रीमहालक्ष्म्यैनमः पायसबलिं समर्पयामि

स०

२२

इतिमहाकाल्यादियोगिन्यंतयंत्रस्थावरणदेव
 ताभ्यःप्रत्येकं सर्वाभ्यो बलिं दद्यात् ॥ ॥ अथ कू
 ष्मांडबलिविधानं ॥ आचम्य प्राणानायम्य दे
 शाद्युच्चार्य मम सकुटुंबस्य सर्वारिष्टप्रशान्ति सर्वा
 भीष्टसिद्धिकल्पोक्तफलावाप्तिद्वारा श्रीमहा
 का० ३ ती देवता प्रीत्यर्थं कूष्मांडबलिदानं क
 रिष्ये तदंगत्वेन पंचोपचारैः पूजनं बलिपूजनं च
 करिष्ये ॥ मूलेन मुख्यदेवतां पंचोपचारैः संपू

वि०

२२

ज्यतत्पुरतःस्वयमुदङ्मुखोबलिंप्राङ्मुखं पी
 ठेवस्त्रगुंठितं कूष्मांडनिधाय ॐकूष्मांडबल
 येनमःइतिआवाहनवस्त्रगंधादिभिःसंपूज्य अ
 भिमंत्रयेत् ॥ पशुस्त्वंबलिरूपेणममभाग्यादव
 स्थितः ॥ प्रणमामिततःसर्वरूपिणं बलिरूपि
 णं ॥ १ ॥ चंडिकाप्रीतिदानेनदातुरापद्मिना
 शनं ॥ चासुंडाबलिरूपायबलेतुभ्यंनमोस्तु
 ते ॥ २ ॥ यज्ञार्थंबलयःसृष्टाःस्वयमेवस्वयंभु

स०

२३

वा ॥ अतस्त्वांघातयाम्यद्यस्माद्यज्ञेमतोव
 धः ॥ इति ॥ ततःशस्त्रंगंधादिना संपूज्य अ
 भिमंत्रयेत् ऐं-ह्रीं श्रीं रसनात्वंचंडिकायाःसुर
 लोकप्रसाधकः ॥ इति ङ्हां-ह्रींखड्गआंहुंफट्
 इतिहस्तेशस्त्रंगृहीत्वा ॐ कालिकालिवज्रेश्वरि
 लोहदंडायैनमः इतिपठन्छित्वाछेदनावसरे
 नविलोकयेत् ॥ कौशिकिरुधिरेणाप्यायतामि
 तिदेव्यैअर्धनिवेद्यअवशिष्टार्धस्य पंचभागान्कृ

वि०

२३

त्वा पूतनायैबलिभागानिवेदयामि चरक्यैव
 लि० विदायैबलि० पापराक्षस्यैबलि० ततोमाष
 पिष्टपशुंशत्रुं शस्त्रेण छित्वा स्कंदाय पश्वर्धसमर्प
 यामि विशिखाय पश्वर्धस० इति समर्प्य शेषं रक्षो
 भ्यो हरेत् २ मंत्रास्तु ॐ ह्रीं स्फुरस्फुर ॐ फ्रीं ॐ
 हुं फट् मर्दमर्दहुं इति तच्छेषं बहिर्दद्यात् ॥ बलिं
 गृह्णन्ति मंदेवा आदित्या वसवस्तथा ॥ मरुतश्चा
 श्विनौ रुद्राः सुपर्णाः पन्नगाग्रहाः ॥ असुरायातु

स०

२४

धानाश्चपिशाचोरगराक्षसाः ॥ डाकिन्योयक्षवे
 तालायोगिन्यःपूतनाःशिवाः ॥ जृम्भकाःसिद्ध-
 गंधर्वाःसाध्याविद्याधरानगाः ॥ दिक्पालालोक
 पालाश्चयेचविघ्नविनायकाः ॥ जगतांशांतिक
 तारोब्रह्माद्याश्चमहर्षयः ॥ माविघ्नंमाचमेपापं
 मासंतुपरिपंथिनः ॥ सौम्याभवंतुतृप्तास्तेभूत
 प्रेताःसुखावहाः ॥ भूतानियानीहवसंतितानि
 बलिंगृहीत्वाविधिवत्प्रयुक्तं ॥ अन्यत्रवासंपरि

वि०

२४

कल्पयंतुरक्षंतुमांतानिसदैवचात्रेति ॥ ततःस्ना
 त्वा कृततिलकोदेवींप्रार्थयेत् खड्गिनीशू० ५
 शूलेनपा० ४ सर्वस्वरूपे० ५ रूपंदेहिजयंदेहि
 भगंभगवतिदेहिमे ॥ पुत्रान्देहिधनंदेहिसर्वका
 मांश्चदेहिमे ॥ महिषघ्निमहामायेचामुण्डेमुण्ड
 मालिनि ॥ आयुरारोग्यमैश्वर्यंदेहिदेविनमोस्तु
 ते ॥ इतिप्रार्थयेत् एतद्वलिदानंहोमांगं तच्चहो
 मोत्तरमेव ॥ पूजांगंवैकल्पिकं ॥ तत्रचपायस

स०

२५

बलिदानमवश्यमेव ॥ इतिबलिदानविधिः ॥
 अथसरस्वतीपूजनं ॐ नमः पिशाचनिकरं किनि
 त्रिशूलखड्गहस्तेसिंहारूढेणह्येहिआगच्छआग
 च्छइमांपूजांगृह्णगृह्णस्वाहा श्रीसप्तशतिसरस्व
 त्यैनमआवाहयामि तत ॐ ह्रीं चंडिकायैनमः
 इतिमंत्रेणषोडशोपचारैः पूजयेदिति ॥ अथ
 शापोद्धारमंत्रः ॥ ॐ ह्रीं क्लीं श्रीं क्रां क्रीं चण्डिकेदे
 विशापानुग्रहंकुरुकुरुस्वाहा ७ वारं जपेत् ॥ तत

वि०

२५

उत्कीलनमंत्रः ॥ ॐ श्रीं क्लीं ह्रीं सप्तशतिचण्डिके
उत्कीलनंकुरुकुरुस्वाहा २१ वारं जपेत् ॥ ततः
श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः श्रीगुरुभ्यो
नमः श्रीकुलदेवतायै नमः अविघ्नमस्तु ॐ ना
रायणाय नमः ॐ नारायणरोत्तमाय नमः ॐ सर
स्वतीदेव्यै नमः ॐ वेदव्यासाय नमः ॥ ॐ नमश्च
ण्डिकायै ॥ ॐ मार्कण्डेय उवाच ॥ यद्गुह्यमित्या
दि सार्धपञ्चाशत् ५० ॥ श्लोकात्मकं कवचं पठि

स०

२६

त्वा ॐ जयंतीत्यादित्रयोविंशतिश्लोकात्मका
 मर्गलांपठित्वा ॐ विशुद्धेत्यादिचतुर्दशश्लोका
 त्मकं कीलकं पठेत् अस्य श्रीचण्डीकवचस्य ब्रह्मा
 ऋषिः अनुष्टुप् छंदः चामुण्डादेवता अंगन्यासो
 क्तमातरो बीजं दिग्बन्धदेवतास्तत्त्वं श्रीजगदंबा
 प्रीत्यर्थे सप्तशतीपाठांगजपे विनियोगः ॥ ॐ
 नमश्चाण्डिकायै ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ॐ यद्गुह्यं
 परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ॥ यन्न कस्यचिदा

कव०

२६

ख्यातंतन्मेब्रूहिपितामह ॥ १ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ अ
 स्तिगुह्यतमंविप्रसर्वभूतोपकारकम् ॥ देव्यास्तु
 कवचंपुण्यंतच्छृणुष्वमहामुने ॥ २ ॥ प्रथमंशैल
 पुत्रीतिद्वितीयंब्रह्मचारिणी ॥ तृतीयंचन्द्रघण्टे
 तिकूष्माण्डेतिचतुर्थकम् ॥ ३ ॥ पंचमंस्कन्द
 मातेतिषष्ठंकात्यायनीतिच ॥ सप्तमंकालरात्रि
 श्वमहागौरीतिचाष्टमम् ॥ ४ ॥ नवमंसिद्धिदा
 त्रीचनवदुर्गाःप्रकीर्तिताः ॥ उक्तान्येतानिना

स०

२७

मानिब्रह्मणैवमहात्मना ॥ ५ ॥ अग्निनादह्यमा
 नस्तुशत्रुमध्येगतोरणे ॥ विषमेदुर्गमेचैवभया
 र्ताःशरणंगताः ॥ ६ ॥ नतेषांजायतेकिंचिदशु
 भंरणसंकटे ॥ नापदंतस्यपश्यामिशोकदुःखभ
 यंनहि ॥ ७ ॥ यैस्तुभक्त्यास्मृतानूनंतेषांसिद्धिः
 प्रजायते ॥ प्रेतसंस्थातुचासुण्डावाराहीमहिषा
 सना ॥ ८ ॥ ऐन्द्रीगजसमारूढा वैष्णवी गरुडा
 सना ॥ माहेश्वरीवृषारूढा कौमारी शिखिवा

कव०

२७

हना ॥ ९ ॥ ब्राह्मीहंससमारूढा सर्वाभरणभू
षिता ॥ नानाभरणशोभाढ्यानानारत्नोपशोभि
ता ॥ १० ॥ दृश्यन्तेरथमारूढादेव्यः क्रोधस
माकुलाः ॥ शंखंचक्रंगदांशक्तिं हलंचमुसलायु
धम् ॥ ११ ॥ खेटकंतोमरं चैव परशुं पाशमेव
च ॥ कुन्तायुधं त्रिशूलंचशार्ङ्गमायुधमुत्तमम्
॥ १२ ॥ दैत्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय
च ॥ धारयन्त्यायुधानीत्थं देवानांचहिताय वै

स०

२८

॥ १३ ॥ महाबलेमहोत्साहे महाभयविनाशि
 नि ॥ त्राहिमांदेविदुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणांभयवर्धिनि
 ॥ १४ ॥ प्राच्यांरक्षतुमामैन्द्री आग्नेय्यामग्नि
 देवता ॥ दक्षिणेऽवतुवाराहीनैर्ऋत्यांखड्गधा
 रिणी ॥ १५ ॥ प्रतीच्यांवारुणीरक्षेद्वायव्यांमृ
 गवाहिनी ॥ उदीच्यांरक्षकौबेरि ईशान्यांशूल
 धारिणि ॥ १६ ॥ ऊर्ध्वब्रह्माणीमेरक्षेदधस्ताद्वै
 ष्णवीतथा ॥ एवंदशदिशोरक्षेच्चासुण्डाशव

कव०

२८

वाहना ॥ १७ ॥ जयामेअग्रतःस्थातुविजया
स्थातुपृष्ठतः ॥ अजितावामपार्श्वेतुदक्षिणेचा
पराजिता ॥ १८ ॥ शिखांमेघोतिनी रक्षेदुमा
मूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥ मालाधरीललाटेचभ्रुवौर
क्षेद्यशस्विनी ॥ १९ ॥ त्रिनेत्राचभ्रुवोर्मध्येय
मघण्टाचनासिके ॥ शंखिनीचक्षुषोर्मध्ये श्रोत्र
योद्धारवासिनी ॥ २० ॥ कपोलौकालिकारक्षे
त्कर्णमूलेतुशांकरी ॥ नासिकायांसुगन्धाचउ

स०

२९

कव०

त्तरोष्ठेचचर्चिका ॥ २१ ॥ अधरेचामृतकला
 जिह्वायांचसरस्वती ॥ दन्तान्तरक्षतुकौमारीक
 ण्ठमध्येतुचण्डिका ॥ २२ ॥ घण्टिकांचित्रघण्टा
 चमहामायाचतालुके ॥ कामाक्षीचिबुकंरक्षे
 द्वाचंमेसर्वमंगला ॥ २३ ॥ ग्रीवायांभद्रकाली
 चपृष्ठवंशेधनुर्धरी ॥ नीलग्रीवावहिःकण्ठेनलि
 कांनलकूबरी ॥ २४ ॥ खड्गधारिण्युभौस्कंधौवा
 हूमेवज्रधारिणी ॥ हस्तयोर्दण्डिनीरक्षेदम्बि

२९

काचांगुलीस्तथा ॥ २५ ॥ नखाञ्छलेश्वरीरक्षे
तकुक्षौरक्षेन्नलेश्वरी ॥ स्तनौरक्षेन्महालक्ष्मीर्म
नश्लोकविनाशिनी ॥ २६ ॥ हृदयेललितादे
वीउदरेशूलधारिणी ॥ नाभौचकामिनीरक्षेद्दु
ह्यंगुलेश्वरीतथा ॥ २७ ॥ कट्यांभगवतीरक्षे
जानुनीविन्ध्यवासिनी ॥ भूतनाथाचमेद्रुमेऊ
रूमहिषवाहिनी ॥ २८ ॥ जंघेमहाबलाप्रो
क्तासर्वकामप्रदायिनी ॥ गुल्फयोर्नारसिंहीच

स०

३०

पादौचामिततेजसी ॥ २९ ॥ पादांगुलीःश्री
 मेरक्षेत्पादाधस्तलवासिनी ॥ नखान्दंष्ट्राकरा
 लीच केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ॥ ३० ॥ रोमकूपे
 षुकौबेरीत्वचंवागीश्वरीतथा ॥ रक्तमज्जावसा
 मांसान्यस्थिमेदांसिपार्वती ॥ ३१ ॥ अन्त्राणि
 कालरात्रिश्चपित्तंचमुकुटेश्वरी ॥ पद्मावतीप
 द्मकोशेकफेचूडामणिस्तथा ॥ ३२ ॥ ज्वाला
 मुखीनखज्वालाअभेद्यासर्वसंधिषु ॥ शुक्रं

कव०

३०

ह्माणीमेरक्षेच्छायांछत्रेश्वरीतथा ॥ ३३ ॥ अहं
कारंमनोबुद्धिरक्षमेधर्मचारिणी ॥ प्राणापानौ
तथाव्यानंसमानोदानमेवच ॥ ३४ ॥ यशः
कीर्तिंचलक्ष्मींचसदारक्षतुवैष्णवी ॥ गोत्रमि
न्द्राणीमेरक्षेत्पशून्मेरक्षचण्डिके ॥ ३५ ॥
पुत्रान्रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्यांरक्षतुभैरवी ॥ मा
गंक्षेमकरीरक्षेद्विजयासर्वतःस्थिता ॥ ३६ ॥
रक्षाहीनंतुयत्स्थानंवर्जितंकवचेनतु ॥ तत्सर्वं

स०

३१

रक्षमेदेविजयन्तीपापनाशिनी ॥ ३७ ॥ पदमे
 कंनगच्छेत्तुयदीच्छेच्छुभमात्मनः ॥ कवचेना
 वृतोनित्यंयत्रयत्राधिगच्छति ॥ ३८ ॥ तत्रत
 त्रार्थलाभश्चविजयःसार्वकामिकः ॥ यंयंकाम
 यतेकामंतंतंप्राप्नोतिनिश्चितम् ॥ ३९ ॥ परमै
 श्वर्यमतुलंप्राप्स्यतेभूतलेपुमान् ॥ निर्भयोजा
 यतेमर्त्यःसंग्रामेष्वपराजितः ॥ ४० ॥ त्रैलो
 क्येतुभवेत्पूज्यःकवचेनावृतःपुमान् ॥ इदंतुदे

कव०

३१

व्याःकवचं देवानामपि दुर्लभम् ॥ ४१ ॥ यः प
 ठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ दैवी क
 लाभवेत्तस्य त्रैलोक्येष्वपराजितः ॥ ४२ ॥ जी
 वेद्वर्षशतं साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥ नश्यन्ति
 व्याधयः सर्वे लूता विस्फोटकादयः ॥ ४३ ॥
 स्थावरं जंगमं वापि कृत्रिमं चापि यद्विषम् ॥ आ
 भिचाराणि सर्वाणि मंत्रयन्त्राणि भूतले ॥ ४४ ॥
 भूचराः खेचराश्चैव जलजाश्चोपदेशिकाः ॥ सह

स०

३२

जाःकुलजामालाःशाकिनीडाकिनीतथा ४५॥
 अन्तरिक्षचराघोराडाकिन्यश्चमहाबलाः ॥ अ
 हभूतपिशाचाश्चयक्षगन्धर्वराक्षसाः ॥ ४६ ॥
 ब्रह्मराक्षसवेतालाःकूष्माण्डाभैरवादयः ॥ न
 श्यन्तिदर्शनात्तस्यकवचेहृदिसंस्थिते ॥ ४७ ॥
 मानोन्नतिर्भवेद्राज्ञस्तेजोवृद्धिकरंपरम् ॥ यश
 सावर्धतेसोऽपिकीर्तिमण्डितभूतले ॥ ४८ ॥
 जपेत्सप्तशतींचण्डींकृत्वातुकवचंपुरा ॥ याव

कव०

३२

द्रुमण्डलंधत्तेसशैलवनकाननम् ॥ ४९ ॥ ताव
 त्तिष्ठतिमेदिन्यांसन्ततिःपुत्रपौत्रिकी ॥ देहा
 न्तेपरमंस्थानंयत्सुरैरपिदुर्लभम् ॥ ५० ॥ प्रा
 मोतिपुरुषोनित्यंमहामायाप्रसादतः ॥ वाराह
 पुराणेहरिहरब्रह्मविरचितं देव्याःकवचम् ॥ १ ॥
 ॥ श्रीजगदंबार्पणमस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 अस्य श्रीअर्गलास्तोत्रमंत्रस्य विष्णुर्ऋषिःअनुष्टु
 प्छंदःश्रीमहालक्ष्मीदेवता श्रीजगदंबाप्रीतये

स०

३३

सप्तशतीपाठांगजपेविनियोगः ॥ ॐ नमश्चण्डि
 कायै ॥ जयन्तीमङ्गलाकालीभद्रकालीकपा
 लिनी ॥ दुर्गाक्षमाशिवाधात्रीस्वाहास्वधानमो
 स्तुते ॥ १ ॥ मधुकैटभविद्राविविधातृवरदेन
 मः ॥ रूपंदेहि जयंदेहि यशोदेहि द्विषोजहि
 ॥ २ ॥ महिषासुरनिर्नाशविधात्रिवरदेनमः ॥
 रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ३ ॥ व
 न्दितांग्रियुगेदेविसर्वसौभाग्यदायिनि ॥ रूपं

देहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ४ ॥ रक्तबी
जवधेदेविचंडमुंडविनाशिनि ॥ रूपंदेहिजयं
देहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ५ ॥ अचिन्त्यरूप
चरितेसर्वशत्रुविनाशिनि ॥ रूपंदेहिजयंदेहिय
शोदेहिद्विषोजहि ॥ ६ ॥ नतेभ्यःसर्वदाभक्त्या
चण्डिकेदुरितापहे ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदे
हिद्विषोजहि ॥ ७ ॥ स्तुवञ्चोभक्तिपूर्वत्वांच
ण्डिकेन्याधिनाशिनि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशो

स०

३४

देहिद्विषोजहि ॥ ८ ॥ चण्डिकेसततंयेत्वामर्च
 यंतीहभक्तितः ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्वि
 षोजहि ॥ ९ ॥ देहिसौभाग्यमारोग्यंदेहिदेविप
 रंसुखं ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि
 ॥ १० ॥ विधेहिद्विषतांनाशंविधेहिवलमुच्चकैः ॥
 रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ११ ॥
 विधेहिदेविकल्याणंविधेहिपरमांश्रियं ॥ रूपंदे
 हिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १२ ॥ विद्या

अर्ग०

३४

वन्तं यशस्वन्तं लक्ष्मीवन्तं जनंकुरु ॥ रूपं देहि ज
यं देहि यशो देहि द्विषोजहि ॥ १३ ॥ प्रचण्डदैत्य
दर्पघ्नि चण्डिके प्रणताय मे ॥ रूपं देहि जयं देहि य
शो देहि द्विषोजहि ॥ १४ ॥ चतुर्भुजे चतुर्वक्त्रसंस्तु
ते परमेश्वरि ॥ रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो
जहि ॥ १५ ॥ कृष्णेन संस्तुते देवि शश्वद्भक्त्या
त्वमम्बिके ॥ रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो
जहि ॥ १६ ॥ हिमाचलसुतानाथ संस्तुते परमे

स०

३५

अर्ग०

श्वरि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥

॥ १७ ॥ सुरासुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणोम्बिके ॥

रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १८ ॥

इन्द्राणीपतिसद्भावपूजितेपरमेश्वरि ॥ रूपंदे

हिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १९ ॥ देविभ

क्तजनोद्दामदत्तानन्दोदयेम्बिके ॥ रूपंदेहिज

यंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ २० ॥ पुत्रान्देहिध

नंदेहिसर्वकामांश्चदेहिमे ॥ रूपंदेहिजयंदेहिय

३५

शोदेहिद्विषोजहि ॥ २१ ॥ पत्नीमनोरमांदेहि
 मनोवृत्तानुसारिणीम् ॥ तारिणींदुर्गसंसारसा
 गरस्यकुलोद्भवाम् ॥ २२ ॥ इदंस्तोत्रंपठित्वातु
 महास्तोत्रंपठेन्नरः ॥ सतुसप्तशतीसंख्यावरमा
 मोतिसम्पदाम् ॥ २३ ॥ मार्कण्डेयपुराणेअर्ग
 लास्तोत्रम् ॥ २ ॥ ॥ अस्यश्रीकीलकमंत्र
 स्य शिवऋषिःअनुष्टुप्छंदःश्रीमहासरस्वतीदेव
 ता ॥ श्रीजगदंबाप्रीत्यर्थंसप्तशतीपाठांगजपेवि

स०

३६

नियोगः ॥ ॐ नमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डेय उवा
 च ॥ विशुद्धज्ञानदेहाय त्रिवेदी दिव्यचक्षुषे ॥
 श्रेयःप्राप्तिनिमित्ताय नमः सोमार्धधारिणे ॥
 ॥ १ ॥ सर्वमेतद्विनायस्तु मन्त्राणामपि कीलक
 म् ॥ सोपिक्षेममवाप्नोति सततं जाप्यतत्परः
 ॥ २ ॥ सिद्ध्यन्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्य
 पि ॥ एतेनस्तु वतानित्यंस्तोत्रमात्रेण सिद्ध्यति
 ॥ ३ ॥ नमन्नो नौषधंतत्र न किंचिदपि विद्यते ॥

कील.

३६

विनाजाप्येनसिद्ध्येतसर्वमुच्चाटनादिकम् ॥ ४ ॥
 समग्राण्यपिसिद्ध्यंतिलोकशंकामिमांहरः ॥ कृ
 त्वानिमंत्रयामाससर्वमेवमिदंशुभम् ॥ ५ ॥
 स्तोत्रं वै चण्डिकायास्तुतच्चगुह्यंचकारसः ॥ स
 माप्तिर्नचपुण्यस्यतांयथावन्नियन्त्रणाम् ॥ ६ ॥
 सोपिक्षेममवाप्नोतिसर्वमेवनसंशयः ॥ कृष्णा
 यांवाचतुर्दश्यामष्टम्यांवासमाहितः ॥ ७ ॥
 ददातिप्रतिगृह्णातिनान्यथैषाप्रसीदति ॥ इत्थं

स०

३७

रूपेणकीलेनमहादेवेनकीलितम् ॥ ८ ॥ योनि
 ष्कीलांविधायैनानित्यंजपतिसुस्फुटं ॥ ससि
 द्धःसगणःसोपिगन्धर्वोजायतेवने ॥ ९ ॥ नचै
 वाप्यटतस्तस्यभयंकापिहिजायते ॥ नाऽपमृ
 त्युवशंयातिमृतोमोक्षमवाप्नुयात् ॥ १० ॥
 ज्ञात्वाप्रारभ्यकुर्वीतह्यकुर्वाणोविनश्यति ॥ त
 तोज्ञात्वैवसम्पन्नमिदंप्रारभ्यतेबुधैः ॥ ११ ॥
 सौभाग्यादिचयत्किंचिद्दृश्यतेललनाजने ॥ त

कील.

३७

त्सर्वं तत्प्रसादेन तेन जाप्यमिदं शुभम् ॥ १२ ॥
शनैस्तु जप्यमाने स्मिन्स्तोत्रे सम्पत्तिरुच्चकैः ॥
भवत्येव समग्रापि ततः प्रारभ्य मेव तत् ॥ १३ ॥
ऐश्वर्यं यत्प्रसादेन सौभाग्यारोग्यसम्पदः ॥ श
त्रुहानिः परो मोक्षः स्तूयते सान किं जनैः ॥ १४ ॥
भगवत्याः कीलकस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ३ ॥ ॥
ॐ अस्य श्रीनवार्णमंत्रस्य ॥ ब्रह्मविष्णुरुद्राक्ष
यः ॥ गायत्र्युष्णिगनुष्टुभश्छंदांसि ॥ श्रीमहाका

स०

३८

लीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्योदेवताः ॥ नंदाशा
 कंभरीभीमाःशक्तयः ॥ रक्तदंतिकादुर्गाभ्राम
 योबीजानि ॥ अग्निवायुसूर्यास्तत्त्वानि ॥ श्रीमहा
 कालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीप्रीत्यर्थं जपेवि
 नियोगः ॥ ब्रह्मविष्णुरुद्रऋषिभ्योनमः शिरसि ॥
 गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छंदोभ्योनमः मुखे ॥ श्रीम
 हाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवताभ्योन
 मोहदि ॥ नंदाशाकम्भरीभीमाशक्तिभ्योनमो

नवा.

३८

दक्षिणस्तने ॥ रक्तदंतिकादुर्गाभ्रामरीबीजे
 भ्योनमोवामस्तने ॥ अग्निवायुसूर्यतत्त्वेभ्योन
 मोनाभौ ॥ इति ऋष्यादिन्यासः ॥ मूलेन करौ
 संशोध्य ॥ अथैकादशन्यासाः ॥ तत्रादौ मातृका
 न्यासः ॥ सर्वत्रादौ प्रणवोच्चारः ॥ अंनमोल
 लाटे ॥ आंनमो मुखवृत्ते ॥ इंनमोदक्षिणने
 त्रे ॥ ईंनमोवामनेत्रे ॥ उंनमोदक्षिणकर्णे ॥
 ऊंनमोवामकर्णे ॥ ऋंनमोदक्षिणनसि ॥ ॐ

स०

३९

नमोवामनसि ॥ लंनमोदक्षिणगंडे ॥ लंन
 मोवामगंडे ॥ एंनमऊर्ध्वोष्ठे ॥ ऐंनमोऽधरो
 ष्ठे ॥ ओंनमऊर्ध्वदंतपंक्तौ ॥ औंनमोऽधोदंत
 पंक्तौ ॥ अंनमःशिरसि ॥ अःनमोमुखे ॥ कंन
 मोदक्षबाहुमूले ॥ खंनमोदक्षकूर्परे ॥ गंनमो
 दक्षमणिवंधे ॥ घंनमोदक्षांगुलिमूले ॥ ङंन
 मोदक्षांगुल्यग्रे ॥ चंनमोवामबाहुमूले ॥ छंन
 मोवामकूर्परे ॥ जंनमोवाममणिवंधे ॥ झंन

न्या.

३९

मोवामांगुलिमूले ॥ जंनमोवामांगुल्यग्रे ॥ टं
 नमोदक्षपादमूले ॥ ठंनमोदक्षजानुनि ॥ डंन
 मोदक्षगुल्फे ॥ ढंनमोदक्षपादांगुलिमूले ॥ णं
 नमोदक्षपादांगुल्यग्रे ॥ तंनमोवामपादमूले ॥
 थंनमोवामजानुनि ॥ दंनमोवामगुल्फे ॥ धंन
 मोवामपादांगुलिमूले ॥ नंनमोवामपादांगुल्य
 ग्रे ॥ पंनमोदक्षपार्श्वे ॥ फंनमोवामपार्श्वे ॥
 बंनमःपृष्ठे ॥ भंनमोनाभौ ॥ मंनमोजठरे ॥ यं

स०

४०

नमोहृदि ॥ रंनमोदक्षांसे ॥ लंनमःककुदि ॥
 वंनमोवामांसे ॥ शंनमोहृदादिदक्षहस्तांते ॥
 षंनमोहृदादिवामहस्तांते ॥ संनमोहृदादिदक्ष
 पादांते ॥ हंनमोहृदादिवामपादांते ॥ लंनमो
 जठरे ॥ क्षंनमोमुखे ॥ इति मातृकान्यासोदे
 वसारूप्यप्रदः प्रथमः ॥ १ ॥ ऐंहींक्लींनमःक
 निष्ठयोः ॥ ऐंहींक्लींनमोनामिकयोः ॥ ऐंहींक्लीं
 नमोमध्यमयोः ॥ ऐंहींक्लींनमःतर्जन्योः ॥ ऐं

न्या.

४०

ह्रीं क्लीं नमो गुष्ठयोः ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमः करमध्ये ॥
 ऐं ह्रीं क्लीं नमः करपृष्ठे ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमो मणिबंध
 योः ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमः कूर्परयोः ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमः हृद
 याय नमः ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमः शिरसे स्वाहा ॥ ऐं ह्रीं
 क्लीं नमः शिखायै वषट् ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमः कवचाय
 हुं ॥ ऐं ह्रीं क्लीं नमो नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ऐं ह्रीं क्लीं न
 मोऽस्त्राय फट् ॥ इति सारस्वतो जाड्यविनाश
 को द्वितीयः ॥ २ ॥ ह्रीं ब्राह्मी पूर्वस्यां मापातु ॥

स०

४१

हीं माहेश्वरी आग्नेय्यां मां पातु ॥ हीं कौमारी दक्षि
 णस्यां मां पातु ॥ हीं वैष्णवी नैऋत्यां मां पातु ॥
 हीं वाराही पश्चिमायां मां पातु ॥ हीं इंद्राणी वाय
 व्यां मां पातु ॥ हीं चामुंडा उत्तरस्यां मां पातु ॥ हीं
 महालक्ष्मी रैशान्यां मां पातु ॥ हीं व्योमेश्वरी ऊ
 र्ध्वं मां पातु ॥ हीं सप्तद्वीपेश्वरी भूमौ मां पातु ॥ हीं
 कामेश्वरी पाताले मां पातु ॥ इति मातृगणन्यास
 स्त्रैलोक्यविजयप्रदस्तृतीयः ॥ ३ ॥ कमलांकुश

न्या.

४१

मंडितानंदजापूर्वांगमेपातु ॥ खड्गपात्रधरार
क्तदंतिकादक्षिणांगमेपातु ॥ पुष्पपल्लवसंयुता
शाकंभरीपश्चिमांगमेपातु ॥ धनुर्बाणकरादुर्गा
वामांगमेपातु ॥ शिरःपात्रकराभीमामस्तका
चरणावधिमांपातु ॥ चित्रकांतिभृङ्गामरीपादा
दिमस्तकांतमेपातु ॥ इति जरामृत्युहरोनंद
जादिन्यासश्चतुर्थः ॥ ४ ॥ पादादिनाभिपर्यंतं
ब्रह्मांमांपातु ॥ नाभेर्विशुद्धिपर्यंतं जनार्दनोमां

स०

४२

पातु ॥ विशुद्धेर्ब्रह्मरंध्रांतरुद्रोमांपातु ॥ हंसोमे
 पदद्वयंपातु ॥ वैनतेयःकरद्वयंमेपातु ॥ वृषभ
 श्रक्षुषीमेपातु ॥ गजाननःसर्वांगंमेपातु ॥ आ
 नंदमयोहरिःपरापरौदेहभागौमेपातु ॥ इति
 सर्वकामप्रदोब्रह्मादिन्यासः पंचमः ॥ ५ ॥ अ
 ष्टादशभुजालक्ष्मीर्मध्यभागंमेपातु ॥ अष्टभुजा
 महासरस्वती ऊर्ध्वभागंमेपातु ॥ दशभुजामहा
 काली अधोभागंमेपातु ॥ सिंहोहस्तद्वयंमेपातु ॥

न्या.

४२

परहंसोऽक्षियुगंमेपातु ॥ महिषारूढोयमःपदद्व
 यंमेपातु ॥ महेशश्चंडिकायुक्तःसर्वांगंमेपातु ॥
 इतिमहालक्ष्म्यादिन्यासःसद्गतिप्रदःषष्ठः ॥६॥
 ऐंनमोब्रह्मरंध्रे ॥ ह्रींनमोदक्षिणनेत्रे ॥ क्लींनमो
 वामनेत्रे ॥ चांनमोदक्षिणकर्णे ॥ मुंनमोवामक
 र्णे ॥ डांनमोदक्षिणनासापुटे ॥ यैंनमोवामनासा
 पुटे ॥ विंनमोमुखे ॥ चेंनमोगुह्ये ॥ इतिमूलाक्षर
 न्यासोरोगक्षयकरःसप्तमः ॥७॥ चेंनमोगुह्ये ॥

स०

४३

विंनमोमुखे ॥ यैनमोवामनासापुटे ॥ डांनमो
 दक्षिणनासापुटे ॥ सुंनमोवामकर्णे ॥ चांनमो
 दक्षकर्णे ॥ क्लींनमोवामनेत्रे ॥ ह्रींनमोदक्षनेत्रे ॥
 ऐंनमोब्रह्मरंध्रे ॥ इतिविलोमाक्षरन्यासःसर्वदुः
 खनाशकोऽष्टमः ॥ ८ ॥ मूलमुच्चार्य ॥ मस्त
 काच्चरणांतं चरणान्मस्तकांतंअष्टवारंव्यापकं
 कुर्यात् ॥ सयथा ॥ प्रथमं पुरतोमूलेन मस्त
 काच्चरणावधि ॥ १ ॥ ततश्चरणान्मस्तकावधि

न्या.

४३

मूलोच्चारणे व्यापकं ॥ २ ॥ एवं दक्षिणतः पश्चा
द्वामभागे चेति प्रतिदिग्भागेऽनुलोमविलोमत
याद्विद्विरिति अष्टवारं व्यापकं भवति ॥ इति
देवताप्राप्तिकरो मूलव्यापको नवमः ॥ ९ ॥
मूलमुच्चार्य हृदयाय नमः ॥ एवं प्रत्यंगं सर्वमूल
मुच्चार्य षडंगेषु न्यसेत् ॥ इति मूलषडंगन्याससूत्रै
लोक्यवशकरो दशमः ॥ १० ॥ खड्गिनी शूलि
नीघोरागदिनी च क्रिणी तथा ॥ शंखिनी चापि

स०

४४

नीबाणभुशंडीपरिघायुधा ॥ १ ॥ सौम्यासौम्य
 तराशेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुंदरी ॥ परापराणांप
 रमात्वमेवपरमेश्वरी ॥ २ ॥ यच्चकिंचित्कचिद्व
 स्तुसदसद्वाखिलात्मिके ॥ तस्यसर्वस्ययाशक्तिः
 सात्वंकिंस्तूयसेमया ॥ ३ ॥ ययात्वयाजगत्स्त्र
 ष्टाजगत्पातात्तियोजगत् ॥ सोपिनिद्रावशंनी
 तःकस्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥ ४ ॥ विष्णुःशरीर
 ग्रहणमहमीशानएवच ॥ कारितास्तेयतोऽत

न्या.

४४

स्त्वांकःस्तोतुंशक्तिमान्भवेत् ॥ ५ ॥ आद्यंवा
 ग्वीजंकृष्णतरंध्यात्वासर्वांगेविन्यसामि ॥ इति
 सर्वांगेन्यसेत् ॥ शूलेनपाहिनोदेवि पाहिखड्गेन
 चांबिके ॥ घंटास्वनेननःपाहिचापज्यानिःस्व
 नेनच ॥ १ ॥ प्राच्यांरक्षप्रतीच्यांचचंडिकेरक्ष
 दक्षिणे ॥ भ्रामणेनात्मशूलस्यउत्तरस्यांतथेश्व
 रि ॥ २ ॥ सौम्यानियानिरूपाणित्रैलोक्येविच
 रंतिते ॥ यानिचात्यंतघोराणितैरक्षास्मांस्तथा

स०

४५

भुवं ॥३॥ खड्गशूलगदादीनियानिचास्त्राणितै
 विके ॥ करपल्लवसंगीनितैरस्मान्नक्षसर्वतः
 ॥ ४ ॥ द्वितीयंमायाबीजं सूर्यसदृशंध्यात्वा स
 र्वांगेविन्यसेत् ॥ सर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्तिसम
 न्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनोदेविदुर्गेदेविनमोस्तुते
 ॥ १ ॥ एतत्तेवदनंसौम्यंलोचनत्रयभूषितं ॥
 पातुनःसर्वभूतेभ्यःकात्यायनिनमोस्तुते ॥ २॥
 ज्वालाकरालमत्युग्रमशेषासुरसूदनं ॥ त्रिशू

न्या.

४५

लं पातु नो भीतेर्भद्रकालिनमोस्तुते ॥ ३ ॥ हि
नस्ति दैत्यतेजांसि स्वनेनापूर्यया जगत् ॥ साधं
टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः सुतानिव ॥ ४ ॥ असुरा
सृग्वसापंकचर्चितस्ते करोज्ज्वलः ॥ शुभाय ख
ङ्गो भवतु चण्डिके त्वां न तावयं ॥ ५ ॥ तृतीयं का
मबीजं स्फटिकाभं ध्यात्वा सर्वांगे विन्यसामि ॥
इति सर्वांगे विन्यसेत् ॥ इति सूक्तादिबीजत्रय
न्यासः सर्वानिष्टहरः सर्वाभीष्टदः सर्वरक्षाकर

स०

४६

श्रैकादशः ॥ ११ ॥ ॥ ॥

अथमूलषडंगन्यासः ॥ ॐ ऐं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥

ॐ ङ्हीं तर्जनीभ्यां नमः ॥ ॐ क्लीं मध्यमाभ्यां नमः ॥

ॐ चा मुंडायै अनामिकाभ्यां नमः ॥ ॐ वि

च्चेकनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ॐ ऐं ङ्हीं क्लीं चा मुंडायै

विच्चेकरतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ एवं हृदयादि ॥

ततोऽक्षरन्यासः ॥ ॐ ऐं नमः शिखायां ॥ ॐ ङ्हीं

नमः दक्षिणनेत्रे ॥ ॐ क्लीं नमः वामनेत्रे ॥ ॐ चां

न्या.

४६

नमःदक्षिणकर्णे ॥ ॐ मुंनमःवामकर्णे ॥ ॐ डां
 नमःदक्षिणनासायां ॥ ॐ यैनमः वामनासा
 यां ॥ ॐ विंनमःमुखे ॥ ॐ चैनमः गुह्ये ॥ एवं
 विन्यस्याष्टवारंमूलेनव्यापकंकुर्यात् ॥ अथाङ्ग
 न्यासः ॥ ॐ ऐं प्राच्यैनमः ॥ ॐ ऐं आग्नेय्यैनमः ॥
 ॐ ह्रीं दक्षिणायैनमः ॥ ॐ ह्रीं नैऋत्यैनमः ॥
 ॐ क्लीं प्रतीच्यैनमः ॥ ॐ क्लीं वायव्यैनमः ॥ ॐ चा
 मुंडायै उदीच्यैनमः ॥ ॐ विच्चे ईशान्यैनमः ॥

स०

४७

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुंडायै विच्चे ऊर्ध्वायै नमः ॥ ॐ ऐं
 ह्रीं क्लीं चामुंडायै विच्चे भूम्यै नमः ॥ अथ ध्यानं ॥
 खड्गं चक्रगदेषु चापपरिघाञ्छूलं भुशुंडीं शिरः
 शंखं संदधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वांगभूषावृतां ॥ नी
 लाश्मद्युतिमास्यपाददशकां सेवे महाकालिकां
 यामस्तौ त्वपिते हरौ कमलजो हंतुं मधुं कैटभम्
 ॥ १ ॥ अक्षस्रक्परशूगदेषुकुलिशंपद्मंधनुः कुण्डि
 कांदण्डं शक्तिमसिंचचर्मजलजं घंटां सुराभाज

ध्या.

४७

नं ॥ शूलंपाशमुदर्शनेचदधतींहस्तैः प्रवाल
 प्रभां सेवेसैरिभमर्दिनीमिहमहालक्ष्मींसरोज
 स्थिताम् ॥ २ ॥ घंटाशूलहलानिशंखमुसलेचक्रं
 धनुःसायकं हस्ताब्जैर्दधतींघनांतविलसच्छी
 तांशुतुल्यप्रभाम् ॥ गौरीदेहसमुद्भवांत्रिजग
 तामाधारभूतांमहापूर्वामत्रसरस्वतीमनुभजे
 शुभादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ३ ॥ मानसोपचारैःसं
 पूज्य ॥ ॐमांमालेमहामायेसर्वशक्तिस्वरूपि

स०

४८

णि ॥ चतुर्वर्गस्त्वयिन्यस्तस्तस्मान्मांसिद्धिदा
 भव ॥ १ ॥ इतिमालांप्रार्थ्य ॥ ॐ सिद्ध्यैनमइ
 तिमालानत्वाजपेत् ॥ मंत्रार्थस्तुमहासरस्व
 त्यादिरूपे चित्सदानंदमयेचंडिकेत्वां ब्रह्मवि
 द्याप्राप्त्यर्थं वयंसर्वदाध्यायामः ॥ इत्यर्थानुसं
 धानपूर्वकं १०८ नवार्णमंत्रं जप्त्वा षडंगन्यासं
 कृत्वा रात्रिसूक्तं जपेत् ॥ तद्वैदिकंपौराणं वा ॥
 तत्रेदंवैदिकं ॥ रात्रीतिसूक्तस्य कुशिकऋषिः ॥

रा.

४८

रात्रिर्देवता ॥ गायत्रीच्छंदः ॥ श्रीजगदंबाप्रीत्य
 र्थेसप्तशतीपाठादौजपेविनियोगः ॥ ॐ रात्री
 व्यख्यदायतीपुरुत्रादेव्य १ क्षभिः ॥ विश्वाअधि
 श्रियोधित ॥ ओर्वप्राअमर्त्यानिवतोदेव्यु १ द्व
 तः ॥ ज्योतिषाबाधतेतमः ॥ निरुस्वसारम
 स्कृतोषसंदेव्यायती ॥ अपेदुहासतेतमः ॥ सा
 नोअद्ययस्यावयंनितेयामन्नविक्ष्महि ॥ वृक्षेन
 वसतिवयः ॥ निग्रामासोअविक्षतनिपद्वंतोनि

स०

४९

रात्रि

प॒क्षिणः ॥ नि॒श्येना॑संश्चिद॒र्थिनः ॥ या॒वया॑वृ
 क्यं १ वृ॒कंय॒वय॑स्तेनमू॒र्म्ये ॥ अथा॑नःसु॒तरा॑भ
 व ॥ उप॑मापेपि॒शुत्त॑मःकृ॒ष्णं॒व्य॑क्तमस्थित ॥
 उष॑क्रु॒णेव॑यातय ॥ उप॑तेगा॒इवा॑करं॒वृणी॑ष्वदु॒हि
 तर्दिवः ॥ रा॒त्रिस्तो॑म॒न्नजि॒ग्युषे ॥ १ ॥ इति ॥ अ
 थपौ॑राणं ॥ वि॒श्वेश्व॑रींजगद्वा॒त्रीं स्थि॑तिसं॒हारका॑
 रिणीम् ॥ नि॒द्रांभ॑गवतींवि॒ष्णोर॑तुलांतेज॒सःप्र॑
 भुः ॥ १ ॥ ब्र॒ह्मोवा॑च ॥ त्वंस्वा॒हात्वंस्व॑धात्वंहि

४९

वषट्कारः स्वरात्मिका ॥ सुधात्वमक्षरेनित्येत्रि
धामात्रात्मिकास्थिता ॥ २ ॥ अर्धमात्रास्थिता
नित्यायानुच्चार्याविशेषतः ॥ त्वमेवसंध्यासावि
त्रीत्वंदेविजननीपरा ॥ ३ ॥ त्वयैतद्धार्यतेविश्वं
त्वयैतत्सृज्यतेजगत् ॥ त्वयैतत्पाल्यतेदेवित्व
मत्स्यंतेचसर्वदा ॥ ४ ॥ विसृष्टौसृष्टिरूपात्वं
स्थितिरूपाचपालने ॥ तथासंहतिरूपांतेजग
तोस्यजगन्मये ॥ ५ ॥ महाविद्यामहामायामहा

स०

५०

रात्रि

मेधामहास्मृतिः ॥ महामोहाचभवतीमहादे
 वीमहेश्वरी ॥ ६ ॥ प्रकृतिस्त्वंचसर्वस्यगुणत्रय
 विभाविनी ॥ कालरात्रिर्महारात्रिमोहरात्रिश्च
 दारुणा ॥ ७ ॥ त्वंश्रीस्त्वमीश्वरीत्वंहीस्त्वंबुद्धि
 बौधलक्षणा ॥ लज्जापुष्टिस्तथातुष्टिस्त्वंशांतिः
 क्षांतिरेवच ॥ ८ ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरागदि
 नीचक्रिणीतथा ॥ शंखिनीचापिनीबाणभुशुं
 डीपरिघायुधा ॥ ९ ॥ सौम्यासौम्यतराशेषसौ

५०

म्येभ्यस्त्वतिसुन्दरी ॥ परापराणांपरमात्वमेव
परमेश्वरी ॥ १० ॥ यच्चकिंचित्क्वचिद्वस्तु सद
सद्वाऽखिलात्मिके ॥ तस्यसर्वस्ययाशक्तिःसात्वं
किंस्तूयसेमया ॥ ११ ॥ ययात्वयाजगत्स्रष्टाज
गत्पात्यत्तियोजगत् ॥ सोपिनिद्रावशंनीतःक
स्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥ १२ ॥ विष्णुःशरीरग्रह
णमहमीशानएवच ॥ कारितास्तेयतोतस्त्वां
कःस्तोतुंशक्तिमान्भवेत् ॥ १३ ॥ सात्वमित्थं

स०

५१

रात्रि

प्रभावैः स्वरुदारैर्देविसंस्तुता ॥ मोहयैतौदुरा
 धर्षावसुरौमधुकैटभौ ॥ १४ ॥ प्रबोधंचजग
 त्स्वामीनीयतामच्युतोलघु ॥ बोधश्चक्रियता
 मस्यहंतुमेतौमहासुरौ ॥ १५ ॥ इतिपौराणंरात्रि
 सूक्तम् ॥ ॥ अथपल्लवयोजनासंपुटीकरण
 पाठज्ञापकंयथा ॥ पल्लवप्रकारः सर्वमंगल० इति
 मंत्रपल्लवे ॐ मार्कण्डेयउवाच सर्वमंगल० इति
 प्रणवादिप्रतिसप्तशतीमंत्रांतेपल्लवमंत्रंपठेदि

५१

ति ॥ ॥ अथ योजनाप्रकारः ॐ सर्वमं० ॥ मा
 र्केडेय उवाच ॥ इति सप्तशतीप्रतिमंत्रादौ सप्र
 णवयोजनामंत्रं पठेत् ॥ अथ संपुटीकरणप्रका
 रः ॥ ॐ शरणा० ॥ मार्केडेय उवाच शरणा० एवं
 सप्तशतीमंत्रादौ मंत्रान्ते च संपुटमंत्रं पठेत् ॥ अ
 यंतु शांतिकपौष्टिकवशीकरणादि शुभकर्मसु ॥
 शत्रुविद्रावणोच्चाटनाद्युग्रकर्मसु तु तथा ॐ हूं
 फट् मार्केडेय उवाच फट् हूं ॐ इति सप्तशती

स०
५२

मंत्रादौ विद्रावणबीजानिपठित्वातान्येवांते
 विलोमानिपठेदिति ॥ ॥ ॥ ॥
 ॐ श्रीगणेशायनमः ॥ अस्य श्रीसप्तशतीस्तोत्र
 मालामंत्रस्य ॥ ब्रह्मविष्णुरुद्राऋषयः ॥ गायत्र्यु
 ष्णिगनुष्टुभश्छंदांसि ॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मी
 महासरस्वत्यो देवताः ॥ नंदाशाकंभरीभीमाः श
 क्तयः ॥ रक्तदंतिकादुर्गाभ्रामर्योबीजानि ॥ अग्नि
 वायुसूर्यास्तत्त्वानि । ऋग्यजुःसामवेदाध्यानानि

वि०

५२

॥ मम सकलकामनासिद्धये श्रीमहाकालीमहा
लक्ष्मीमहासरस्वतीप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥
तत्रादौ न्यासाः ॥ ॐ खड्गिनीशूलिनीघोराग
दिनीचक्रिणी तथा ॥ शंखिनीचापिनीबाणभु
शुंडी परिघायुधा ॥ अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ ॐ शूले
नपाहिनो देवि पाहि खड्गे न चाम्बिके ॥ घंटास्वने
ननः पाहि चापज्यानिःस्वने न च ॥ तर्जनीभ्यां
नमः ॥ ॐ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चंडिके रक्ष द

स०

५३

क्षिणे ॥ भ्रामणेनात्मशूलस्यउत्तरस्यांतथेश्व
 रि ॥ मध्यमाभ्यांनमः ॥ ॐ सौम्यानियानिरू
 पाणित्रैलोक्येविचरंतिते ॥ यानिचात्यंतघोरा
 णितैरक्षास्मांस्तथाभुवम् ॥ अनामिकाभ्यां
 नमः ॥ ॐ खड्गशूलगदादीनियानिचास्त्राणितै
 विके ॥ करपल्लवसंगीनितैरस्मान्नक्षसर्वतः ॥
 कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ ॐ सर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्व
 शक्तिसमन्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनोदेविदुर्गेदेवि

वि०

५३

नमोस्तुते ॥ करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ एवं
हृदयादि ॥ ॐखड्गिनीशूलिनीघोरा० हृदया
यनमः ॥ ॐशूलेनपाहिनोदेवि० शिरसेस्वाहा
॥ ॐप्राच्यांरक्षप्रतीच्यांच० शिखायैवषट् ॥
ॐसौम्यानियानिरूपाणि० कवचायहुं ॥
ॐखड्गशूलगदादीनि० नेत्रत्रयायवौषट् ॥ ॐ
सर्वस्वरूपेसर्वेशे० अस्त्रायफट् ॥ अथ चंडीपं
चाक्षरमंत्रन्यासः ॥ ॐह्रींहृदयायनमः ॥ ॐचं

स०

५४

शिरसेस्वाहा ॥ ॐ ङि शिखायै वषट् ॥ ॐ कांकव
 चायहुं ॥ ॐ यैनेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ ह्रीं चण्डिका
 यै अस्त्राय फट् ॥ अथ चक्रन्यासः ॥ ॐ शंभुतेजो
 ज्वलज्वालामालिनिपावकेहां नंदायै अंगुष्ठा-
 भ्यां नमः ॥ ॐ शंभुतेजो ज्वलज्वालामालिनि
 पावकेह्रीं रक्तदंतिकायै तर्जनीभ्यां नमः ॥ ॐ
 शंभुतेजो ज्वलज्वालामालिनिपावकेऽहंशाकं
 भयै मध्यमाभ्यां नमः ॥ ॐ शंभुतेजो ज्वलज्वा

वि०

५४

लामालिनिपावकेहैदुर्गायैअनामिकाभ्यांनमः
॥ ॐशंभुतेजोज्वलज्वालामालिनिपावकेहौ
भीमायैकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ ॐशंभुतेजोज्व
लज्वालामालिनिपावकेहः भ्रामर्यैकरतलकर
पृष्ठाभ्यांनमः ॥ एवंहृदयादिषडंगन्यासः ॥ अ
थध्यानम् ॥ विद्युद्दामसमप्रभांमृगपतिस्कंध
स्थितांभीषणां कन्याभिःकरवालखेटविलसद्भ
स्ताभिरासेवितां ॥ हस्तैश्चक्रदरालिखेटविशि

स०

५५

खांश्चापंगुणंतर्जनीं विभ्राणामनलात्मिकांश
 शिधरादुर्गां त्रिनेत्रां भजे ॥ १ ॥ इति ध्यात्वाम
 नसा संपूज्य ॥ गुरुदेवतात्मैक्यं विभाव्यार्थानु
 संधानपूर्वकं मध्यमस्वरेण चंडीस्तवं पठेत् ॥ प्र
 थमचरित्रस्य ॥ ब्रह्मा ऋषिः ॥ महाकालीदेव
 ता ॥ गायत्री छंदः ॥ नंदाशक्तिः ॥ रक्तदंतिका
 बीजं ॥ अग्निस्तत्त्वं ॥ ऋग्वेदः स्वरूपम् ॥ श्रीम
 हाकालीप्रीत्यर्थं धर्मार्थं जपे विनियोगः ॥ खड्गं

वि०

५५

चक्रगदेषुचापपरिधानशूलंभुशुंडींशिरः शंखं
संदधतींकरैस्त्रिनयनांसर्वांगभूषावृतां ॥ नीला
श्मद्युतिमास्यपाददशकांसेवेमहाकालिकाया
मस्तौत्स्वपितेहरौकमलजोहंतुंमधुकैटभं ॥ १ ॥
ॐ नमश्चंडिकायै ॥ ॐ ऐं मार्कण्डेय उवाच ॥ १ ॥
सावर्णिः सूर्यतनयो यो मनुः कथ्यतेऽष्टमः ॥
निशामयतदुत्पत्तिं विस्तराद्ब्रह्मतोमम ॥ २ ॥
महामायानुभावेन यथा मन्वंतराधिपः ॥ सव

स०

५६

भूवमहाभागः सावर्णिस्तनयोरवेः ॥ ३ ॥ स्वा
 रोचिषे तरे पूर्वे चैत्रवंशसमुद्भवः ॥ सुरथो नाम
 राजा भूत्समस्तोक्षितिमण्डले ॥ ४ ॥ तस्य पाल
 यतः सम्यक्प्रजाः पुत्रानिवौरसान् ॥ बभूवुः
 शत्रवो भूपाः कोलाविध्वंसिनस्तदा ॥ ५ ॥ तस्य
 तैरभवद्युद्धमतिप्रबलदण्डिनः ॥ न्यूनैरपि सतै
 र्युद्धे कोलाविध्वंसिभिर्जितः ॥ ६ ॥ ततः स्वपुर
 मायातो निजदेशाधिपो भवत् ॥ आक्रान्तः स

अ. १

५६

महाभागस्तैस्तदाप्रबलारिभिः ॥ ७ ॥ अमा
त्यैर्बलिभिर्दुष्टैर्दुर्बलस्यदुरात्मभिः ॥ कोशोबलं
चापहतंतत्रापिस्वपुरेततः ॥ ८ ॥ ततोमृगया
व्याजेनहतस्वाम्यःसभूपतिः ॥ एकाकीहयमा
रुह्यजगामगहनंवनं ॥ ९ ॥ सतत्राश्रममद्राक्षी
द्विजवर्यस्यमेधसः ॥ प्रशांतश्चापदाकीर्णं मुनि
शिष्योपशोभितं ॥ १० ॥ तस्थौकंचित्सकालंच
मुनिनातेनसत्कृतः ॥ इतश्चेतश्चविचरंस्तस्मि

स०

५७

न्मुनिवराश्रमे ॥ ११ ॥ सोचितयत्तदातत्रम
 मत्वाकृष्टमानसः ॥ १२ ॥ मत्पूर्वैः पालितं पूर्वं
 मयाहीनं पुरंहितत् ॥ मद्भृत्यैस्तैरसद्भृत्तैर्धर्मतः
 पाल्यतेनवा ॥ १३ ॥ नजानेसप्रधानोमेशूरोह
 स्तीसदामदः ॥ ममवैरिवशंयातःकान्भोगानु
 पलप्स्यते ॥ १४ ॥ येममानुगतानित्यं प्रसादध
 नभोजनैः ॥ अनुवृत्तिं ध्रुवं तेद्यकुर्वन्त्यन्यमहीभृ
 ताम् ॥ १५ ॥ असम्यग्व्ययशीलैस्तैः कुर्वद्भिः

अ. १

५७

सततंव्ययम् ॥ संचितःसोतिदुःखेनक्षयंकोशो
गमिष्यति ॥ १६ ॥ एतच्चान्यच्चसततंचितया
मासपार्थिवः ॥ तत्रविप्राश्रमाभ्याशेवैश्यमेकं
ददर्शसः ॥ १७ ॥ सपृष्टस्तेनकस्त्वंभोहेतुश्चाग
मनेऽत्रकः ॥ सशोकइवकस्मात्त्वंदुर्मनाइवल
क्ष्यसे ॥ १८ ॥ इत्याकर्ण्यवचस्तस्यभूपतेःप्रण
योदितम् ॥ प्रत्युवाचसतंवैश्यःप्रश्रयावनतोन्
पं ॥ १९ ॥ वैश्यउवाच ॥ २० ॥ समाधिर्नामवै

स०

५८

श्योहमुत्पन्नोधनिनाकुले ॥ पुत्रदारैर्निरस्तश्च ध-
 नलोभादसाधुभिः ॥ २१ ॥ विहीनश्च धनैर्दारैः
 पुत्रैरादायमेधनम् ॥ वनमभ्यागतो दुःखी निर-
 स्तश्चाप्तबन्धुभिः ॥ २२ ॥ सोहं न वेद्मि पुत्राणां
 कुशलाकुशलात्मिकाम् ॥ प्रवृत्तिं स्वजनानां
 च दाराणां चात्र संस्थितः ॥ २३ ॥ किं नु तेषां गृ-
 हेक्षेममक्षेमं किं नु साप्रतम् ॥ २४ ॥ कथं ते किं
 नु सदृत्ता दुर्वृत्ताः किं नु मे सुताः ॥ २५ ॥ राजो

अ.१

५८

वाच ॥ २६ ॥ यैर्निरस्तोभवांलुब्धैः पुत्रदारा
दिभिर्धनैः ॥ २७ ॥ तेषुकिंभवतः स्नेहमनुब
ध्नातिमानसम् ॥ २८ ॥ वैश्यउवाच ॥ २९ ॥
एवमेतद्यथाप्राहभवानस्मद्गतं वचः ॥ किंकरो
मिनवध्नातिममनिष्ठुरतांमनः ॥ ३० ॥ यैः सन्त्य
ज्यपितृस्नेहंधनलुब्धैर्निराकृतः ॥ पतिस्वजन
हार्दं च हार्दि तेष्वेवमेमनः ॥ ३१ ॥ किमेतन्ना
भिजानामिजानन्नपिमहामते ॥ यत्प्रेमप्रवणं

स०

५९

चित्तंविगुणेष्वपिबंधुषु ॥ ३२ ॥ तेषांकृतेमेनिः
 श्वासोदौर्मनस्यंचजायते ॥ ३३ ॥ करोमि किंयन्न
 मनस्तेष्वप्रीतिषुनिष्ठुरम् ॥ ३४ ॥ मार्कण्डेय
 उवाच ॥ ३५ ॥ ततस्तौसहितौविप्रतंमुनिंसमु
 पस्थितौ ॥ ३६ ॥ समाधिर्नामवैश्योसौसचपा
 र्थिवसत्तमः ॥ ३७ ॥ कृत्वातुतौयथान्यायंय
 थार्हतेनसंविदम् ॥ उपविष्टौकथाःकाश्चिच्चक्र
 तुर्वैश्यपार्थिवौ ॥ ३८ ॥ राजोवाच ॥ ३९ ॥ भगवं

अ.१

५९

स्त्वामहंप्रष्टुमिच्छाम्येकं वदस्व तत् ॥ ४० ॥
दुःखाय यन्मे मनसः स्वचित्तायत्ततांविना
॥ ४१ ॥ ममत्वं गतराज्यस्य राज्यांगेष्वखिलेष्व
पि ॥ जानतोपियथाज्ञस्यकिमेतन्मुनिसत्तम
॥ ४२ ॥ अयंचनिकृतः पुत्रैर्दारैर्भृत्यैस्तथोज्झ
तः ॥ स्वजनेनचसंत्यक्तस्तेषु हार्दीतथाप्यति
॥ ४३ ॥ एवमेषतथाहंचद्वावप्यत्यंतदुःखितौ ॥
दृष्टदोषेपिविषयेममत्वाकृष्टमानसौ ॥ ४४ ॥

स०

६०

तत्किमेतन्महाभागयन्मोहोज्ञानिनोरपि ॥ म
 मास्यचभवत्येषा विवेकांधस्यमूढता ॥ ४५ ॥
 ऋषिरुवाच ॥ ४६ ॥ ज्ञानमस्ति समस्तस्य जंतो
 विषयगोचरे ॥ विषयाश्च महाभागांति चैव पृ
 थक् पृथक् ॥ ४७ ॥ दिवांधाः प्राणिनः केचिद्रा
 त्रावंधास्तथापरे ॥ केचिद्दिवा तथारात्रौ प्राणि
 नस्तुल्यदृष्टयः ॥ ४८ ॥ ज्ञानिनो मनुजाः सत्यं
 किंनु तेन हि केवलम् ॥ यतो हि ज्ञानिनः सर्वे पशु

अ. १

६०

पक्षिमृगादयः ॥ ४९ ॥ ज्ञानंचतन्मनुष्याणांय
 त्तेषांमृगपक्षिणाम् ॥ मनुष्याणांचयत्तेषांतुल्य
 मन्यत्तथोभयोः ॥ ५० ॥ ज्ञानेपिसतिपश्यैता
 न्पतङ्गाञ्छावचंचुषु ॥ कणमोक्षादृतान्मोहा
 त्पीड्यमानानपिक्षुधा ॥ ५१ ॥ मानुषामनुज
 व्याघ्रसाभिलाषाःसुतान्प्रति ॥ लोभात्प्रत्युप
 कारायनन्वेतान्किंनपश्यसि ॥ ५२ ॥ तथापिम
 मतावर्तेमोहगर्तेनिपातिताः ॥ महामायाप्रभा

स०

६१

वेणसंसारस्थितिकारिणा ॥ ५३ ॥ तन्नात्रविस्म
 यः कार्यो योगनिद्राजगत्पतेः ॥ महामायाहरेश्चै
 षातयासंमोह्यते जगत् ॥ ५४ ॥ ज्ञानिनामपि
 चेतांसि देवी भगवती हि सा ॥ बलादाकृष्य मोहा
 यमहामाया प्रयच्छति ॥ ५५ ॥ तया विसृज्य
 ते विश्वं जगदेतच्चराचरम् ॥ सैषा प्रसन्ना वरदानृ
 णां भवति मुक्तये ॥ ५६ ॥ सा विद्या परमा मुक्ते
 र्हेतुभूता सनातनी ॥ ५७ ॥ संसारबंधहेतुश्च सै

अ. १

६१

वसर्वेश्वरेश्वरी ॥ ५८ ॥ राजोवाच ॥ ५९ ॥ भ
गवन्काहिसादेवीमहामायेतियांभवान् ॥ ब्रवी
तिकथमुत्पन्नासाकर्मास्याश्चकिंद्विज ॥ ६० ॥
यत्प्रभावाचसादेवीयत्स्वरूपायदुद्भवा ॥ ६१ ॥
तत्सर्वंश्रोतुमिच्छामित्वत्तोब्रह्मविदांवर ॥ ६२ ॥
॥ ऋषिरुवाच ॥ ६३ ॥ ॥ नित्यैवसाजगन्मू
र्तिस्तयासर्वमिदंततम् ॥ ६४ ॥ तथापितत्स
मुत्पत्तिर्वहुधाश्रूयतांमम ॥ ६५ ॥ देवानांकार्य

स०

६२

सिद्ध्यर्थमाविर्भवतिसायदा ॥ उत्पन्नेतितदालो
 केसानित्याप्यभिधीयते ॥ ६६ ॥ योगनिद्रांय
 दाविष्णुर्जगत्केकार्णवीकृते ॥ आस्तीर्यशेषम
 भजत्कल्पांतेभगवान्प्रभुः ॥ ६७ ॥ तदाद्वाव
 सुरौ घोरौ विख्यातौ मधुकैटभौ ॥ विष्णुकर्ण
 मलोद्भूतौ हंतुं ब्रह्माणमुद्यतौ ॥ ६८ ॥ सनाभि
 कमलेविष्णोः स्थितो ब्रह्मा प्रजापतिः ॥ दृष्ट्वा ता
 वसुरौ चोग्रौ प्रसुप्तं च जनार्दनम् ॥ ६९ ॥ तुष्टा

अ. १

६२

वयोगनिद्रांतामेकाग्रहृदयःस्थितः ॥ विबोधना
र्थायहरेर्हरिनेत्रकृतालयाम् ॥ ७० ॥ विश्वेश्वरीं
जगद्धात्रींस्थितिसंहारकारिणीम् ॥ निद्रांभगव
तींविष्णोरतुलांतेजसःप्रभुः ॥ ७१ ॥ ब्रह्मोवा
च ॥ ७२ ॥ त्वंस्वाहात्वंस्वधात्वंहिवषट्कारः
स्वरात्मिका ॥ सुधात्वमक्षरेनित्येत्रिधामात्रा
त्मिकास्थिता ॥ ७३ ॥ अर्धमात्रास्थितानित्या
यानुच्चार्याविशेषतः ॥ त्वमेवसंध्यासावित्री त्वं

स०

६३

देवि जननीपरा ॥ ७४ ॥ त्वयैतद्धार्यते विश्वं त्व
 यैतत्सृज्यते जगत् ॥ त्वयैतत्पाल्यते देवित्वम
 त्स्यंते च सर्वदा ॥ ७५ ॥ विसृष्टौ सृष्टिरूपात्वं
 स्थितिरूपाच पालने ॥ तथा संहतिरूपांते जग
 तोस्य जगन्मये ॥ ७६ ॥ महाविद्या महामाया
 महामेधामहास्मृतिः ॥ महामोहा च भवती म
 हादेवी महेश्वरी ॥ ७७ ॥ प्रकृतिस्त्वं च सर्वस्य
 गुणत्रयविभाविनी ॥ कालरात्रिर्महारात्रिर्मोह

अ. १

६३

रात्रिश्चदारुणा ॥ ७८ ॥ त्वंश्रीस्त्वमीश्वरीत्वं
 हीस्त्वंबुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ लज्जापुष्टिस्तथातुष्टि
 स्त्वंशांतिःक्षांतिरेवच ॥ ७९ ॥ खड्गिनीशूलि
 नीघोरागदिनीचक्रिणीतथा ॥ शंखिनीचापि
 नीवाणभुशुंडीपरिघायुधा ॥ ८० ॥ सौम्यासौ
 म्यतराशेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुंदरी ॥ परापराणां
 परमात्वमेवपरमेश्वरी ॥ ८१ ॥ यच्चकिंचित्क
 चिद्वस्तुसदसद्वाखिलात्मिके ॥ तस्यसर्वस्यया

स०

६४

शक्तिःसात्वंकिंस्तूयसेमया ॥ ८२ ॥ ययात्वया
 जगत्स्रष्टाजगत्पाल्यत्तियोजगत् ॥ सोपिनिद्रा
 वशंनीतःकस्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥ ८३ ॥ विष्णुः
 शरीरग्रहणमहमीशानएवच ॥ कारितास्तेय
 तोतस्त्वांकःस्तोतुंशक्तिमान्भवेत् ॥ ८४ ॥ सा
 त्वमित्थंप्रभावैःस्वैरुदारैर्देविसंस्तुता ॥ मोहयै
 तौदुराधर्षावसुरौमधुकैटभौ ॥ ८५ ॥ प्रबोधं
 चजगत्स्वामीनीयतामच्युतोलघु ॥ ८६ ॥ बो

अ.१

६४

धश्चक्रियतामस्यहंतुमेतौमहासुरौ ॥ ८७ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ८८ ॥ एवंस्तुतातदादेवीताम
सीतत्रवेधसा ॥ विष्णोःप्रबोधनार्थायनिहंतुंम
धुकैटभौ ॥ ८९ ॥ नेत्रास्यनासिकाबाहुहृदये
भ्यस्तथोरसः ॥ निर्गम्यदर्शनेतस्थौब्रह्मणोव्य
क्तजन्मनः ॥ ९० ॥ उत्तस्थौचजगन्नाथस्तया
मुक्तोजनार्दनः ॥ एकार्णवेऽहिशयनात्ततःसद
दृशेचतौ ॥ ९१ ॥ मधुकैटभौ दुरात्मानावति

स०

६५

वीर्यपराक्रमौ ॥ क्रोधरक्तेक्षणावत्तुं ब्रह्माणं जनि
 तोद्यमौ ॥ ९२ ॥ समुत्थाय ततस्ताभ्यां युयुधे
 भगवान्हरिः ॥ पञ्चवर्षसहस्राणि बाहुप्रहरणो वि
 भुः ॥ ९३ ॥ तावप्यतिबलोन्मत्तौ महामाया
 विमोहितौ ॥ ९४ ॥ उक्तवन्तौ वरोस्मत्तो ब्रियता
 मितिकेशवम् ॥ ९५ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ ९६ ॥
 भवेतामद्य मे तुष्टौ मम बद्ध्या बुभावपि ॥ ९७ ॥
 किमन्येन वरेणात्र एतावद्विवृतं मया ॥ ९८ ॥

अ. १

६५

ऋषिरुवाच ॥ ९९ ॥ वंचिताभ्यामितितदास
र्वमापोमयंजगत् ॥ विलोक्यताभ्यांगदितोभ
गवान्कमलेक्षणः ॥ १०० ॥ आवांजहिनयत्रो
र्वीसलिलेनपरिप्लुता ॥ १ ॥ ऋषिरुवाच ॥ २ ॥
तथेत्युक्त्वाभगवताशंखचक्रगदाभृता ॥ कृ
त्वाचक्रेणवैछिन्नेजघनेशिरसीतयोः ॥ ३ ॥ एव
मेषासमुत्पन्नाब्रह्मणासंस्तुतास्वयम् ॥ प्रभावम
स्यादेव्यास्तुभूयः शृणुवदामिते ऐँॐ॥ १०४ ॥

स०

६६

अ.२

श्रीमार्कण्डेयपुराणेसावर्णिकेमन्वन्तरेदेवीमा
 हात्म्येप्रथमः ॥१॥ उवाचमंत्राः ॥ १४ ॥ अर्ध
 मंत्राः ॥ २४ ॥ श्लोकमंत्राः ॥ ६६ ॥ एवमंत्राः
 ॥ १०४ ॥ ॥ मध्यमचरितस्य ॥ विष्णुर्ऋषिः ॥
 महालक्ष्मीर्देवता ॥ उष्णिक्छंदः ॥ शाकंभरी
 शक्तिः ॥ दुर्गाबीजम् ॥ वायुस्तत्त्वं ॥ यजुर्वेदः
 स्वरूपं ॥ महालक्ष्मीप्रीत्यर्थं अर्थार्थे जपे विनि
 योगः ॥ ध्यानं ॥ अक्षस्रक्प० ॥ ॐ ह्रीं ऋषिरुवाच

६६

॥ १ ॥ देवासुरमभूद्युद्धंपूर्णमन्दशतंपुरा ॥ म
हिषेसुराणामधिपेदेवानांचपुरंदरे ॥ २ ॥ तत्रा
सुरैर्महावीर्यैर्देवसैन्यंपराजितम् ॥ जित्वाचस
कलान्देवानिन्द्रोभून्महिषासुरः ॥ ३ ॥ ततःप
राजितादेवाः पद्मयोनिंप्रजापतिम् ॥ पुरस्कृत्य
गतास्तत्रयत्रेशगरुडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथावृत्तंत
योस्तद्वन्महिषासुरचेष्टितम् ॥ त्रिदशाःकथ
यामासुर्देवाभिभवविस्तरम् ॥ ५ ॥ सूर्यैर्द्राग्न्य

स०

६७

निलेंदूनांयमस्यवरुणस्यच ॥ अन्येषांचाधि
 कारान्सः स्वयमेवाधितिष्ठति ॥ ६ ॥ स्वर्गान्नि
 राकृताःसर्वेतेनदेवगणाभुवि ॥ विचरंतियथा
 मर्त्यामहिषेणदुरात्मना ॥ ७ ॥ एतद्वःकथितं
 सर्वममरारिविचेष्टितम् ॥ शरणंचप्रपन्नाः
 स्मोवधस्तस्यविचिंत्यताम् ॥ ८ ॥ इत्थंनिशम्य
 देवानांवचांसिमधुसूदनः ॥ चकारकोपंशंभुश्च
 भ्रुकुटीकुटिलाननौ ॥ ९ ॥ ततोतिकोपपूर्णस्य

अ.२

६७

चक्रिणोवदनात्ततः ॥ निश्चक्राममहत्तेजो
ब्रह्मणःशंकरस्य च ॥ १० ॥ अन्येषांचैवदेवानां
शक्रादीनांशरीरतः ॥ निर्गतंसुमहत्तेजस्तच्चैक्यं
समगच्छत ॥ ११ ॥ अतीवतेजसःकूटंज्वलंत
मिवपर्वतम् ॥ ददृशुस्तेसुरास्तत्रज्वालाव्याप्त
दिगंतरम् ॥ १२ ॥ अतुलंतत्रतत्तेजःसर्वदेवशरी
रजं ॥ एकस्थंतदभून्नारीव्याप्तलोकत्रयंत्विषा
॥ १३ ॥ यदभूच्छांभवंतेजस्तेनाजायततन्मुख

स०

६८

अ.२

म् ॥ याम्येनचाभवन्केशाबाहवोविष्णुतेजसा
 ॥ १४ ॥ सौम्येनस्तनयोर्युग्मंमध्यंचैन्द्रेणचाभ
 वत् ॥ वारुणेनचजंधोरूनितंबस्तेजसाभुवः
 ॥ १५ ॥ ब्रह्मणस्तेजसापादौतदंगुल्योर्कतेज
 सा ॥ वसूनांचकरांगुल्यःकौबेरेणचनासिका
 ॥ १६ ॥ तस्यास्तुदंताःसंभूताःप्राजापत्येनते
 जसा ॥ नयनत्रितयंजज्ञेतथापावकतेजसा
 ॥ १७ ॥ भ्रुवौचसंध्ययोस्तेजःश्रवणावनिलस्य

६८

च ॥ अन्येषांचैव देवानां संभवस्ते जसां शिवा
॥ १८ ॥ ततः समस्त देवानां तेजो राशिसमुद्भवा
म् ॥ तां विलोक्य मुदं प्रापुर मरामहिषा दिताः
॥ १९ ॥ ततो देवाद दुस्तस्यै स्वानि स्वान्या युधा
निच ॥ शूलं शूला द्विनिष्कृष्य ददौ तस्यै पिनाक
धृक् ॥ २० ॥ चक्रं च दत्तवान् कृष्णः समुत्पाद्य
स्वचक्रतः ॥ शंखं च वरुणः शक्तिं ददौ तस्यै हुता
शनः ॥ २१ ॥ मारुतो दत्तवांश्चापं बाणपूर्णैतथे

स०

६९

पुधी ॥ वज्रमिंद्रःसमुत्पाद्यकुलिशादमराधि
 पः ॥ २२ ॥ ददौ तस्यै सहस्राक्षो घंटा मैरावताद्ग
 जात् ॥ कालदंडाद्यमोदंडं पाशं चांबुपतिर्ददौ
 ॥ २३ ॥ प्रजापतिश्चाक्षमालां ददौ ब्रह्मा कमंड
 लम् ॥ समस्तरोमकूपेषु निजरश्मीन् दिवाकरः
 ॥ २४ ॥ कालश्च दत्तवान्खड्गं तस्यै चर्मचनिर्मल
 म् ॥ क्षीरोदश्चामलंहारमजरे च तथांबरे ॥ २५ ॥
 चूडामणितथा दिव्यं कुण्डले कटकानि च ॥ अर्ध

अ.२

६९

चंद्रंतथाशुभ्रंकेयूरान्सर्वबाहुषु ॥ २६ ॥ नूपुरौ
विमलौतद्वद्ग्रैवेयकमनुत्तमम् ॥ अंगुलीयक
रत्नानिसमस्तास्वंगुलीषुच ॥ २७ ॥ विश्वकर्मा
ददौतस्यैपरशुंचातिनिर्मलम् ॥ अस्त्राण्यनेकरू
पाणितथाभेद्यंचदंशनम् ॥ २८ ॥ अम्लानपंक
जांमालांशिरस्युरसिचापराम् ॥ अददज्जलधि
स्तस्यैपंकजंचातिशोभनम् ॥ २९ ॥ हिमवान्वाह
नंसिंहरत्नानिविविधानिच ॥ ददावशून्यंसुरया

स०

७०

पानपात्रंधनाधिपः ॥३०॥ शेषश्चसर्वनागेशोम
 हामणिविभूषितम् ॥ नागहारंददौतस्यैधत्तेयः
 पृथिवीमिमाम् ॥३१॥ अन्यैरपिसुरैर्देवीभूषणै
 रायुधैस्तथा ॥ संमानिताननादोच्चैःसाट्टहासंमु
 हुर्मुहुः ॥ ३२ ॥ तस्यानादेनघोरेणकृत्स्नमापूरि
 तंनभः ॥ अमायतातिमहताप्रतिशब्दोमहान
 भूत् ॥ ३३ ॥ चुक्षुभुःसकलालोकास्समुद्राश्च
 चकंपिरे ॥ चचालवसुधाचेलुःसकलाश्चमही

अ.२

७०

धराः ॥ ३४ ॥ जयेति देवाश्च मुदा तामूचुः सिंह
वाहिनीम् ॥ तुष्टुवुर्मुनयश्चैनां भक्तिनम्रात्ममूर्त
यः ॥ ३५ ॥ दृष्ट्वा समस्तं संशुब्धं त्रैलोक्यममरार
यः ॥ सन्नद्धाखिलसैन्यास्तो समुत्तस्थुरुदायुधाः
॥ ३६ ॥ आः किमेतदिति क्रोधादाभाप्यमहिषा
सुरः ॥ अभ्यधावत तं शब्दमशेषैरसुरैर्वृतः
॥ ३७ ॥ सददर्शततो देवीं व्याप्तलोकत्रयां त्वि
षा ॥ पादाक्रांत्या न तभुवं किरीटोल्लिखितांबरा

स०

७१

म् ॥३८॥ क्षोभिताशेषपातालाधनुर्ज्यानिःस्वने
 नतां ॥ दिशोभुजसहस्रेण समंताद्वाप्यसंस्थितां
 ॥३९॥ ततःप्रववृतेयुद्धंतयादेव्यासुरद्विषाम् ॥
 शस्त्रास्त्रैर्बहुधामुक्तैरादीपितदिगंतरम् ॥ ४० ॥
 महिषासुरसेनानीश्चिक्षुराख्योमहासुरः ॥ युयु
 धेचामरश्चान्यैश्चतुरंगवलान्वितः ॥४१॥ रथा
 नामयुतैःषड्भिरुदग्राख्योमहासुरः ॥ अयु
 ध्यतायुतानांचसहस्रेणमहाहनुः ॥४२॥ पंचा

अ.२

७१

शङ्खिश्चनियुतैरसिलोमामहासुरः ॥ अयुतानां
शतैःषड्भिर्वाष्कलोयुयुधेरणे ॥ ४३ ॥ गजवा
जिसहस्रौघैरनेकैः परिवारितः ॥ वृतोरथानां
कोट्याचयुद्धेतस्मिन्नयुध्यत ॥ ४४ ॥ विडाला
ख्योयुतानांच पंचाशद्भिरथायुतैः ॥ युयुधेसंयु
गेतत्ररथानांपरिवारितः ॥ ४५ ॥ अन्येचतत्रा
युतशोरथनागहयैर्वृताः ॥ युयुधुःसंयुगेदेव्यास
हतत्रमहासुराः ॥ ४६ ॥ कोटिकोटिसहस्रैस्तुर

स०

७२

थानांदन्तिनांतथा ॥ हयानांचवृतोयुद्धेतत्राभू
 न्महिषासुरः ॥ ४७ ॥ तोमरैर्भिदिपालैश्चश
 क्तिभिर्मुसलैस्तथा ॥ युयुधुःसंयुगेदेव्याखड्गैः
 परशुपट्टिशैः ॥ ४८ ॥ केचिच्चचिक्षिपुःशक्तीःके
 चित्पाशांस्तथापरे ॥ देवींखड्गप्रहारैस्तुतेतांहं
 तुंप्रचक्रमुः ॥ ४९ ॥ सापिदेवीततस्तानिशस्त्रा
 ण्यस्त्राणिचण्डिका ॥ लीलयैवप्रचिच्छेदनिज
 शस्त्रास्त्रवर्षिणी ॥ ५० ॥ अनायस्ताननादेवीस्तू

अ.२

७२

यमानासुरर्षिभिः ॥ सुमोचासुरदेहेषुशस्त्राण्य
 स्त्राणिचेश्वरी ॥ ५१ ॥ सोपिक्रुद्धोधुतसटोदेव्या
 वाहनकेसरी ॥ चचारासुरसैन्येषुवनेष्विवहुता
 शनः ॥ ५२ ॥ निःश्वासान्मुमुचेयांश्चयुध्यमा
 नारणेम्बिका ॥ तएवसद्यःसंभूतागणाःशतसह
 स्रशः ॥ ५३ ॥ युयुधुस्तेपरशुभिर्भिदिपालासि
 पट्टिशैः ॥ नाशयंतोसुरगणान्देवीशक्त्युपबृंहि
 ताः ॥ ५४ ॥ अवादयंतपटहान्गणाःशंखांस्त

स०

७३

थापरे ॥ मृदंगांश्चतथैवान्येतस्मिन्युद्धमहोत्स
 वे ॥ ५५ ॥ ततोदेवीत्रिशूलेनगदयाशक्तिऋ
 ष्टिभिः ॥ खड्गादिभिश्चशतशोनिजघानमहा
 सुरान् ॥ ५६ ॥ पातयामासचैवान्यान्यन्धंटास्व
 नविमोहितान् ॥ असुरान्भुविपाशेनबध्वाचा
 न्यानकर्षयत् ॥ ५७ ॥ केचिद्विधाकृतास्तीक्ष्णैः
 खड्गपातैस्तथापरे ॥ विपोथितानिपातेनगदया
 भुविशेरते ॥ ५८ ॥ वेसुश्चकेचिद्रुधिरंमुसलेन

अ.२

७३

भृशंहताः ॥ केचिन्निपतिताभूमौभिन्नाःशूले
नवक्षसि ॥ ५९ ॥ निरंतराःशरौघेणकृताःकेचि
द्रणाजिरे ॥ सेनानुकारिणःप्राणान्सुमुचुस्त्रिद
शार्दनाः ॥ ६० ॥ केषांचिद्वाहवश्छिन्नाश्छिन्नग्री
वास्तथापरे ॥ शिरांसिपेतुरन्येषामन्येमध्येवि
दारिताः ॥ ६१ ॥ विच्छिन्नजंघास्त्वपरेपेतुरुर्व्या
महासुराः ॥ एकवाहक्षिचरणाःकेचिद्देव्याद्वि
धाकृताः ॥ ६२ ॥ छिन्नेपिचान्येशिरसिपतिताः

स०

७४

अ.२

पुनरुत्थिताः ॥ ननृतुश्चापरेतत्रयुद्धेतूर्यलयाश्रि
 ताः ॥ ६३ ॥ कबंधारिछन्नशिरसः खड्गशक्त्यृ
 ष्टिपाणयः ॥ तिष्ठतिष्ठेतिभाषंतोदेवीमन्येमहा
 सुराः ॥ ६४ ॥ पातितैरथनागाश्चैरसुरैश्चवसुं
 धरा ॥ अगम्यासाभवत्तत्रयत्राभूत्समहारणः
 ॥ ६५ ॥ शोणितौघामहानद्यःसद्यस्तत्रप्रसुसु
 वुः ॥ मध्येचासुरसैन्यस्यवारणासुरवाजिनां ६६
 क्षणेनतन्महासैन्यमसुराणांतथाम्बिका ॥ नि

७४

न्येक्षयंयथावह्निस्तृणदारुमहाचयम् ॥ ६७ ॥
 सचसिंहोमहानादमुत्सृजन्धुतकेसरः ॥ शरी
 रेभ्योमरारीणामसूनिवविचिन्वति ॥ ६८ ॥ दे
 व्यागणैश्चतैस्तत्रकृतंयुद्धंतथासुरैः ॥ यथैषांतु
 तुषुर्देवाःपुष्पवृष्टिमुचोदिवि ॥ ६९ ॥ मार्कण्डे
 यपुराणेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येमहि०
 द्वितीयः ॥ २ ॥ ॥ उवाचमंत्राः ॥१॥ श्लोकमं
 त्राः ॥ ६८ ॥ एवं ॥६९॥ एवमादितः ॥ १७३ ॥

स०

७५

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निहन्यमानंतत्सैन्यमवलो
 क्यमहासुरः ॥ सेनानीश्चिशुरः कोपाद्ययौयो
 द्रुमथांबिकाम् ॥ २ ॥ सदेवींशरवर्षेणववर्षस
 मरेसुरः ॥ यथामेरुगिरेःशृंगं तोयवर्षेणतोयदः
 ॥ ३ ॥ तस्यछित्त्वाततोदेवी लील्यैवशरोत्क
 रान् ॥ जघानतुरगान्बाणैर्येतारंचैववाजिनाम्
 ॥ ४ ॥ चिच्छेदचधनुःसद्योध्वजंचातिसमुच्छि
 तम् ॥ विव्याधचैवगात्रेषुच्छिन्नधन्वानमाशु

अ.३

७५

गैः ॥ ५ ॥ सच्छिन्नधन्वाविरथोहताश्वोहतसा
 रथिः ॥ अभ्यधावततांदेवीं खड्गचर्मधरोऽ
 सुरः ॥ ६ ॥ सिंहमाहृत्यखड्गेन तीक्ष्णधारेणमूर्ध
 नि ॥ आजघानभुजेसव्येदेवीमप्यतिवेगवान्
 ॥ ७ ॥ तस्याःखड्गोभुजंप्राप्य पफालनृपनन्द
 न ॥ ततो जग्राहशूलं स कोपादरुणलोचनः
 ॥ ८ ॥ चिक्षेपचतस्तत्तुभद्रकाल्यांमहासुरः ॥
 जाज्वल्यमानंतेजोभीरविबिंबमिवांबरात् ॥ ९ ॥

स०

७६

दृष्ट्वा तदा पतच्छूलं देवीशूलममुञ्चत । तेन तच्छ
 तधानीतं शूलं सच महासुरः ॥ १० ॥ हते तस्मि
 न्महावीर्ये महिषस्य च मूपतौ ॥ आजगाम गजा
 रूढश्चामरस्त्रिदशार्दनः ॥ ११ ॥ सोऽपि शक्तिं मु
 मोचाथ देव्यास्तामंबिकाद्रुतम् ॥ हुंकाराभिह
 तां भूमौ पातयामास निष्प्रभां ॥ १२ ॥ भग्नांश
 किं निपतितां दृष्ट्वा क्रोधसमन्वितः ॥ चिक्षेप चा
 मरः शूलं बाणैस्तदपि साच्छिनत् ॥ १३ ॥ ततः सिं

अ. ३

७६

हःसमुत्पत्यगजकुंभांतरेस्थितः ॥ बाहुयुद्धेनयु
 युधेतेनोच्चैस्त्रिदशारिणा ॥ १४ ॥ युध्यमानौ
 ततस्तौतुतस्मान्नागान्महींगतौ ॥ युयुधातेति
 संरब्धौप्रहारैरतिदारुणैः ॥ १५ ॥ ततोवेगात्
 खमुत्पत्यनिपत्यचमृगारिणा ॥ करप्रहारेणशि
 रश्चामरस्यपृथक्कृतं ॥ १६ ॥ उदग्रश्चरणेदेव्या
 शिलावृक्षादिभिर्हतः ॥ दंतमुष्टितलैश्चैवकराल
 श्वनिपातितः ॥ १७ ॥ देवीक्रुद्धागदापातैश्च

स०

७७

णयामासचोद्धतम् ॥ बाष्कलंभिदिपालेनबाणै
 स्ताम्रंतथांधकम् ॥ १८ ॥ उग्रास्यमुग्रवीर्यंचतथै
 वचमहाहनुं ॥ त्रिनेत्राचत्रिशूलेनजघानपरमे
 श्वरी ॥ १९ ॥ विडालस्यासिनाकायात्पातयामा
 सवैशिरः ॥ दुर्धरंदुर्मुखंचोभौशरैर्निन्येयमक्ष
 यम् ॥ २० ॥ एवंसंक्षीयमाणेतुस्वसैन्येमहिषासु
 रः ॥ माहिषेणस्वरूपेणत्रासयामासतान्गणान्
 ॥ २१ ॥ कांश्चित्तुंडप्रहारेण खुरक्षेपैस्तथाप

अ.३

७७

रान् ॥ लांगूलताडितांश्चान्यान् शृंगाभ्यांचवि
 दारितान् ॥ २२ ॥ वेगेनकांश्चिदपरान्नादेनभ्र
 मणेनच ॥ निःश्वासपवनेनान्यान्पातयामास
 भूतले ॥ २३ ॥ निपात्यप्रमथानीकमभ्यधाव
 तसोऽसुरः ॥ सिंहहंतुंमहादेव्याःकोपंचक्रेततो
 म्बिका ॥ २४ ॥ सोपिकोपान्महावीर्यःखुरक्षु
 ण्णमहीतलः ॥ शृंगाभ्यांपर्वतानुच्चांश्चिक्षेपच
 ननादच ॥ २५ ॥ वेगभ्रमणविक्षुण्णामहीतस्य

स०

७८

व्यशीर्यत ॥ लांगूलेनाहतश्चाब्धिःप्लावयामा
 ससर्वतः ॥ २६ ॥ धुतशृंगविभिन्नाश्चखंडंखंडं
 ययुर्घनाः ॥ श्वासानिलास्ताःशतशो निपेतुर्नभ
 सोचलाः ॥ २७ ॥ इतिक्रोधसमाध्मातमापतं
 तंमहासुरं ॥ दृष्ट्वासाचंडिकाकोपंतद्वधायतदा
 करोत् ॥ २८ ॥ साक्षिप्वातस्यवैपाशंतंबबंधम
 हासुरं ॥ तत्याजमाहिषंरूपंसोपिवद्धोमहामृधे
 ॥ २९ ॥ ततःसिंहोभवत्सद्योयावत्तस्याम्बिका

अ.३

७८

शिरः ॥ छिनत्तितावत्पुरुषः खड्गपाणिरदृश्यत
॥ ३० ॥ ततएवाशुपुरुषं देवीचिच्छेदसायकैः ॥
तं खड्गचर्मणा सार्धं ततः सोभून्महागजः ॥ ३१ ॥
करेण च महासिंहं तं च कर्षजगर्जच ॥ कर्षतस्तु
करं देवी खड्गेन निरकृतत ॥ ३२ ॥ ततो महासुरो
भूयो माहिषं वपुरास्थितः ॥ तथैव क्षोभयामास त्रै
लोक्यं सचराचरं ॥ ३३ ॥ ततः क्रुद्धा जगन्माता च
ण्डिका पानमुत्तमम् ॥ पपौ पुनः पुनश्चैव जहासा

स०

७९

रुणलोचना ॥ ३४ ॥ ननर्दचासुरःसोपिवलवी
 र्यमदोद्धतः ॥ विषाणाभ्यांचचिक्षेपचंडिकांप्र
 तिभूधरान् ॥ ३५ ॥ साचतान्प्रहितांस्तेनचूर्ण
 यंतीशरोत्करैः ॥ उवाचतंमदोद्धूतमुखरागाकु
 लाक्षरम् ॥ ३६ ॥ देव्युवाच ॥ ३७ ॥ गर्जगर्ज
 क्षणंमूढमधुयावत्पिबाम्यहं ॥ मयात्वयिहतेत्रै
 वगर्जिष्यंत्याशुदेवताः ॥ ३८ ॥ ऋषिरुवाच ॥
 ॥ ३९ ॥ एवमुक्त्वासमुत्पत्यसारूढातंमहासु

अ. ३

७९

रम् ॥ पादेनाक्रम्यकंठेच शूलैर्नैनमताडयत्
 ॥ ४० ॥ ततःसोपिपदाक्रांतस्तयानिजमुखात्त
 दा ॥ अर्धनिष्क्रान्तएवासीद्देव्यावीर्येणसंवृतः
 । ४१ । अर्धनिष्क्रातएवासौयुध्यमानोमहासुरः
 ॥ तयामहासिनादेव्याशिरश्छित्त्वानिपातितः
 । ४२ ॥ ततोहाहाकृतंसर्वदैत्यसैन्यंननाशतत् ॥
 प्रहर्षेचपरंजग्मुःसकलादेवतागणाः ॥ ४३ ॥ तु
 घ्नुवुस्तांसुरादेवींसहदिव्यैर्महर्षिभिः ॥ जगुर्गं

स०

८०

अ.४

धर्वपतयो न नृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ४४ ॥ मार्क
 ण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वंतरे देवीमाहात्म्ये तृ
 तीयः ॥ ३ ॥ उवाच ॥ ३ ॥ श्लोक ॥ ४१ ॥
 एवं ॥ ४४ ॥ एवमादितः ॥ ४१७ ॥
 ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ शक्रादयः सुरगणानि हतेति
 वीर्यै तस्मिन्दुरात्मनिसुरारिवले च देव्या ॥ तां तु
 ध्रुवः प्रणतिनम्रशिरो धरांसा वाग्भिः प्रहर्षपुल
 कोद्गमचारुदेहाः ॥ २ ॥ देव्या यया ततमिदं जग

८०

दात्मशक्त्यानिशेषदेवगणशक्तिसमूहमूर्त्या ।
तामंबिकामखिलदेवमहर्षिपूज्यांभक्त्यानताः
स्मविदधातुशुभानिसानः ॥३॥ यस्याःप्रभावम
तुलंभगवाननंतो ब्रह्माहरश्चनहिवक्तुमलंबलं
च ॥ साचण्डिकाखिलजगत्परिपालनाय नाशा
यचाशुभभयस्यमतिकरोतु ॥ ४ ॥ याश्रीःस्वयं
सुकृतिनांभवनेष्वलक्ष्मीःपापात्मनांकृतधियां
हृदयेषुबुद्धिः ॥ श्रद्धासतांकुलजनप्रभवस्यल

स०

८१

ज्ञा तांत्वांनताःस्म परिपालय देविविश्वम्
 ॥ ५ ॥ किं वर्णयामतवरूपमचिंत्यमेतत्किंचा
 तिवीर्यमसुरक्षयकारिभूरि ॥ किंचाहवेषुचरि
 तानितवातियानिसर्वेषुदेव्यसुरदेवगणादिके
 षु ॥ ६ ॥ हेतुःसमस्तजगतांत्रिगुणापिदोषैर्नज्ञाय
 सेहरिहरादिभिरप्यपारा ॥ सर्वाश्रयाखिलमिदं
 जगदंशभूतमव्याकृताहि परमाप्रकृतिस्त्वमा
 द्या ॥ ७ ॥ यस्याःसमस्तसुरतासमुदीरणेनतृप्तिं

अ. ४

८१

प्रयातिसकलेषुमखेषुदेवि ॥ स्वाहासिवैपितृग
णस्यचतृप्तिहेतुरुच्चार्यसेत्वमतएवजनैः स्वधा
च ॥ ८ ॥ यामुक्तिहेतुरविचिंत्यमहाव्रतात्वमभ्य
स्यसेसुनियतेंद्रियतत्त्वसारैः ॥ मोक्षार्थिभिर्मुनि
भिरस्तसमस्तदोषैर्विद्याऽसिसाभगवतीपरमा
हिदेवी ॥ ९ ॥ शब्दात्मिकासुविमलर्ग्यजुषांनिधा
नमुद्गीथरम्यपदपाठवतांचसाम्नाम् ॥ देवित्रयी
भगवतीभवभावनायवार्तासिसर्वजगतांपरमा

स०

८२

तिहन्त्री ॥ १० ॥ मेधासिदेविविदिताखिलशास्त्र
 सारादुर्गाऽसिदुर्गभवसागरनौरसंगा ॥ श्रीःकैट
 भारिहृदयैककृताधिवासागौरीत्वमेवशशिमौ
 लिङ्गतप्रतिष्ठा ॥ ११ ॥ ईषत्सहासममलंपरिपू
 र्णचंद्रबिम्बानुकारिकनकोत्तमकांतिकांतम् ॥
 अत्यद्भुतंप्रहतमात्तरुषातथापिवक्त्रं विलोक्य
 सहसामहिषासुरेण ॥ १२ ॥ दृष्ट्वा तु देविकुपितं भ्रु
 कुटीकरालमुद्यच्छशांकसदृशच्छवियन्नसद्यः ।

अ.४

८२

प्राणान्मुमोचमहिषस्तदतीवचित्रं कैर्जीव्यते
 हिकुपितांतकदर्शनेन ॥१३॥ देविप्रसीदपरमा
 भवतीभवायसद्योविनाशयति कोपवतीकुला
 नि ॥ विज्ञातमेतदधुनैवयदस्तमेतन्नीतंबलंसु
 विपुलंमहिषासुरस्य ॥ १४ ॥ तेसंमताजनपदे
 पुधनानितेषांतेषांयशांसिनचसीदतिबंधुवर्गः ।
 धन्यास्तएवनिभृतात्मजभृत्यदारा येषांसदा
 भ्युदयदाभवतीप्रसन्ना ॥१५॥ धर्म्याणिदेविस

स०

८३

अ.४

कलानिसदैवकर्माण्यत्याहतः प्रतिदिनं सुकृती
 करोति ॥ स्वर्गं प्रयाति च ततो भवती प्रसादा ल्लो
 कत्रयेऽपि फलदानं नु देवितेन ॥ १६ ॥ दुर्गे स्मृता
 हरसि भीतिमशेषजंतोः स्वस्थैः स्मृता मतिमती
 व शुभां ददासि ॥ दारिद्र्यदुःखभयहारिणिका त्व
 दन्या सर्वोपकारकरणा य स दार्द्रचित्ता ॥ १७ ॥
 एभिर्हतैर्जगदुपैति सुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरका
 यचिराय पापं ॥ संग्राममृत्युमधिगम्य दिवं प्रयां

८३

तुमत्वेति नूनमहितान्विनिहंसि देवि ॥ १८ ॥ ह
 द्वैव किं न भवती प्रकरोति भस्म सर्वासुरानरिषु य
 त्प्रहिणोषि शस्त्रं ॥ लोकान्प्रयान्तुरिपवोऽपि
 हि शस्त्रपूता इत्थं मतिर्भवति तेष्वहितेषु साध्वी
 ॥ १९ ॥ खड्गप्रभानिकरविस्फुरणैस्तथोग्रैः शू
 लाग्रकांतिनिवहेन दृशोसुराणां ॥ यन्नागता वि
 लयमंशुमदिंदुखंडयोग्याननं तव विलोकयतां
 तदेतत् ॥ २० ॥ दुर्वृत्तवृत्तशमनं तव देवि शीलं रू

स०

८४

पंतथैतदविचिंत्यमतुल्यमन्यैः ॥ वीर्यंचहंतृह
 तदेवपराक्रमाणांवैरिष्वपिप्रकटितैवदयात्वये
 त्वम् ॥ २१ ॥ केनोपमाभवतुतेस्यपराक्रमस्यरू
 पंचशत्रुभयकार्यतिहारिकुत्र ॥ चित्तेकृपासमर
 निष्ठुरताचदृष्टा त्वय्येवदेवि वरदेभुवनत्रयेऽपि
 ॥ २२ ॥ त्रैलोक्यमेतदखिलंरिपुनाशनेनत्रातं
 त्वयासमरमूर्धनितेपिहत्वा ॥ नीतादिवंरिपुग
 णाभयमप्यपास्तमस्माकमुन्मदसुरारिभवंन

अ.४

८४

मस्ते ॥ २३ ॥ शूलेनपाहिनोदेविपाहिखड्गेन
 चाम्बिके ॥ घण्टास्वनेननःपाहि चापज्यानिः
 स्वनेनच ॥ २४ ॥ प्राच्यांरक्षप्रतीच्यांचचण्डि
 केरक्षदक्षिणे ॥ भ्रामणेनात्मशूलस्यउत्तरस्यांत
 थेश्वरि ॥ २५ ॥ सौम्यानियानिरूपाणित्रैलो
 क्येविचरंतिते ॥ यानिचात्यंतघोराणितैरक्षा
 स्मांस्तथाभुवम् ॥ २६ ॥ खड्गशूलगदादीनि
 यानिचास्त्राणितेम्बिके ॥ करपल्लवसंगीनितरै

स०

८५

स्मान् रक्ष सर्वतः ॥ २७ ॥ ऋषिरुवाच ॥ २८ ॥
 एवं स्तुता सुरैर् दिव्यैः कुसुमैर्नदनोद्भवैः ॥ अ-
 चिता जगतां धात्री तथा गंधानुलेपनैः ॥ २९ ॥
 भक्त्या समस्तैस्त्रिदशैर् दिव्यैर्धूपैः सुधूपिता ॥ प्रा-
 ह प्रसाद सुमुखी समस्तान् प्रणतान् सुरान् ॥ ३० ॥
 देव्युवाच ॥ ३१ ॥ त्रियतां त्रिदशाः सर्वे यद्
 स्मत्तोऽभिवांछितम् ॥ ३२ ॥ देवा ऊचुः ॥ ३३ ॥
 भगवत्या कृतं सर्वं न किञ्चिदवशिष्यते ॥ य

अ. ४

८५

दयंनिहतःशत्रुरस्माकंमहिषासुरः ॥ ३४ ॥ य
दिचापिवरोदेयस्त्वयास्माकंमहेश्वरि ॥ संस्मृ
तासंस्मृता त्वं नो हिंसेथाः परमापदः ॥ ३५ ॥
यश्चमर्त्यःस्तवैरेभिस्त्वांस्तोष्यत्यमलानने ॥
तस्यवित्तर्द्धिविभवैर्धनदारादिसंपदाम् ॥ ३६ ॥
बृद्धयेस्मत्प्रसन्नात्वंभवेथाःसर्वदाम्बिके ॥ ३७ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ३८ ॥ इतिप्रसादितादेवैर्जगतो
र्थेतथात्मनः ॥ तथेत्युक्त्वाभद्रकालीबभूवांत

स०

८६

हितानृप ॥ ३९ ॥ इत्येतत्कथितं भूपसंभूतासा
 यथापुरा ॥ देवीदेवशरीरेभ्योजगत्रयहितैषि
 णी ॥ ४० ॥ पुनश्चगौरीदेहात्सासमुद्भूतायथा
 भवत् ॥ वधायदुष्टदैत्यानां तथाशुंभनिशुंभयोः
 ॥ ४१ ॥ रक्षणायचलोकानां देवानामुपकारि
 णी ॥ तच्छृणुष्वमयाख्यातं यथावत्कथयामि
 ते ॥ ह्रीं ॐ ॥ ४२ ॥ श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णि
 केमन्वंतरे देवीमाहात्म्ये शक्रादिस्तुतिर्नामच

अ. ४

८६

तुर्थः ॥४॥ उवाचमंत्राः ॥५॥ अर्धमंत्राः ॥२॥
श्लोकमंत्राः ॥ ३५ ॥ एवं ॥ ४२ ॥ एवमा-
दितः ॥ २५९ ॥

उत्तमचरितस्य रुद्रऋषिः ॥ महासरस्वतीदेव-
ता ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥ भीमाशक्तिः ॥ भ्रामरी-
बीजं ॥ सूर्यस्तत्त्वं ॥ सामवेदःस्वरूपं ॥ महास-
रस्वतीप्रीत्यर्थं कामार्थेजपेविनियोगः ॥ ध्यानं ॥
घंटाशूल० ॥ ॐ ह्रीं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ पुराशुं

स०

८७

भनिशुंभाभ्यामसुराभ्यांश्चीपतेः ॥ त्रैलोक्यं
 यज्ञभागाश्च हतामदबलाश्रयात् ॥ २ ॥ तावेवसू-
 र्यतांतद्वदधिकारंतथैदवम् ॥ कौबेरमथयाम्यं
 चचक्रातेवरुणस्यच ॥ ३ ॥ तावेवपवनर्द्धिच-
 चक्रतुर्वह्निकर्मच ॥ ततोदेवाविनिर्धूताभ्रष्टरा-
 ज्याःपराजिताः ॥ ४ ॥ हताधिकारास्त्रिदशा-
 स्ताभ्यांसर्वेनिराकृताः ॥ महासुराभ्यांतांदेवीं
 संस्मरंत्यपराजिताम् ॥ ५ ॥ तयास्माकंवरोद-

अ. ५

८७

त्तोयथापत्सुस्मृताखिलाः ॥ भवतांनाशयि
ष्यामितत्क्षणात्परमापदः ॥ ६ ॥ इतिकृत्वाम
तिंदेवाहिमवंतंनगेश्वरम् ॥ जग्मुस्तत्रततोदेवीं
विष्णुमायांप्रतुष्टुवुः ॥ ७ ॥ देवाऊचुः ॥ ८ ॥
नमोदेव्यैमहादेव्यै शिवायै सततंनमः ॥ नमः
प्रकृत्यैभद्रायै नियताः प्रणताः स्म ताम् ॥ ९ ॥
रौद्रायैनमोनित्यायैगौर्यैधात्र्यैनमोनमः ॥ ज्यो
त्स्नायैचेंदुरूपिण्यै सुखायैसततंनमः ॥ १० ॥

स०

८८

कल्याण्यैप्रणतामृद्ध्यै सिद्ध्यैकूर्म्यै नमोनमः ॥
 नैर्ऋत्यैभूमृतांलक्ष्म्यै शर्वाण्यै ते नमोनमः
 ॥ ११ ॥ दुर्गायैदुर्गपारायै सारायैसर्वकारिण्यै ॥
 ख्यात्यैतथैवकृष्णायैधूम्रायैसततंनमः ॥ १२ ॥
 अतिसौम्यातिरौद्रायैनतास्तस्यै नमोनमः ॥ न
 मोजगत्प्रतिष्ठायैदेव्यैकृत्यै नमोनमः ॥ १३ ॥
 यादेवीसर्वभूतेषुविष्णुमायेतिशब्दिता ॥ नम
 स्तस्यै नमोनमः ॥ १४ ॥ यादेवी० विष्णुमा० न

अ. ५

८८

मस्तस्यै नमोनमः ॥ १५ ॥ यादे० विष्णु० नम
 स्तस्यै नमोनमः ॥ १६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुचेत
 नेत्यभिधीयते ॥ नमस्तस्यै० ॥ १७ ॥ या० चे०
 नमस्तस्यै० नमो० ॥ १८ ॥ या० चेत० नमस्तस्यै
 नमोनमः ॥ १९ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुबुद्धिरूपे
 णसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ २० ॥ या० बुद्धि० ॥
 नमस्तस्यै० ॥ २१ ॥ या० बुद्धि० नमस्तस्यै नमो०
 ॥ २२ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुनिद्रारूपेणसंस्थिता ॥

स०

८९

नमस्तस्यै० ॥ २३ ॥ या० निद्रा० नमस्तस्यै० ॥

॥ २४ ॥ या० नि० नमस्तस्यै नमोनमः ॥ २५ ॥

यादेवीसर्वभूतेषुक्षुधारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त
स्यै० ॥ २६ ॥ या०क्षुधा० नमस्तस्यै० ॥ २७ ॥

या०क्षुधा० नमस्तस्यै नमोनमः ॥ २८ ॥ यादेवी
सर्वभूतेषुछायारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥

॥ २९ ॥ या०छा० नमस्तस्यै० ॥ ३० ॥ या० छा०

नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ३१ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु

अ.५

८९

शक्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ३२ ॥
या०श०नमस्तस्यै० ॥ ३३ ॥ या०श०नमस्तस्यैन
मोनमः ॥ ३४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुतृष्णारूपे
णसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ३५ ॥ यादे०तृष्णा०
नमस्तस्यै० ॥ ३६ ॥ या० तृष्णा०नमस्तस्यैनमो
नमः ॥ ३७ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुक्षांतिरूपेणसं
स्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ३८ ॥ या०क्षां०नमस्त
स्यै० ॥ ३९ ॥ या०क्षांति० नमस्तस्यैनमोनमः ॥

स०

९०

॥ ४० ॥ या देवी सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता ॥
 नमस्तस्यै० ॥ ४१ ॥ या० जाति० नमस्तस्यै०
 ॥ ४२ ॥ या० जा० नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४३ ॥
 या देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिता ॥ नमस्त
 स्यै० ॥ ४४ ॥ या० लज्जा० नमस्तस्यै० ॥ ४५ ॥
 या० लज्जा० नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४६ ॥ या दे
 वी सर्वभूतेषु शांतिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै०
 ॥ ४७ ॥ या० शांति० नमस्तस्यै० ॥ ४८ ॥ या०

अ. ५

९०

शांति० नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ४९ ॥ या देवी सर्व
भूतेषु श्रद्धारूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥
॥ ५० ॥ या० श्रद्धा० नमस्तस्यै० ॥ ५१ ॥ या०
श्रद्धा० नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ५२ ॥ या देवी सर्वभू
तेषु कांतिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ५३ ॥
या० कां० नमस्तस्यै० ॥ ५४ ॥ या० कां० नमस्त
स्यै नमोनमः ॥ ५५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु लक्ष्मी
रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ५६ ॥ या दे०

स०

९१

ल०नमस्तस्यै० ॥ ५७ ॥ या०ल०नमस्तस्यैन
 मोनमः ॥ ५८ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुवृत्तिरूपेण
 संस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ५९ ॥ या०वृ०नम
 स्तस्यै० ॥ ६० ॥ या०वृ०नमस्तस्यैनमोनमः ॥
 ॥ ६१ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु स्मृतिरूपेणसंस्थि
 ता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ६२ ॥ या०स्मृ०नमस्तस्यै०
 ॥ ६३ ॥ या०स्मृ०नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ६४ ॥
 यादेवीसर्वभूतेषुदयारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त

अ.५

९१

स्यै० ॥ ६५ ॥ या०द०नमस्तस्यै० ॥ ६६ ॥ या०
द० नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ६७ ॥ यादेवीसर्वभू
तेषुतुष्टिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ६८ ॥
या०तु०नमस्तस्यै० ॥ ६९ ॥ या०तु०नमस्तस्यै
नमोनमः ॥ ७० ॥ यादेवीसर्वभूतेषुमातृरूपे
णसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै० ॥ ७१ ॥ या०मा०न
मस्तस्यै० ॥ ७२ ॥ या०मा०नमस्तस्यैनमोन
मः ॥ ७३ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु भ्रांतिरूपेणसं

स०

९२

स्थिता ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७४ ॥ यादे
 वी० भ्रांति० नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७५ ॥ या
 देवी० भ्रांति० नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७६ ॥ इन्द्रि
 याणामधिष्ठात्रीभूतानांचाखिलेषुया ॥ भूते
 षुसततंतस्यैव्याप्त्यैदेव्यैनमोनमः ॥ ७७ ॥
 चितिरूपेणयाकृत्स्नमेतद्व्याप्यस्थिताजगत् ॥
 नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७८ ॥ चितिरूपेण० न
 मस्तस्यैनमोनमः ॥ ७९ ॥ चितिरूपेण० न

अ. ५

९२

मस्तस्यैनमोनमः ॥ ८० ॥ स्तुतासुरैःपूर्वमभी
 ष्टसंश्रयात्तथासुरेन्द्रेणदिनेषुसेविता ॥ करोतुसा
 नः शुभहेतुरीश्वरीशुभानिभद्राण्यभिहंतुचाप
 दः ॥ ८१ ॥ यासांप्रतंचोद्धतदैत्यतापितैरस्माभि
 रीशाचसुरैर्नमस्यते ॥ याचस्मृतातत्क्षणमेव
 हन्तिनःसर्वापदोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥ ८२ ॥
 ऋषिरुवाच ॥ ८३ ॥ एवंस्तवाभियुक्तानां देवा
 नांतत्रपार्वती ॥ स्नातुमभ्याययौतोयेजाह्नव्या

स०

९३

नृपनंदन ॥ ८४ ॥ साब्रवीत्तान्सुरान्सुभूर्भव
 द्विःस्तूयतेत्रका ॥ शरीरकोशतश्चास्याः समु
 द्भूताब्रवीच्छिवा ॥ ८५ ॥ स्तोत्रंममैतत्क्रियते
 शुंभदैत्यनिराकृतैः ॥ देवैःसमेतैःसमरेनिशुंभे
 नपराजितैः ॥ ८६ ॥ शरीरकोशाद्यत्तस्याःपा
 र्वल्यानिःसृताम्बिका ॥ कौशिकीतिसमस्तोषुत
 तो लोकेषु गीयते ॥ ८७ ॥ तस्यांविनिर्गतायां
 तुकृष्णाभूत्सापिपार्वती ॥ कालिकेतिसमा

अ.५

९३

ख्याताहिमाचलकृताश्रया ॥ ८८ ॥ ततोम्बि
कांपरंरूपंविभ्राणांसुमनोहरं ॥ ददर्शचण्डोमु
ण्डश्चभृत्यौशुंभनिशुंभयोः ॥ ८९ ॥ ताभ्यांशुं
भायचाख्यातासातीवसुमनोहरा ॥ काप्यास्ते
स्त्रीमहाराजभासयंतीहिमाचलम् ॥ ९० ॥
नैवतादृक्कचिद्रूपंदृष्टंकेनचिदुत्तमम् ॥ ज्ञाय
तांकाप्यसौदेवीगृह्यतांचासुरेश्वर ॥ ९१ ॥ स्त्री
रत्नमतिचार्वंगीद्योतयंतीदिशस्त्विषा ॥ सातु

स०

९४

तिष्ठतिदैत्येन्द्रतांभवान्द्रष्टुमर्हति ॥ ९२ ॥ या
 निरत्नानिमणयोगजाश्वादीनिवैप्रभो ॥ त्रैलो
 क्येतुसमस्तानिसांप्रतंभांतितेगृहे ॥ ९३ ॥ ऐ
 रावतःसमानीतो गजरत्नपुरन्दरात् ॥ पारिजा
 ततरुश्चायं तथैवोच्चैःश्रवाहयः ॥ ९४ ॥ विमा
 नंहंससंयुक्तमेतत्तिष्ठतितेंगणे ॥ रत्नभूतमिहा
 नीतंयदासीद्वेधसोद्भुतम् ॥ ९५ ॥ निधिरेष
 महापद्मःसमानीतो धनेश्वरात् ॥ किंजल्किनीं

अ.५

९४

ददौचाब्धिर्मालामम्लानपंकजाम् ॥ ९६ ॥ छ
 त्रन्तेवारुणंगेहेकांचनस्रावितिष्ठति ॥ तथायंस्यं
 दनवरोयःपुरासीत्प्रजापतेः ॥ ९७ ॥ मृत्योरु
 त्क्रांतिदानामशक्तिरीशत्वयाहता ॥ पाशःस
 लिलराजस्यभ्रातुस्तवपरिग्रहे ॥ ९८ ॥ निशुंभ
 स्याब्धिजाताश्चसमस्तारत्नजातयः ॥ वह्निरपि
 ददौतुभ्यमग्निशौचेचवाससी ॥ ९९ ॥ एवंदै
 त्येन्द्ररत्नानिसमस्तान्याहतानिते ॥ स्त्रीरत्नमेषा

स०

९५

कल्याणीत्वयाकस्मान्नगृह्यते ॥ १०० ॥ ऋषिरु
 वाच ॥ १ ॥ निशम्येतिवचःशुंभःसतदाचंडमुं
 डयोः ॥ प्रेषयामाससुग्रीवंदूतंदेव्यामहासुरम्
 ॥ २ ॥ इतिचेतिचवक्तव्यासागत्वावचनान्म
 म ॥ यथाचाभ्येतिसंप्रीत्या तथाकार्यंत्वयालघु
 ॥ ३ ॥ सतत्रगत्वायत्रास्तेशैलोद्देशेतिशोभने ॥
 तांचदेवीततः प्राह श्लक्ष्णंमधुरयागिरा ॥ ४ ॥
 दूतउवाच ॥ ५ ॥ देविदैत्येश्वरःशुंभस्त्रैलोक्ये

अ. ५

९५

परमेश्वरः ॥ दूतोहंप्रेषितस्तेनत्वत्सकाशमिहा
 गतः ॥ ६ ॥ अव्याहताज्ञःसर्वासुयःसदादेवयो
 निषु ॥ निर्जिताखिलदैत्यारिःसयदाहशृणुष्व
 तत् ॥ ७ ॥ ममत्रैलोक्यमखिलंममदेवावशा
 नुगाः ॥ यज्ञभागानहंसर्वानुपाश्रामिपृथक्पृ
 थक् ॥ ८ ॥ त्रैलोक्येवररत्नानि ममवश्यान्य
 शेषतः॥तथैवगजरत्नंचहतंदेवेंद्रवाहनम् ॥९॥
 क्षीरोदमथनोद्भूतमश्वरत्नंममामरैः ॥ उच्चैःश्र

वससंज्ञतत्प्रणिपत्यसमर्पितम् ॥ ११० ॥ यानि
 चान्यानिदेवेषुगंधर्वेषूरगेषुच ॥ रत्नभूतानिभू
 तानितानिमय्येवशोभने ॥ ११ ॥ स्त्रीरत्नभूतां
 त्वांदेविलोकेमन्यामहेवयम् ॥ सात्वमस्मानु
 पागच्छयतोरत्नभुजोवयम् ॥ १२ ॥ मांवाम
 मानुजंवापिनिशुंभमुरुविक्रमम् ॥ भजत्वंचं
 चलापांगिरत्नभूतासिवैयतः ॥ १३ ॥ परमैश्वर्य
 मतुलंप्राप्स्यसेमत्परिग्रहात् ॥ एतद्बुद्ध्यासमा

लोच्यमत्परिग्रहतां व्रज ॥ १४ ॥ ऋषिरुवाच ॥
॥ १५ ॥ इत्युक्तासातदा देवी गंभीरांतःस्मिता
जगौ ॥ दुर्गा भगवती भद्रा ययेदंधार्यते जगत्
॥ १६ ॥ देव्युवाच ॥ १७ ॥ सत्यमुक्तं त्वयाना
त्र मिथ्या किंचित्त्वयोदितम् ॥ त्रैलोक्याधिप
तिः शुंभो निशुंभश्चापिता दृशः ॥ १८ ॥ किं त्व
त्रयत्प्रतिज्ञातं मिथ्या तत्क्रियते कथम् ॥ श्रूय
तामल्पबुद्धित्वात्प्रतिज्ञाया कृता पुरा ॥ १९ ॥

स०

९७

योमांजयतिसंग्रामेयोमेदर्पव्यपोहति ॥ योमे
 प्रतिबलोलोके समेभर्ताभविष्यति ॥ १२० ॥
 तदागच्छतुशुंभोत्रनिशुंभोवामहाबलः ॥ मां
 जित्वाकिंचिरेणात्रपाणिगृह्णातुमेलघु ॥ २१ ॥
 दूतउवाच ॥ २२ ॥ अवलिप्तासिमैवंत्वं देविब्रू
 हिममाग्रतः ॥ त्रैलोक्येकःपुमांस्तिष्ठेदग्रेशुंभ
 निशुंभयोः ॥ २३ ॥ अन्येषामपिदैत्यानांसर्वेदे
 वानवैयुधि ॥ तिष्ठंतिसंमुखेदेविकिंपुनःस्त्रीत्वमे

अ. ५

९७

किका ॥ २४ ॥ इंद्राद्याः सकला देवास्तस्थुर्ये
षानसंयुगे ॥ शुंभादीनां कथं तेषां स्त्री प्रयास्यसि
संमुखम् ॥ २५ ॥ सात्वंगच्छ मयैवोक्ता पार्श्वं शुं
भनिशुंभयोः ॥ केशाकर्षणनिर्धूतगौरवामाग
मिष्यसि ॥ २६ ॥ देव्युवाच ॥ २७ ॥ एवमे
तद्वलीशुंभो निशुंभश्चापितादृशः ॥ किंकरोमि
प्रतिज्ञामेयदनालोचितापुरा ॥ २८ ॥ सत्वंगच्छ
मयोक्तं ते यदेतत्सर्वमादृतः ॥ तदा च क्ष्वासुरेन्द्रा

स०

१८

यसचयुक्तं करोतु यत् ॥ १२९ ॥ मार्किडेयपुरा
 णे सावर्णिके मन्वंतरे देवीमाहात्म्ये देव्यादूत
 संवादो नाम पंचमः ॥ ५ ॥ उवाच ॥ ९ ॥ त्रि
 पान्मंत्राः ॥ ६६ ॥ श्लोकमंत्राः ॥ ५४ ॥ एवं
 ॥ १२९ ॥ एवमादितः ॥ ३८८ ॥ ॥ ऋषिरुवा
 च ॥ १ ॥ इत्याकर्ण्य वचो देव्याः सदूतोऽमर्षप्र
 रितः ॥ समाचष्ट समागम्य दैत्यराजाय विस्तरा
 त् ॥ २ ॥ तस्य दूतस्य तद्वाक्यमाकर्ण्या सुरराट्

१८

ततः ॥ सक्रोधःप्राहदैत्यानामधिपंधूम्रलोचनं
॥ ३ ॥ हेधूम्रलोचनाशुत्वंस्वसैन्यपरिवारितः ॥
तामानयबलाद्दुष्टांकेशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ४ ॥
तत्परित्राणदःकश्चिद्यदिवोत्तिष्ठतेपरः ॥ सहं
तव्योऽमरोवापियक्षोगंधर्वएववा ॥ ५ ॥ ऋषि
रुवाच ॥ ६ ॥ तेनाज्ञप्तस्ततःशीघ्रंसदैत्योधूम्र
लोचनः ॥ वृतःषष्ठ्यासहस्राणामसुराणांद्रुतंय
यौ ॥ ७ ॥ सदृष्ट्वातांततोदेवींतुहिनाचलसंस्थि

स०

९९

ताम् ॥ जगादोच्चैः प्रयाहीति मूलं शुभनिशुंभ
 योः ॥ ८ ॥ नचेत्प्रीत्याद्यभवतीमद्भुतारमुपै
 ष्यति ॥ ततो बलान्नयाम्येष केशाकर्षणविह्वला
 म् ॥ ९ ॥ देव्युवाच ॥ १० ॥ दैत्येश्वरेण प्रहि
 तो बलवान्बलसंवृतः ॥ बलान्नयसिमामेवंत
 तः किं ते करोम्यहम् ॥ ११ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १२ ॥
 इत्युक्तः सोभ्यधावत्तामसुरोधूम्नलोचनः ॥ हुं
 कारेणैव तं भस्म साचकारां बिकातदा ॥ १३ ॥

९९

अथक्रुद्धंमहासैन्यमसुराणांतथाम्बिका ॥ वव
र्षसायकैस्तीक्ष्णैस्तथाशक्तिपरश्वधैः ॥ १४ ॥
ततोधुतसटःकोपात्कृत्वानादंसुभैरवम् ॥ पपा
तासुरसेनायांसिंहोदेव्याःस्ववाहनः ॥ १५ ॥ कां
श्चित्करप्रहारेणदैत्यानास्येनचापरान् ॥ आक्रां
त्याचाधरेणान्यानजघानसमहासुरान् ॥ १६ ॥
केषांचित्पाटयामास नखैःकोष्ठानिकेसरी ॥ त
थातलप्रहारेणशिरांसिकृतवान्पृथक् ॥ १७ ॥

स०

१००

विच्छिन्नबाहुशिरसःकृतास्तेनतथापरे ॥ पपौ
 चरुधिरंकोष्ठादन्येषांधुतकेसरः ॥ १८ ॥ क्षणे
 नतद्वलंसर्वक्षयंनीतंमहात्मना ॥ तेनकेसरिणा
 देव्यावाहनेनातिकोपिना ॥ १९ ॥ श्रुत्वातम
 सुरंदेव्यानिहतंधूम्रलोचनम् ॥ बलंचक्षयितंकृ
 त्संदेवीकेसरिणाततः ॥ २० ॥ चुकोपदैत्याधि
 पतिः शुंभःप्रस्फुरिताधरः ॥ आज्ञापयामास
 चतौचंडमुंडौमहासुरौ ॥ २१ ॥ हेचंडहेमुंडव

अ.६

१००

लैर्बहुभिःपरिवारितौ ॥ तत्रगच्छतगत्वाचसा
समानीयतांलघु ॥ २२ ॥ केशेष्वकृष्यबद्धा
वा यदि वः संशयोयुधि ॥ तदाशेषायुधैःसर्वैर
सुरैर्विनिहन्यतां ॥ २३ ॥ तस्यांहतायांदुष्टायां
सिंहेचविनिपातिते ॥ शीघ्रमागम्यतांबद्धागृ
हीत्वातामथांबिकाम् ॥ २४ ॥ मार्कण्डेयपुरा
णेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्ये षष्ठः ॥ ६ ॥

स०

१०१

उवाच ॥४॥ अर्ध ॥ ० ॥ श्लोकमंत्राः ॥ २० ॥

एवं ॥ २४ ॥ एवमादितः ॥ ४१२ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ आज्ञप्तास्तेततोदैत्याश्चंडमुं
डपुरोगमाः ॥ चतुरंगबलोपेताययुरभ्युद्यतायु

धाः ॥ २ ॥ ददृशुस्तेततोदेवीमीषद्धासांव्यव
स्थिताम् ॥ सिंहस्योपरिशैलेंद्रशृंगेमहतिकांच

ने ॥ ३ ॥ तेदृष्ट्वातांसमादातुमुद्यमंचक्रुरुद्यताः

॥ आकृष्टचापासिधरास्तथान्येतत्समीपगाः

अ.७

१०१

॥ ४ ॥ ततःकोपंचकारोच्चैरंबिकातानरीन्प्रति
॥ कोपेनचास्यावदनंमषीवर्णमभूत्तदा ॥ ५ ॥
भ्रुकुटीकुटिलात्तस्याललाटफलकाद्भुतं ॥ का
लीकरालवदनाविनिष्क्रांतासिपाशिनी ॥ ६ ॥
विचित्रखट्वांगधरानरमालाविभूषणा ॥ द्वीपि
चर्मपरीधानाशुष्कमांसातिभैरवा ॥ ७ ॥ अ
तिविस्तारवदनाजिह्वाललनभीषणा ॥ निम
ग्नारक्तनयनानादापूरितदिङ्मुखा ॥ ८ ॥ सा

स०

१०२

वेगेनाभिपतिताघातयन्तीमहासुरान् ॥ सैन्ये
 तत्रसुरारीणामभक्षयततद्वलम् ॥ ९ ॥ पार्ष्णि
 ग्राहांकुशग्राहयोधघंटासमन्वितान् ॥ समादा
 यैकहस्तेनमुखेचिक्षेपवारणान् ॥ १० ॥ तथै
 वयोधंतुरगैरथंसारथिनासह ॥ निक्षिप्यवक्रेद
 शनैश्चर्वयंत्यतिभैरवम् ॥ ११ ॥ एकंजग्राहकेशे
 षुग्रीवायामथचापरम् ॥ पादेनाक्रम्यचैवान्य
 मुरसान्यमपोथयत् ॥ १२ ॥ तैर्मुक्तानिचशस्त्रा

अ.७

१०२

णिमहास्त्राणितथासुरैः ॥ मुखेनजग्राहरुषादश
नैर्मथितान्यपि ॥ १३ ॥ बलिनांतद्वलंसर्वमसुरा
णांदुरात्मनाम् ॥ ममर्दाभक्षयच्चान्यानन्यांश्चा
ताडयत्तदा ॥ १४ ॥ असिनानिहताःकेचित्के
चित्खट्वांगताडिताः ॥ जग्मुर्विनाशमसुरादंता
ग्राभिहतास्तथा ॥ १५ ॥ क्षणेनतद्वलंसर्वमसुरा
णानिपातितम् ॥ दृष्ट्वाचंडोभिदुद्रावतांकालीम
तिभीषणां ॥ १६ ॥ शरवर्षैर्महाभीमैर्भीमाक्षीतां

स०

१०३

महासुरः ॥ छादयामासचक्रैश्चमुण्डःक्षिप्तैःसह
 स्रशः ॥ १७ ॥ तानिचक्राण्यनेकानिविशमाना
 नितन्मुखम् ॥ बभुर्यथार्कविंबानिसुबहूनिघनो
 दरम् ॥ १८ ॥ ततो जहासातिरुषाभीमंभैरवना
 दिनी ॥ कालीकरालवदनादुर्दर्शदशनोज्ज्वला
 ॥ १९ ॥ उत्थायचमहासिंहं देवीचण्डमधावत
 ॥ गृहीत्वाचास्यकेशेषुशिरस्तेनासिनाच्छिनत्
 ॥ २० ॥ अथमुण्डोभ्यधावत्तां दृष्ट्वाचण्डंनिपाति

अ. ७

१०३

तम् ॥ तमप्यपातयद्भूमौसाखङ्गाभिहतंरुषा
॥ २१ ॥ हतशेषंततःसैन्यं दृष्ट्वाचंडंनिपातितम्
॥ मुंडंचसुमहावीर्यं दिशोभेजेभयातुरम् ॥
॥ २२ ॥ शिरश्चंडस्यकालीचगृहीत्वामुण्डमेव
च ॥ प्राहप्रचंडादृहासमिश्रमभ्येत्यचंडिकाम्
॥ २३ ॥ मयातवात्रोपहतौचण्डमुण्डौमहापशू
॥ युद्धयज्ञेस्वयंशुंभंनिशुंभंचहनिष्यसि ॥ २४ ॥
ऋषिरुवाच ॥ २५ ॥ तावानीतौततोदृष्ट्वाचंड

स०

१०४

मुंडौमहासुरौ ॥ उवाचकालींकल्याणी ललि
 तंचंडिकावचः ॥ २६ ॥ यस्माच्चंडंचमुंडंचगृ
 हीत्वात्वमुपागताः ॥ चामुंडेतिततोलोकेख्या
 तादेवीभविष्यसि ॥ २७ ॥ मार्कण्डेयपुराणे
 सावर्णिकेमन्वंतरे देवीमाहात्म्येसप्तमः ॥ ७ ॥
 उवाच ॥ २ ॥ श्लोकाः ॥ २५ ॥ एवं ॥ २७ ॥
 एवमादितः ॥ ४३९ ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ९ ॥ चं
 डेचनिहतेदैत्येमुण्डेचविनिपातिते ॥ बहुलेषु

अ.८

१०४

चसैन्येषुक्षयितेष्वसुरेश्वरः ॥ २ ॥ ततःकोप
 पराधीनचेताः शुम्भः प्रतापवान् ॥ उद्योगंस
 र्वसैन्यानांदैत्यानामादिदेशह ॥ ३ ॥ अद्यसर्व
 बलैर्दैत्याःषडशीतिरुदायुधाः ॥ कंबूनांचतुर
 शीतिर्निर्यान्तुस्वबलैर्वृताः ॥ ४ ॥ कोटिवीर्या
 णिपंचाशदसुराणांकुलानिवै ॥ शतंकुलानि
 धौम्राणांनिर्गच्छन्तुममाज्ञया ॥ ५ ॥ कालका
 दौर्हृदामौर्वाःकालिकेयास्तथासुराः ॥ युद्धाय

स०

१०५

सज्जानिर्यातु आज्ञया त्वरिता मम ॥ ६ ॥ इ
 त्याज्ञाप्यासुरपतिः शुम्भो भैरवशासनः ॥ नि
 र्जगाममहासैन्यसहस्रैर्वहुभिर्वृतः ॥ ७ ॥ आ
 यातंचण्डिकादृष्ट्वा तत्सैन्यमतिभीषणम् ॥ ज्या
 स्वनैः पूरयामास धरणी गगनांतरम् ॥ ८ ॥ त
 तः सिंहो महानादमतीव कृतवान्नृप ॥ घण्टास्व
 नेन तान्नादानं बिकाचोपबृंहयत् ॥ ९ ॥ धनु
 र्ज्या सिंहघण्टानां नादा पूरितदिङ्मुखा ॥ नि

अ.८

१०५

नादैर्भीषणैःकालीजिग्येविस्तारितानना । १० ।
तंनिनादमुपश्रुत्यदैत्यसैन्यैश्चतुर्दिशम् ॥ देवी
सिंहस्तथाकाली सरोषैःपरिवारिताः ॥ ११ ॥
एतस्मिन्नंतरेभूपविनाशायसुरद्विषाम् ॥ भवा
यामरसिंहानामतिवीर्यबलान्विताः ॥ १२ ॥
ब्रह्मेशगुहविष्णूनांतथैंद्रस्यचशक्तयः ॥ शरी
रेभ्योविनिष्क्रम्यतद्रूपैश्चण्डिकांययुः ॥ १३ ॥
यस्यदेवस्ययद्रूपंयथाभूषणवाहनम् ॥ तद्वदेव

स०

१०६

हितच्छक्तिरसुरान्योद्भुमाययौ ॥ १४ ॥ हंसयु
 क्तविमानाग्रेससक्षसूत्रकमण्डलुः ॥ आयाताब्र
 ह्मणःशक्तिर्ब्रह्माणीत्यभिधीयते ॥ १५ ॥ माहे
 श्वरीवृषारूढात्रिशूलवरधारिणी ॥ महाहिव
 लयाप्राप्ताचन्द्ररेखाविभूषणा ॥ १६ ॥ कौमा
 रीशक्तिहस्ताचमयूरवरवाहना ॥ योद्भुमभ्या
 ययौदैत्यानंबिकागुह्यरूपिणी ॥ १७ ॥ तथैव
 वैष्णवीशक्तिर्गरुडोपरिसंस्थिता ॥ शंखचक्रग

अ.८

१०६

दाशार्ङ्गखङ्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ १८ ॥ यज्ञवा
 राहमतुलंरूपंयाविभ्रतोहरेः ॥ शक्तिःसाप्या
 ययौतत्रवाराहीविभ्रतीतनुम् ॥ १९ ॥ नारसिं
 हीनृसिंहस्यविभ्रतीसदृशंवपुः ॥ प्राप्तातत्रसटा
 क्षेपक्षिप्तनक्षत्रसंहतिः ॥ २० ॥ वज्रहस्तातथै
 वैद्रीगजराजोपरिस्थिता ॥ प्राप्तासहस्रनयनाय
 थाशक्रस्तथैवसा ॥ २१ ॥ ततःपरिवृतस्ताभि
 रीशानोदेवशक्तिभिः ॥ हन्यतामसुराः शीघ्रंम

स०

१०७

मग्नीत्याहचंडिकाम् ॥ २२ ॥ ततोदेवीशरीरात्तु
 विनिष्क्रांतातिभीषणा ॥ चंडिकाशक्तिरत्युग्रा
 शिवाशतनिनादिनी ॥ २३ ॥ साचाहधूम्रजटि
 लमीशानमपराजिता ॥ दूतत्वंगच्छभगवन्पा
 र्श्वेशुंभनिशुंभयोः ॥ २४ ॥ ब्रूहिशुंभनिशुंभंचदा
 नवावतिगर्वितौ ॥ येचान्येदानवास्तत्रयुद्धाय
 समुपस्थिताः ॥ २५ ॥ त्रैलोक्यमिंद्रोलभतां
 देवाः संतुहविर्भुजः ॥ यूयंप्रयातपातालं यदि

अ. ८

१०७

जीवितुमिच्छथ ॥ २६ ॥ बलावलेपादथचेद्भ
वंतोयुद्धकांक्षिणः ॥ तदागच्छततृप्यंतुमच्छि
वाः पिशितेनवः ॥ २७ ॥ यतोनियुक्तोदौत्येन
तयादेव्याशिवःस्वयम् ॥ शिवदूतीतिलोकेस्मि
स्ततः साख्यातिमागता ॥ २८ ॥ तेपिश्रुत्वाव
चोदेव्याः शर्वाख्यातंमहासुराः ॥ अमर्षापूरि
ताजग्मुर्यत्रकात्यायनीस्थिता ॥ २९ ॥ ततःप्र
थममेवाग्रेशरशक्त्यृष्टिवृष्टिभिः ॥ ववर्षुरुद्धता

स०

१०८

मर्षास्तां देवीममरारयः ॥ ३० ॥ साचतान्प्रहि
 तान्बान्णाञ्छूलशक्तिपरश्वधान् ॥ चिच्छेदली
 लयाध्मातधनुर्मुक्तैर्महेषुभिः ॥ ३१ ॥ तस्याग्र
 तस्तथाकालीशूलपातविदारितान् ॥ खट्वां
 गपोथितांश्चारीन्कुर्वतीव्यचरत्तदा ॥ ३२ ॥
 कमण्डलुजलाक्षेपहतवीर्यान्हतौजसः ॥ ब्रह्मा
 णीचाऽकरोच्छत्रून्येनयेनस्मधावति ॥ ३३ ॥
 माहेश्वरीत्रिशूलेनतथाचक्रेणवैष्णवी ॥ दैत्या

अ.८

१०८

अधानकौमारीतथाशक्त्यातिकोपना ॥ ३४ ॥
 ऐंद्रीकुलिशपातेनशतशोदैत्यदानवाः ॥ पेतु
 विदारिताः पृथ्व्यांरुधिरौघप्रवर्षिणः ॥ ३५ ॥
 तुंडप्रहारविध्वस्तादंष्ट्राग्रक्षतवक्षसः ॥ वाराहमू
 र्यान्यपतंश्चक्रेणचविदारिताः ॥ ३६ ॥ नखै
 विदारितांश्चान्यान्भक्षयंतीमहासुरान् ॥ नार
 सिंहीचचाराजौ नादापूर्णदिगंबरौ ॥ ३७ ॥
 चंडाट्टहासैरसुराः शिवदूत्यभिदूषिताः ॥ पेतुः

स०

१०९

पृथिव्यांपतितांस्तांश्चखादाथसातदा ॥ ३८ ॥
 इतिमातृगणंक्रुद्धंमर्दयंतंमहासुरान् ॥ दृष्ट्वा
 भ्युपायैर्विविधैर्नेशुर्देवारिसैनिकाः ॥ ३९ ॥ प
 लायनपरान्दृष्ट्वादैत्यान्मातृगणार्दितान् ॥ यो
 द्धुमभ्याययौक्रुद्धोरक्तबीजोमहासुरः ॥ ४० ॥
 रक्तबिंदुर्यदाभूमौपतत्यस्यशरीरतः ॥ समुत्प
 ततिमेदिन्यांतत्प्रमाणोमहासुरः ॥ ४१ ॥ युयु
 धेसगदापाणिर्निद्रशक्त्यामहासुरः ॥ ततश्चैंद्री

अ.८

१०९

स्ववज्रेणरक्तबीजमताडयत् ॥ ४२ ॥ कुलिशेना
हतस्याशुबहुसुखावशोणितम् ॥ समुत्तस्थुस्त
तोयोधास्तद्रूपास्तत्पराक्रमाः ॥ ४३ ॥ यावंतः
पतितास्तस्यशरीराद्रक्तबिंदवः ॥ तावंतः पुरु
षाजातास्तद्वीर्यबलविक्रमाः ॥ ४४ ॥ तेचापि
युयुधुस्तत्रपुरुषारक्तसंभवाः ॥ समंमातृभिर
त्युग्रशस्त्रपातातिभीषणम् ॥ ४५ ॥ पुनश्चवज्र
पातेनक्षतमस्यशिरोयदा ॥ ववाहरक्तंपुरुषास्त

स०

११०

तोजाताःसहस्रशः ॥ ४६ ॥ वैष्णवीसमरेचैनं
 चक्रेणाभिजघानह ॥ गदयाताडयामासऐंद्रि
 तमसुरेश्वरम् ॥ ४७ ॥ वैष्णवीचक्रभिन्नस्यरुधि
 रस्त्रावसंभवैः ॥ सहस्रशोजगद्व्याप्तंतत्प्रमाणैर्म
 हासुरैः ॥ ४८ ॥ शक्त्याजघानकौमारीवाराही
 चतथासिना ॥ माहेश्वरीत्रिशूलेनरक्तबीजंम
 हासुरम् ॥ ४९ ॥ सचापिगदयादैत्यः सर्वाण्वा
 हनत्पृथक् ॥ मातृः कोपसमाविष्टोरक्तबीजोम

अ.८

११०

हासुरः ॥ ५० ॥ तस्याहतस्यबहुधाशक्तिशूला
 दिभिर्भुवि ॥ पपातयोवैरक्तौघस्तेनासञ्छत
 शोऽसुराः ॥ ५१ ॥ तैश्चासुरासृक्संभूतैरसुरैःस
 कलंजगत् ॥ व्याप्तमासीत्ततोदेवाभयमाज
 ग्मुरुत्तमम् ॥ ५२ ॥ तान्विषण्णान्सुरान्दृष्ट्वा
 चण्डिकाप्राहसत्वरम् ॥ उवाचकालींचामुंडेवि
 स्तीर्णंवदनंकुरु ॥ ५३ ॥ मच्छस्त्रपातसंभूतान्
 रक्तबिंदून्महासुरान् ॥ रक्तबिंदोःप्रतीच्छत्वंब

स०

१११

क्रेणानेनवेगिना ॥ ५४ ॥ भक्षयंतीचरणेत
 दुत्पन्नान्महासुरान् ॥ एवमेषक्षयंदैत्यःक्षीण
 रक्तोगमिष्यति ॥ ५५ ॥ भक्ष्यमाणास्त्वया
 चोग्रानचोत्पत्स्यंतिचापरे ॥ इत्युक्त्वातांततो
 देवीशूलेनाभिजघानतम् ॥ ५६ ॥ मुखेनकाली
 जगृहेरक्तबीजस्यशोणितं ॥ ५७ ॥ ततोसावा
 जघानाथगदयातत्रचंडिकाम् ॥ नचास्यावेद
 नांचक्रेगदापातोल्लिपिकामपि ॥ ५८ ॥ तस्याह

अ.८

१११

तस्य देहात्तु बहुसुखावशोणितम् ॥ यतस्ततस्त
द्वक्त्रेण चामुंडासंप्रतीच्छति ॥ ५९ ॥ सुखे समु
द्रताये स्यारक्तपातान्महासुराः ॥ तांश्च खादाथ
चामुंडापपौतस्य च शोणितम् ॥ ६० ॥ देवीशू
लेन वज्रेण बाणैरसिभिर्ऋष्टिभिः ॥ जघान रक्त
बीजंतंचामुंडापीतशोणितम् ॥ ६१ ॥ सपपा
तमही पृष्ठेशस्त्रसंघसमाहतः ॥ नीरक्तश्च महीपा
लरक्तबीजो महासुरः ॥ ६२ ॥ ततस्ते हर्षमतुल

स०

११२

अ. ९

मवापुस्त्रिदशानृप ॥ तेषांमातृगणोजातो नन
 त्सृज्जदोद्धतः ॥ ६३ ॥ मार्कण्डेयपुराणेसाव
 णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येअष्टमः ॥ ८ ॥ उवा
 च ॥ १ ॥ अर्धं ॥ १ ॥ श्लोकाः ॥ ६१ ॥ एवं ॥ ६३ ॥
 एवमादितः ॥ ५०२ ॥ ॥ राजोवाच ॥ १ ॥
 विचित्रमिदमाख्यातंभगवन्भवतामम ॥ दे
 व्याश्रितमाहात्म्यंरक्तबीजवधाश्रितम् ॥ २ ॥
 भूयश्चेच्छाम्यहंश्रोतुंरक्तबीजेनिपातिते ॥ च

११२

कारशुंभोयत्कर्मनिशुंभश्चातिकोपनः ॥ ३ ॥
 ऋषिरुवाच ॥ ४ ॥ चकारकोपमतुलंरक्तबीजे
 निपातिते ॥ शुंभासुरोनिशुंभश्चहतेष्वन्येषुचा
 हवे ॥ ५ ॥ हन्यमानंमहासैन्यंविलोक्यामर्ष
 मुद्वहन् ॥ अभ्यधावन्निशुंभोथमुख्ययासुरसेन
 या ॥ ६ ॥ तस्याग्रतस्तथापृष्ठेपार्श्वयोश्चमहासु
 राः ॥ संदष्टौष्ठपुटाः क्रुद्धाहंतुंदेवीमुपाययुः ॥ ७ ॥
 आजगाममहावीर्यः शुंभोपिस्वबलैर्वृतः ॥ निहं

स०

११३

तुंचंडिकांकोपात्कृत्वायुद्धंतुमातृभिः ॥ ८ ॥
 ततोयुद्धमतीवासीद्देव्याः शुंभनिशुंभयोः ॥
 शरवर्षमतीवोग्रमेघयोरिववर्षतोः ॥ ९ ॥ चिच्छे
 दाऽस्ताञ्छरांस्ताभ्यांचंडिकास्वशरोत्करैः ॥
 ताडयामासचांगेषु शस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ १० ॥
 निशुंभोनिशितंखड्गंचर्मचादायसुप्रभम् ॥ अ
 ताडयन्मूर्ध्नि सिंहं देव्यावाहनमुत्तमम् ॥ ११ ॥
 ताडितेवाहने देवीक्षुरप्रेणासिमुत्तमम् ॥ निशुंभ

अ.९

११३

स्याशुचिच्छेदचर्मचाप्यष्टचंद्रकम् ॥ १२ ॥ छि
 न्नेचर्मणिखड्गेचशक्तिचिक्षेपसोऽसुरः ॥ ताम
 प्यस्यद्विधाचक्रेचक्रेणाभिमुखागताम् ॥ १३ ॥
 कोपाध्मातोनिशुंभोथशूलंजग्राहदानवः ॥ आ
 यांतंमुष्टिपातेनदेवीतच्चाप्यचूर्णयत् ॥ १४ ॥
 आविध्याथगदांसोपिचिक्षेपचंडिकांप्रति ॥ सा
 पिदेव्यास्त्रिशूलेनभिन्नाभस्मत्वमागता ॥ १५ ॥
 ततःपरशुहस्तंतमायांतंदैत्यपुंगवम् ॥ आहत्य

स०

११४

देवीबाणौघैरपातयतभूतले ॥ १६ ॥ तस्मि
 न्निपतितेभूमौनिशुंभेभीमविक्रमे ॥ भ्रातर्यती
 वसंकुद्धःप्रययौहंतुमंबिकाम् ॥ १७ ॥ सरथ
 स्थस्तथात्युच्चैर्गृहीतपरमायुधैः ॥ भुजैरष्टाभि
 रतुलैर्व्याप्याशेषंबभौनभः ॥ १८ ॥ तमायां
 तंसमालोक्य देवीशंखमवादयत् ॥ ज्याश
 ष्ढं चापि धनुषश्चकारातीवदुस्सहम् ॥ १९ ॥ पू
 रयामासककुभोनिजघंटास्वनेनच ॥ समस्तदै

अ.९

११४

त्यसैन्यानांतेजोवधविधायिना ॥ २० ॥ ततः
सिंहोमहानादैस्त्याजितेभममहामदैः ॥ पूरया
मासगगनंगांतथैवदिशोदश ॥ २१ ॥ ततः
कालीसमुत्पत्यगगनंक्षमामताडयत् ॥ कराभ्यां
तन्निनादेनप्राक्स्वनास्तेतिरोहिताः ॥ २२ ॥
अट्टाट्टहासमशिवंशिवदूतीचकारह ॥ तैःशब्दै
रसुरास्त्रेसुःशुंभःकोपंपरंययौ ॥ २३ ॥ दुरात्मं
स्तिष्ठतिष्ठेतिव्याजहारांबिकायदा ॥ तदाजये

स०

११५

अ ९

त्यभिहितंदेवैराकाशसंस्थितैः ॥ २४ ॥ शुंभे
 नागत्ययाशक्तिर्मुक्ताज्वालातिभीषणा ॥ आ
 यांतीवह्निकूटाभासानिरस्तामहोल्कया ॥ २५ ॥
 सिंहनादेनशुंभस्यव्याप्तंलोकत्रयान्तरम् ॥ नि
 र्घातनिःस्वनोघोरोजितवानवनीपते ॥ २६ ॥
 शुंभमुक्ताञ्छरान्देवीशुंभस्तत्प्रहिताञ्छरान् ॥
 चिच्छेदस्वशरैरुग्रैः शतशोथसहस्रशः ॥ २७ ॥
 ततःसाचण्डिकाक्रुद्धाशूलेनाभिजघानतम् ॥

११५

सतदाभिहतोभूमौमूर्च्छितोनिपपातह ॥ २८ ॥
 ततोनिशुंभःसंप्राप्यचेतनामात्तकार्मुकः ॥ आ
 जघानशरैर्देवींकालींकेसरिणंतथा ॥ २९ ॥ पुन
 श्चकृत्वाबाहूनामयुतंदनुजेश्वरः ॥ चक्रायुधेन
 दितिजश्छादयामासचंडिकाम् ॥ ३० ॥ ततोभग
 वतीक्रुद्धादुर्गादुर्गातिनाशिनी ॥ चिच्छेददेवी
 चक्राणिस्वशरैःसायकांश्चतान् ॥ ३१ ॥ ततोनिशुं
 भोवेगेनगदामादायचंडिकाम् ॥ अभ्यधावतवै

स०

११६

हंतुं दैत्यसैन्यसमावृतः ॥ ३२ ॥ तस्यापतत एवा
 शुगदां चिच्छेद चंडिका ॥ खड्गेन शितधारेण स
 च शूलं समाददे ॥ ३३ ॥ शूलहस्तं समायांतं निशुं
 भममरार्दनम् ॥ हृदिविव्याध शूलेन वेगाविद्धे
 न चंडिका ॥ ३४ ॥ भिन्नस्य तस्य शूलेन हृदयान्निः
 सूतोपरः ॥ महाबलो महावीर्यस्तिष्ठेति पुरुषो व
 दन् ॥ ३५ ॥ तस्य निष्क्रामतो देवी प्रहस्य स्वनव
 त्ततः ॥ शिरश्चिच्छेद खड्गेन ततो सावपतद्भुवि

अ. ९

११६

॥ ३६ ॥ ततःसिंहश्चखादोग्रदंष्ट्राक्षुण्णशिरो
 धरान् ॥ असुरांस्तांस्तथाकालीशिवदूतीतथा
 परान् ॥ ३७ ॥ कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाःकेचिन्ने
 शुर्महासुराः ॥ ब्रह्माणीमंत्रपूतेनतोयेनान्येनि
 राकृताः ॥ ३८ ॥ माहेश्वरीत्रिशूलेनभिन्नाःपेतु
 स्तथापरे ॥ वाराहीतुंडघातेनकेचिच्चूर्णीकृता
 भुवि ॥ ३९ ॥ खंडंखंडंचचक्रेणवैष्णव्यादान
 वाःकृताः ॥ वज्रेणचैंद्रीहस्ताग्रविमुक्तेनतथा

स०

११७

परे ॥ ४० ॥ केचिद्विनेशुरसुराःकेचिन्नष्टामहा
 हवात् ॥ भक्षिताश्चापरेकालीशिवदूतीमृगा
 धिपैः ॥ ४१ ॥ मार्कण्डेयपुराणेसावर्णिके मन्वं
 तरेदेवीमाहात्म्येनवमः ॥ ९ ॥ उवाच ॥ २ ॥
 श्लोकाः॥३९॥एवं॥४१॥एवमादितः॥५४३॥
 ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निशुंभंनिहतंदृष्ट्वाभ्रातरंप्रा
 णसंमितम् ॥ हन्यमानंबलंचैवशुंभःक्रुद्धोऽब्र
 वीद्वचः ॥ २ ॥ बलावलेपदुष्टेत्वंमादुर्गेगर्वमा

अ.

१०

११७

वह ॥ अन्यासांबलमाश्रित्य युध्यसेचातिमा
निनी ॥ ३ ॥ देव्युवाच ॥ ४ ॥ एकैवाहंज
गत्यत्रद्वितीयाकाममापरा ॥ पश्यैतादुष्टमय्ये
वविशंत्योमद्विभूतयः ॥ ५ ॥ ततःसमस्तास्ता
देव्योब्रह्माणीप्रमुखालयम् ॥ तस्यादेव्यास्तनौ
जग्मुरेकैवासीत्तदांबिका ॥ ६ ॥ देव्युवाच
॥ ७ ॥ अहंविभूत्याबहुभिरिहरूपैर्यदास्थिता ॥
तत्संहतंमयैकैवतिष्ठाम्याजौस्थिरोभव ॥ ८ ॥

स०

११८

ऋषिरुवाच ॥ ९ ॥ ततःप्रववृतेयुद्धंदेव्याःशुं
 भस्यचोभयोः ॥ पश्यतांसर्वदेवानामसुराणां
 चदारुणम् ॥ १० ॥ शरवर्षैःशितैःशस्त्रैस्तथाचा
 स्त्रैःसुदारुणैः ॥ तयोर्युद्धमभूद्भूयःसर्वलोकभ
 यंकरम् ॥ ११ ॥ दिव्यान्यस्त्राणिशतशोमुमु
 चेयान्यथांबिका ॥ बभंजतानिदैत्यैर्द्रुस्तत्प्रती
 घातकर्तृभिः ॥ १२ ॥ मुक्तानितेनचास्त्राणि
 दिव्यानिपरमेश्वरी ॥ बभंजलीलयैवोग्रहुंका

अ.
१०

११८

रोच्चारणादिभिः ॥ १३ ॥ ततःशरशतैर्देवीमा
 च्छादयतसोसुरः ॥ सापितत्कुपितादेवीधनु
 श्चिच्छेदचेषुभिः ॥ १४ ॥ छिन्नेधनुषिदैत्यैर्द्र
 स्तथाशक्तिमथाददे ॥ चिच्छेददेवीचक्रेणता
 मप्यस्यकरेस्थिताम् ॥ १५ ॥ ततःखड्गमुपादा
 यशतचंद्रं चभानुमत् ॥ अभ्यधावततांदेवींदै
 त्यानामधिपेश्वरः ॥ १६ ॥ तस्यापततएवाशु
 खड्गंचिच्छेदचंडिका ॥ धनुर्मुक्तैःशितैर्बाणैश्च

स०

११९

मर्चाककरामलम् ॥ १७ ॥ अश्वांश्चपातयामा
 सरथंसारथिनासह ॥ हताश्वःसतदादैत्यश्छिन्न
 धन्वाविसारथिः ॥ १८ ॥ जग्राहमुद्गरंघोरमं
 बिकानिधनोद्यतः ॥ चिच्छेदापततस्तस्यमुद्गरं
 निशितैःशरैः ॥ १९ ॥ तथापिसोभ्यधावत्तांमु
 ष्टिमुद्यम्यवेगवान् ॥ समुष्टिंपातयामासहृदये
 दैत्यपुंगवः ॥ २० ॥ देव्यास्तंचापिसादेवीतले
 नोरस्यताडयत् ॥ तलप्रहाराभिहतोनिपपात

अ.
१०

११९

महीतले ॥ २१ ॥ सदैत्यराजःसहसापुनरेवत
थोत्थितः ॥ उत्पत्यचप्रगृह्योच्चैर्देवींगगनमास्थि
तः ॥ २२ ॥ तत्रापिसानिराधारायुयुधेतेनचं
डिका ॥ २३ ॥ नियुद्धंखेतदादैत्यश्चंडिकाचप
रस्परम् ॥ चक्रतुःप्रथमंसिद्धमुनिविस्मयकार
कम् ॥ २४ ॥ ततोऽनियुद्धं सुचिरंकृत्वातेनांबि
कासह ॥ उत्पात्यभ्रामयामासचिक्षेपधरणी
तले ॥ २५ ॥ सक्षिप्तो धरणीं प्राप्य मुष्टिमुद्यम्य

स०
१२०

वेगवान् ॥ अभ्यधावतदुष्टात्माचंडिकानिधने
 च्छया ॥ २६ ॥ तमायांतंततोदेवी सर्वदैत्यज
 नेश्वरम् ॥ जगत्यांपातयामासभित्वाशूलेनव
 क्षसि ॥ २७ ॥ सगतासुःपपातोर्व्यां देवीशूला
 ग्रविक्षतः ॥ चालयन्सकलांपृथ्वींसाब्धिद्वीपां
 सपर्वताम् ॥ २८ ॥ ततःप्रसन्नमखिलं हतेत
 स्मिन्दुरात्मनि ॥ जगत्स्वास्थ्यमतीवापनिर्मलं
 चाभवन्नभः ॥ २९ ॥ उत्पातमेघाःसोल्काये

अ.
१०

१२०

प्रागासंस्तेशमंययुः ॥ सरितोमार्गवाहिन्यस्त
 थासंस्तत्रपातिते ॥ ३० ॥ ततोदेवगणाःसर्वेह
 र्षनिर्भरमानसाः ॥ बभूवुर्निहतेतस्मिन्गंधर्वा
 ललितंजगुः ॥ ३१ ॥ अवादयंस्तथैवान्येननृ
 तुश्चाप्सरोगणाः ॥ ववुःपुण्यास्तथावाताःसुप्र
 भोभूद्विवाकरः ॥ ३२ ॥ मार्कण्डेयपुराणेसाव
 र्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येदशमः ॥ १० ॥ ॥
 उवाच ॥४॥ अर्घं ॥ १ ॥ श्लोकमंत्राः ॥ २७ ॥

स०

१२१

एवं ॥ ३२ ॥ एवमादितः ॥ ५७५ ॥ ॥
 ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देव्याहतेतत्रमहासुरेन्द्रेसेन्द्राः
 सुरावहिपुरोगमास्ताम् ॥ कात्यायनीतुष्टुवुरिष्ट
 लाभाद्विकाशिवक्राब्जविकासिताशाः ॥ २ ॥
 देविप्रपन्नार्तिहरेप्रसीद प्रसीदमातर्जगतोखि
 लस्य ॥ प्रसीदविश्वेश्वरिपाहिविश्वंत्वमीश्वरीदे
 विचराचरस्य ॥ ३ ॥ आधारभूताजगतस्त्वमे
 कामहीस्वरूपेणयतःस्थितासि ॥ अपांस्वरूप

अ.
११

१२१

स्थितया त्वयैतदाप्यायते कृत्स्नमलंघ्यवीर्ये
॥ ४ ॥ त्वंवैष्णवीशक्तिरनंतवीर्याविश्वस्यबीजं
परमासिमाया ॥ संमोहितंदेविसमस्तमेतत्त्वं
वैप्रसन्नाभुविमुक्तिहेतुः ॥ ५ ॥ विद्याःसमस्ता
स्तवदेविभेदाःस्त्रियःसमस्ताःसकलाजगत्सु ॥
त्वयैकयापूरितमंबयैतत्कातेस्तुतिः स्तव्यपरा
परोक्तिः ॥ ६ ॥ सर्वभूतायदादेविभुक्तिमुक्तिप्र
दायिनी ॥ त्वंस्तुतास्तुतयेकावाभवंतुपरमोक्त

स०

१२२

यः ॥ ७ ॥ सर्वस्य बुद्धिरूपेण जनस्य हृदिसंस्थिते ॥
 स्वर्गापवर्गदेदे विनारायणिनमोस्तुते ॥ ८ ॥
 कलाकाष्ठादिरूपेण परिणामप्रदायिनि ॥ विश्व
 स्योपरतौ शक्ते नारायणिनमोस्तुते ॥ ९ ॥ सर्वमं
 गलमांगल्येशिवे सर्वार्थसाधिके ॥ शरण्ये त्र्यम्ब
 के गौरि नारायणिनमोस्तुते ॥ १० ॥ सृष्टिस्थिति
 विनाशानां शक्तिभूते सनातनि ॥ गुणाश्रये गुण
 मये नारायणिनमोस्तुते ॥ ११ ॥ शरणागतदीना

अ.
११

१२२

तपरित्राणपरायणे ॥ सर्वस्यार्तिहरेदेविनाराय
णिनमोस्तुते ॥ १२ ॥ हंसयुक्तविमानस्थेब्रह्माणी
रूपधारिणि ॥ कौशांभःक्षरिकेदेविनारायणि
नमोस्तुते ॥ १३ ॥ त्रिशूलचंद्राहिधरेमहावृषभ
वाहिनि ॥ माहेश्वरीस्वरूपेणनारायणिनमो
स्तुते ॥ १४ ॥ मयूरकुक्कुटवृतेमहाशक्तिध
रेनघे ॥ कौमारीरूपसंस्थानेनारायणिनमोस्तु
ते ॥ १५ ॥ शंखचक्रगदाशार्ङ्गगृहीतपरमा

स०

१२३

युधे ॥ प्रसीद वैष्णवीरूपेनारायणिनमोस्तुते
 ॥ १६ ॥ गृहीतो ग्रमहाचक्रे दंष्ट्रोद्धृतवसुंधरे ॥
 वराहरूपिणिशिवेनारायणिनमोस्तुते ॥ १७ ॥
 नृसिंहरूपेणोग्रेण हंतुं दैत्यान्कृतोद्यमे ॥ त्रैलोक्ये
 क्यत्राणसहितेनारायणिनमोस्तुते ॥ १८ ॥ कि
 रीटिनिमहावज्रे सहस्रनयनोज्ज्वले ॥ वृत्रप्राण
 हरे चैद्रि नारायणिनमोस्तुते ॥ १९ ॥ शिवदूती
 स्वरूपेण हतदैत्यमहाबले ॥ घोररूपे महारावे

अ-
११

१२३

नारायणिनमोस्तुते ॥ २० ॥ दंष्ट्राकरालवदने
शिरोमालाविभूषणे ॥ चामुंडेमुंडमथनेनारा
यणिनमोस्तुते ॥ २१ ॥ लक्ष्मिलज्जेमहाविद्ये
श्रद्धेपुष्टिस्वधेध्रुवे ॥ महारात्रिमहामायेनाराय
णिनमोस्तुते ॥ २२ ॥ मेधेसरस्वतिवरेभूतिवा
भ्रवितामसि ॥ नियतेत्वंप्रसीदेशेनारायणिन
मोस्तुते ॥ २३ ॥ सर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्तिस
मन्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनोदेविदुर्गेदेविनमोस्तु

स०

१२४

ते ॥ २४ ॥ एतत्तेवदनं सौम्यलोचनत्रयभूषि
 तम् ॥ पातुनः सर्वभूतेभ्यः कात्यायनिनमोस्तुते
 ॥ २५ ॥ ज्वालाकरालमत्युग्रमशेषासुरसूद
 नम् ॥ त्रिशूलं पातुनोभीतेर्भद्रकालिनमोस्तुते
 ॥ २६ ॥ हिनस्तिदैत्यतेजांसिस्वनेनापूर्ययाज
 गत् ॥ साघंटापातुनोदेविपापेभ्योनः सुतानिव
 ॥ २७ ॥ असुरासृग्वसापंकचर्चितस्तेकरोज्ज्व
 लः ॥ शुभायखड्गोभवतु चंडिकेत्वांनतावयम्

अ.
११

१२४

॥ २८ ॥ रोगानशेषानपहंसितुष्टारुष्टातुकामा
न्सकलानभीष्टान् ॥ त्वामाश्रितानां न विपन्नरा
णां त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयांति ॥ २९ ॥ एत
त्कृतं यत्कदनं त्वयाद्यधर्मद्विषां देवि महासुराणा
म् ॥ रूपैरनेकैर्बहुधात्ममूर्तिं कृत्वाऽम्बिकेतत्
प्रकरोति कान्या ॥ ३० ॥ विद्यासुशास्त्रेषु विवेक
दीपेष्वद्येषु वाक्येषु च का त्वदन्या ॥ मम त्वग
तैति महांधकारे विभ्रामयसे तदतीव विश्वम्

स०

१२५

॥ ३१ ॥ रक्षांसियत्रोग्रविषाश्चनागायत्रारयोद
 स्युबलानियत्र ॥ दावानलोयत्रतथाब्धिमध्येत
 त्रस्थितात्वंपरिपासिविश्वम् ॥ ३२ ॥ विश्वेश्व
 रि त्वं परिपासि विश्वं विश्वात्मिकाधारयसीह
 विश्वम् ॥ विश्वेशवंद्याभवतीभवंतिविश्वाश्च
 यायेत्वयिभक्तिनम्राः ॥ ३३ ॥ देविप्रसीदपरि
 पालयनोऽरिभीतेर्नित्यं यथासुरवधादधुनैवस
 द्यः ॥ पापानिसर्वजगतांप्रशमंनयाशु उत्पात

अ.
११

१२५

पाकजनितांश्चमहोपसर्गान् ॥ ३४ ॥ प्रणतानां
प्रसीदत्वंदेविविश्वार्तिहारिणि ॥ त्रैलोक्यवा
सिनामीड्येलोकानांवरदाभव ॥ ३५ ॥ देव्यु
वाच ॥ ३६ ॥ वरदाहंसुरगणावरंयंमनसेच्छ
थ ॥ तंवृणुध्वंप्रयच्छामिजगतामुपकारकम्
॥ ३७ ॥ देवाऊचुः ॥ ३८ ॥ सर्वबाधाप्रशम
नंत्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ॥ एवमेवत्वयाकार्यं
मस्मद्वैरिविनाशनम् ॥ ३९ ॥ देव्युवाच ॥ ४० ॥

स०

१२६

वैवस्वतंतरेप्राप्तेअष्टाविंशतिमेयुगे ॥ शुंभोनि
 शुंभश्चैवान्यावुत्पत्स्येतेमहासुरौ ॥ ४१ ॥ नं
 दगोपगृहेजातायशोदागर्भसंभवा ॥ ततस्तौ
 नाशयिष्यामिविंध्याचलनिवासिनी ॥ ४२ ॥
 पुनरप्यतिरौद्रेणरूपेणपृथिवीतले ॥ अवतीर्य
 हनिष्यामिवैप्रचित्तांश्चदानवान् ॥ ४३ ॥ भक्ष
 यंत्याश्चतानुग्रान्वैप्रचित्तान्महासुरान् ॥ रक्ता
 दंताभविष्यंतिदाडिमीकुसुमोपमाः ॥ ४४ ॥

अ.
११

१२६

ततोमां देवताः स्वर्गे मर्त्यलोके च मानवाः ॥ स्तु
वंतो व्याहरिष्यंति सततं रक्तदंतिकाम् ॥ ४५ ॥
भूयश्च शतवार्षिक्यामनावृष्ट्या मनंभसि ॥ मु
निभिः संस्मृता भूमौ संभविष्याम्ययोनिजा
॥ ४६ ॥ ततः शतेन नेत्राणां निरीक्षिष्याम्यहं मु
नीन् ॥ कीर्तयिष्यंति मनुजाः शताक्षीमिति मां
ततः ॥ ४७ ॥ ततोहमखिलं लोकमात्मदेहस
मुद्भवैः ॥ भरिष्यामि सुराः शकैरावृष्टेः प्राणधा

स०

१२७

रकैः ॥ ४८ ॥ शाकंभरीतिविख्यातितदाया
 स्याम्यहंभुवि ॥ ४९ ॥ तत्रैवचवधिष्यामिदुर्ग
 माख्यंमहासुरम् ॥ दुर्गादेवीतिविख्यातंतन्मे
 नामभविष्यति ॥ ५० ॥ पुनश्चाहंयद्भीमंरू
 पंकृत्वाहिमाचले ॥ रक्षांसिभक्षयिष्यामिसुनी
 नांत्राणकारणात् ॥ ५१ ॥ तदामांसुनयःसर्वे
 स्तोष्यंत्यानम्रमूर्तयः ॥ भीमादेवीतिविख्यातं
 तन्मेनामभविष्यति ॥ ५२ ॥ यदारुणाख्यस्त्रै

अ.
११

१२७

लोकयेमहाबाधांकरिष्यति ॥ तदाहंभ्रामरंरूपं
 कृत्वासंख्येयषट्पदम् ॥ ५३ ॥ त्रैलोक्यस्यहि
 तार्थायवधिष्यामिमहासुरम् ॥ भ्रामरीतिच
 मांलोकास्तदास्तोष्यंतिसर्वतः ॥ ५४ ॥ इत्थंय
 दायदाबाधादानवोत्थाभविष्यति ॥ तदातदा
 वतीर्याहंकरिष्याम्यरिसंक्षयम् ॥ ५५ ॥ श्री
 मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वंतरे देवीमाहा
 त्म्येनारायणीस्तुतिरेकादशः ॥ ११ ॥ उवाच

स०

१२८

॥ ४ ॥ अर्धमंत्राः ॥ १ ॥ श्लोकमंत्राः ॥ ५० ॥

एवं ॥ ५५ ॥ एवमादितः ॥ ६३० ॥

देव्युवाच ॥ १ ॥ एभिः स्तवैश्च मां नित्यं स्तोष्य
 तेयः समाहितः ॥ तस्याहं सकलां बाधां शमयि
 ष्याम्यसंशयम् ॥ २ ॥ मधुकैटभनाशं च म
 हिषासुरघातनम् ॥ कीर्तयिष्यंति ये तद्वद्वधं शुं
 भनिशुंभयोः ॥ ३ ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां नव
 म्यां चैकचेतसः ॥ श्रोष्यंति चैव ये भक्त्या मम

अ.

१२

१२८

माहात्म्यमुत्तमम् ॥ ४ ॥ नतेषांदुष्कृतं किंचिद्दु
ष्कृतोत्थानचापदः ॥ भविष्यति नद्वारिद्वयं न
चैवेष्टवियोजनम् ॥ ५ ॥ शत्रुभ्यो न भयं तस्य द
स्युतो वानराजतः ॥ न शस्त्रानलतो यौघात्कदा
चित्संभविष्यति ॥ ६ ॥ तस्मान्ममैतन्माहा
त्म्यं पठितव्यं समाहितैः ॥ श्रोतव्यं च सदा भ
क्त्या परं स्वस्त्ययनं महत् ॥ ७ ॥ उपसर्गान्शे
षांस्तु महामारीसमुद्भवान् ॥ तथात्रिविधसु

स०

१२९

त्पातंमाहात्म्यंशमयेन्मम ॥ ८ ॥ यत्रैतत्पठ्य
 तेसम्यङ्नित्यमायतनेमम ॥ सदानतद्विमो
 क्ष्यामिसांनिध्यंतत्रमेस्थितम् ॥ ९ ॥ बलिप्रदा
 नेपूजायामग्निकार्येमहोत्सवे ॥ सर्वममैतन्मा
 हात्म्यमुच्चार्यश्राव्यमेवच ॥ १० ॥ जानताजा
 नतावापिबलिपूजांयथाकृताम् ॥ प्रतीक्षिष्या
 म्यहंप्रीत्यावह्निहोमंतथाकृतम् ॥ ११ ॥ शर
 त्कालेमहापूजाक्रियतेयाचवार्षिकी ॥ तस्यांम

अ.
१२

१२९

मैतन्माहात्म्यं श्रुत्वा भक्तिसमन्वितः ॥ १२ ॥
सर्वबाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यसमन्वितः ॥ म
नुष्यो मत्प्रसादेन भविष्यति न संशयः ॥ १३ ॥
श्रुत्वाममैतन्माहात्म्यं तथा चोत्पत्तयः शुभाः ॥
पराक्रमं च युद्धेषु जायते निर्भयः पुमान् ॥ १४ ॥
रिपवः संक्षयं यांतिकल्याणं चोपपद्यते ॥ नन्दते
च कुलं पुंसां माहात्म्यं मम शृण्वताम् ॥ १५ ॥
शांतिकर्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नदर्शने ॥ ग्रहपी

स०

१३०

डासुचोग्रासुमाहात्म्यं शृणुयान्मम ॥ १६ ॥ उ
 पसर्गाः शमयांति ग्रहपीडाश्च दारुणाः ॥ दुःस्व
 म् च नृभिर्दृष्टं सुखममुपजायते ॥ १७ ॥ बाल
 ग्रहाभिभूतानां बालानां शांतिकारकम् ॥ संघा
 तभेदे च नृणां मैत्रीकरणमुत्तमम् ॥ १८ ॥ दुर्वृ
 त्तानामशेषाणां बलहानिकरं परम् ॥ रक्षोभूत
 पिशाचानां पठनादेव नाशनम् ॥ १९ ॥ सर्वम
 मैतन्माहात्म्यं मम सन्निधिकारकम् ॥ २० ॥

अ.
१२

१३०

पशुपुष्पार्घधूपैश्चगंधदीपैस्तथोत्तमैः ॥ विप्रा
 णांभोजनैर्होमैःप्रोक्षणीयैरहर्निशम् ॥ २१ ॥
 अन्यैश्चविविधैर्भोगैःप्रदानैर्वत्सरेणया ॥ प्रीति
 र्मेक्रियतेसास्मिन्सकृदुच्चरितेश्रुते ॥ २२ ॥
 श्रुतंहरतिपापानितथारोग्यंप्रयच्छति ॥ रक्षां
 करोतिभूतेभ्योजन्मनांकीर्तनंमम ॥ २३ ॥
 युद्धेषुचरितंयन्मेदुष्टदैत्यनिबर्हणम् ॥ तस्मि
 ज्छ्रुतेवैरिकृतंभयंपुंसांनजायते ॥ २४ ॥ यु

स०

१३१

ष्माभिःस्तुतयोयाश्च याश्चब्रह्मर्षिभिःकृताः ॥
 ब्रह्मणाचकृतास्तास्तु प्रयच्छंतुशुभांमतिम्
 ॥ २५ ॥ अरण्येप्रांतरेवापिदावाग्निपरिवारि
 तः ॥ दस्युभिर्वावृतःशून्येगृहीतोवापिशत्रुभिः
 ॥ २६ ॥ सिंहव्याघ्रानुयातोवावनेवावनहस्ति
 भिः ॥ राज्ञाक्रुद्धेनचाज्ञप्तोवध्योबंधगतोपिवा
 ॥ २७ ॥ आघूर्णितोवावातेनस्थितःपोतेमहार्ण
 वे ॥ पतत्सुचापिशस्त्रेषुसंग्रामेभृशदारुणे ॥ २८ ॥

अ.
१२

१३१

सर्वबाधासुघोरासुवेदनाभ्यर्दितोपिवा ॥ स्म
रन्ममैतच्चरितंनरोमुच्येतसंकटात् ॥ २९ ॥
ममप्रभावात्सिहाद्यादस्यवोवैरिणस्तथा ॥ दू
रादेवपलायंतेस्मरतश्चरितंमम ॥ ३० ॥ ऋ
षिरुवाच ॥ ३१ ॥ इत्युक्त्वासाभगवतीचंडि
काचंडविक्रमा ॥ पश्यतांसर्वदेवानांतत्रैवांतर
धीयत ॥ ३२ ॥ तेपिदेवानिरातंकाःस्वाधिकारा
न्यथापुरा ॥ यज्ञभागभुजःसर्वेचक्रुर्विनिहतार

स०

१३२

यः ॥ ३३ ॥ दैत्याश्च देव्यानि हतेशुं भैरवरिपौयु
 धि ॥ जगद्विध्वंसकेतस्मिन्महोग्रे तुलविक्रमे
 ॥ ३४ ॥ निशुंभे च महावीर्ये शेषाः पातालमाययुः
 ॥ ३५ ॥ एवं भगवती देवी सानित्यापि पुनः
 पुनः ॥ संभूय कुरुते भूपजगतः परिपालनम्
 ॥ ३६ ॥ तयैतन्मोह्यते विश्वं सैव विश्वं प्रसूयते ॥
 सायाचिता च विज्ञानं तुष्टा क्रुद्धिं प्रयच्छति ॥ ३७ ॥
 व्याप्तं तयैतत्सकलं ब्रह्मांडं मनुजेश्वर ॥ महादे

अ.
१२

१३२

व्यामहाकालीमहामारीस्वरूपया ॥ ३८ ॥ सै
 वकालेमहामारी सैवसृष्टिर्भवत्यजा ॥ स्थितिं
 करोतिभूतानां सैवकालेसनातनी ॥ ३९ ॥ भ
 वकालेनृणांसैवलक्ष्मीर्वृद्धिप्रदागृहे ॥ सैवाभा
 वेतथालक्ष्मीर्विनाशायोपजायते ॥ ४० ॥ स्तु
 तासंपूजितापुष्पैर्गंधधूपादिभिस्तथा ॥ ददाति
 वित्तंपुत्रांश्चमतिंधर्मेतथाशुभाम् ॥ ४१ ॥ मार्क
 डेयपुराणे सावर्णिकेमन्वंतरेदेव्याश्चरितमाहा

स०

१३३

तस्येभगवतीवाक्यंद्वादशः ॥ १२ ॥ उवाच ॥ २ ॥
 अर्धं ॥ २ ॥ श्लोकाः ॥ ३७ ॥ एवं ॥ ४१ ॥ एवमादि
 तः ॥ ६७१ ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ एतत्तेकथितं
 भूपदेवीमाहात्म्यमुत्तमम् ॥ २ ॥ एवंप्रभावा
 सादेवीययेदंधार्यतेजगत् ॥ विद्यातथैवक्रिय
 तेभगवद्विष्णुमायया ॥ ३ ॥ तथात्वमेषवैश्यश्च
 तथैवान्येविवेकिनः ॥ मोह्यंतेमोहिताश्चैवमो
 हमेष्ट्यंतिचापरे ॥ ४ ॥ तामुपैहिमहाराजशर

अ.
१३

१३३

णंपरमेश्वरीम् ॥ आराधितासैवनृणांभोगस्व
 र्गापवर्गदा ॥ ५ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ६ ॥
 इतितस्यवचःश्रुत्वासुरथःसनराधिपः ॥ प्रणिप
 त्यमहाभागंतमृषिसंशितव्रतम् ॥ ७ ॥ निर्वि
 ण्णोतिममत्वेनराज्यापहरणेनच ॥ जगामस
 द्यस्तपसेसचवैश्योमहामुने ॥ ८ ॥ संदर्शनार्थ
 मंबायानदीपुलिनमास्थितः ॥ सचवैश्यस्तपस्ते
 पेदेवीसूक्तंपरंजपन् ॥ ९ ॥ तौतस्मिन्पुलिनेदे

स०

१३४

व्याःकृत्वामूर्तिमहीमयीम् ॥ अहर्णाचक्रतुस्त
 स्याःपुष्पधूपामितर्पणैः ॥ १० ॥ निराहारौयता
 त्मानौतन्मनस्कौसमाहितौ ॥ ददतुस्तौबलिं
 चैवनिजगात्रासृगुक्षितम् ॥ ११ ॥ एवंसमारा
 धयतोस्त्रिभिर्वर्षैर्यतात्मनोः ॥ परितुष्टाजगद्धा
 त्रीप्रत्यक्षंप्राहचंडिका ॥ १२ ॥ देव्युवाच ॥ १३ ॥
 यत्प्रार्थ्यतेत्वयाभूपत्वयाचकुलनंदन ॥ मत्त
 स्तत्प्राप्यतांसर्वपरितुष्टाददामिते ॥ १४ ॥ मा

अ.

१३

१३४

कंडेयउवाच ॥ १५ ॥ ततोवब्रनृपोराज्यमवि
 भ्रंश्यन्यजन्मनि ॥ अत्रैवचनिजंराज्यंहतशत्रु
 बलंबलात् ॥ १६ ॥ सोपिवैश्यस्ततोज्ञानंवब्रे
 निर्विण्णमानसः ॥ ममेत्यहमितिप्राज्ञःसंगवि
 च्युतिकारकम् ॥ १७ ॥ देव्युवाच ॥ १८ ॥
 स्वल्पैरहोभिर्नृपते स्वंराज्यं प्राप्स्यते भवान्
 ॥ १९ ॥ हत्वारिपूनस्खलितंतवतत्रभविष्यति
 ॥ २० ॥ मृतश्चभूयःसंप्राप्यजन्मदेवाद्विवस्व

स०

१३५

तः ॥ २१ ॥ सावर्णिको मनुर्नाम भवान् भुवि भ
 विष्यति ॥ २२ ॥ वैश्यवर्य त्वया यश्च वरोऽस्मत्तो
 भिवांछितः ॥ २३ ॥ तं प्रयच्छामि संसिद्ध्यै तव
 ज्ञानं भविष्यति ॥ २४ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥
 ॥ २५ ॥ इति दत्त्वा तयोर्देवी यथाभिलषितं वर
 म् ॥ बभूवां तर्हि ता सद्यो भक्त्या ताभ्यामभिष्टुता
 ॥ २६ ॥ एवं देव्या वरं लब्ध्वा सुरथः क्षत्रियर्ष
 भः ॥ सूर्याज्जन्म समासाद्य सावर्णिर्भवितुमनुः

अ.
१३

१३५

॥ २७ ॥ पुनः इतिदत्वातयो० ॥ २८ ॥ पुनः
 एवंदेव्यावरं० ॥ २९ ॥ क्लीं ॐ श्रीमार्कण्डेयपुरा
 णेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्ये सुरथवैश्य
 योर्वरप्रदानं नाम त्रयोदशः ॥ १३ ॥ उवाच मंत्राः
 ॥ ६ ॥ अर्धमंत्राः ॥ ७ ॥ श्लोकमंत्राः ॥ १६ ॥
 एवं ॥ २९ ॥ एवमादितः ॥ ७०० ॥ ॥
 अथोत्तरन्यासाः ॥ ॐ ह्रीं हृद० ॐ चंशिर० ॐ
 ङिंशिखायै० ॐ कांकव० ॐ यैनेत्रत्र० ॐ ह्रींचं

स०

१३६

डिकायै अस्त्राय० ॥ खड्गिनीशूलिनीधोरा० हृद
 यायनमः ॥ शूलेन पाहिनो देवि० शिरसे स्वाहा ॥
 प्राच्यां रक्षप्रतीच्यांच० शिखायै वषट् ॥ सौ
 म्यानि यानिरूपाणि० कवचाय हुं ॥ खड्गशूल
 गदादीनि० नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ सर्वस्वरूपे सर्वे
 शे० अस्त्राय फट् ॥ ॥ अथ ध्यानम् ॥ विद्युद्वा
 मसमप्रभां मृगपतिस्कंधस्थितां भीषणां कन्या
 भिः करवालखेटविलसद्भस्ताभिरासेवितां ॥

उ.
न्या.

१३६

हस्तैश्चक्रदरालिखेटविशिखांश्चापंगुणंतजनीं
 विभ्राणामनलात्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां
 भजे ॥ १ ॥ ॥ अथवैदिकंदेवीसूक्तं ॥ अहं
 रुद्रेभिरित्यष्टर्चस्यसूक्तस्य वागांभृणीऋषिः ॥
 श्रीआदिशक्तिर्देवता त्रिष्टुप्छंदः द्वितीयाज
 गती श्रीजगदंबाप्रियर्थेसप्तशतीजपांतेजपेवि
 नियोगः ॥ ॐ अहंरुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादि
 त्यैरुतविश्वदेवैः ॥ अहंमित्रावरुणोभाविभर्म्यह

स०

१३७

मिन्द्राग्नी अहमश्चिनोभा ॥ अहंसोममाहनसं
 विभर्म्यहंत्वष्टारमुतपूषणंभगं ॥ अहंदधामिद्र
 विणंहविष्मतेसुप्राव्ये ३ यजमानायसुन्वते ॥
 अहंराष्ट्रीसंगमनीवसूनांचिकितुषीप्रथमायज्ञि
 यानां ॥ तांमादेवाव्यदधुःपुरुत्राभूरिस्थान्नांभू
 र्यावेशयंतीं ॥ मयासोअन्नमत्तियोविपश्यंतियः
 प्राणितियईशृणोत्युक्तं ॥ अमंतवोमांतउपक्षि
 यंतिश्रुधिश्रुतश्रद्धिवंतैवदामि ॥ अहमेवस्वय

देवी-
सू-

१३७

मिदं वदामि जुष्टं देवेभिरुतमानुषेभिः । यं कामये
 तंतमुग्रं कृणोमि तं ब्रह्माणं तमृषितं सुमेधां १ अ
 हं रुद्राय धनुरातनोमि ब्रह्मद्विषेशरवे हंतवाऽउ ॥
 अहं जनाय समदं कृणोम्यहं द्यावापृथिवी आवि
 वेश ॥ अहं सुवेपितरमस्य मूर्धन्मम योनिरप्स्वं १
 तः संमुद्रे ॥ ततो वितिष्ठे भुवनानु विश्वोतामूं द्यां
 वर्ष्मणोपस्पृशामि ॥ अहमेव वात इव प्रवाम्यार
 भमाणा भुवनानि विश्वा ॥ परो दिवा पर एनापृ

स०

१३८

थि॒व्यै॒ता॒व॒ती॒म॒हि॒ना॒सं॒व॒भू॒व ॥ २ ॥ अथ॒तां॒त्रि॒कं
 दे॒वी॒सू॒क्तं ॥ नमो॒दे॒व्यै॒महा॒दे॒व्यै॒शि॒वा॒यै॒स॒त॒तं॒न
 मः ॥ नमः॒प्र॒कृ॒त्यै॒भ॒द्रा॒यै॒नि॒य॒ताः॒प्र॒ण॒ताः॒स्म॒तां
 ॥ १ ॥ रौ॒द्रा॒यै॒नमो॒नि॒त्या॒यै॒गौ॒र्यै॒धा॒त्र्यै॒नमो॒नमः ॥
 ज्यो॒त्स्ना॒यै॒चेंदु॒रूपि॒ण्यै॒सु॒खा॒यै॒स॒त॒तं॒नमः ॥ २ ॥
 क॒ल्या॒ण्यै॒प्र॒ण॒ता॒मृ॒द्ध्यै॒सि॒द्ध्यै॒कू॒र्म्यै॒नमो॒नमः ॥
 नै॒र्ऋ॒त्यै॒भू॒भृ॒तां॒लक्ष्म्यै॒शर्वा॒ण्यै॒ते॒नमो॒नमः ॥ ३ ॥
 दु॒र्गा॒यै॒दु॒र्ग॒पा॒रा॒यै॒सा॒रा॒यै॒सर्व॒का॒रि॒ण्यै ॥ ख्या॒त्यै

देवी-
सू-

१३८

तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततं नमः ॥ ४ ॥ अति
सौम्यातिरौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः ॥ नमोज
गत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥ ५ ॥ या दे
वी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता ॥ नमस्त
स्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६ ॥ या देवी
सर्वभूतेषु चेतनेत्यभिधीयते ॥ नमस्तस्यै नम
स्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७ ॥ या देवी सर्वभू
तेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै

स०

१३९

नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
 निद्रारूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम
 स्तस्यै नमोनमः ॥ ९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु क्षुधारूपे
 ण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो
 नमः ॥ १० ॥ या देवी सर्वभूतेषु छाया रूपेण सं
 स्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः
 ॥ ११ ॥ या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता ॥
 नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः ॥ १२ ॥

देवी-
सू.

१३९

यादेवीसर्वभूतेषुतृष्णारूपेणसंस्थिता ॥ नम
स्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १३ ॥ या
देवीसर्वभूतेषुक्षांतिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १४ ॥ यादेवी
सर्वभूतेषुजातिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनम
स्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १५ ॥ यादेवीस
र्वभूतेषुलज्जारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनम
स्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १६ ॥ यादेवीसर्व

स०

१४०

भूतेषु शांतिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै
 नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १७ ॥ या देवी सर्वभू
 तेषु श्रद्धारूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै
 नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
 कांतिरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम
 स्तस्यै नमो नमः ॥ १९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु ल
 क्ष्मीरूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नम
 स्तस्यै नमो नमः ॥ २० ॥ या देवी सर्वभूतेषु वृ

देवी-
सू-

१४०

त्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्त
 स्यै नमो नमः ॥ २१ ॥ या देवी सर्वभूतेषु स्मृति
 रूपेण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै
 नमो नमः ॥ २२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु दयारूपे
 ण संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो
 नमः ॥ २३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण सं
 स्थिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो न
 मः ॥ २४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थि

स०

१४१

ता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः
 ॥ २५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु भ्रांतिरूपेण संस्थि
 ता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः
 ॥ २६ ॥ इंद्रियाणामधिष्ठात्री भूतानां चाखिले
 षु या ॥ भूतेषु सततं तस्यै व्याप्त्यै देव्यै नमो नमः
 ॥ २७ ॥ चित्तिरूपेण या कृत्स्नमेतद्व्याप्य स्थिता
 जगत् ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः
 ॥ २८ ॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात्तथा

देवी-
सू-

१४१

सुरेंद्रेणदिनेषुसेविता ॥ करोतुसानःशुभहेतुरी
श्वरीशुभानिभद्राण्यभिहंतुचापदः ॥ २९ ॥
यासांप्रतं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशाचसु
रैर्नमस्यते ॥ याचस्मृतातत्क्षणमेवहंतिनःसर्वा
पदोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥ ३० ॥ इतिदेवीसू
क्तंपठित्वाऽष्टोत्तरशतंनवार्णजपंकृत्वातदुत्तर
न्यासान्विधाय ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणा
स्मत्कृतंजपम् ॥ सिद्धिर्भवतुमेदेवित्वत्प्रसादा

स०

१४२

न्महेश्वरि ॥ ३१ ॥ देव्यावामहस्तेजपंनिवेदये
 त् ॥ प्राधानिकरहस्यं ॥ अस्य श्रीसप्तशतीरहस्य
 त्रयस्य ब्रह्मविष्णुरुद्राऋषयः ॥ श्रीमहाकालीम
 हालक्ष्मीमहासरस्वत्यो देवताः अनुष्टुप्छंदः ॥
 नवदुर्गामहालक्ष्मीर्वीजं श्रीं शक्तिः ममाभीष्टफ
 लसिद्धये सप्तशतीपाठांते जपे विनियोगः ॥ रा
 जोवाच ॥ भगवन्नवतारामे चंडिकायास्त्वयो
 दिताः ॥ एतेषां प्रकृतिं ब्रह्मन् प्रधानं वक्तुमर्हसि

प्रा.
 रह.

१४२

॥ १ ॥ आराध्यं यन्मया देव्याः स्वरूपं येन वै द्वि-
ज ॥ विधिना ब्रूहि सकलं यथावत्प्रणतस्य मे
॥ २ ॥ ऋषिरुवाच ॥ इदं रहस्यं परममनाख्येयं
प्रचक्ष्यते ॥ भक्तो सीति न मे किंचित्तवावाच्यं न
राधिप ॥ ३ ॥ सर्वस्याद्या महालक्ष्मीस्त्रिगुणापर-
मेश्वरी ॥ लक्ष्यालक्ष्यस्वरूपा सा व्याप्य कृत्स्नं
व्यवस्थिता ॥ ४ ॥ मातुलिंगं गदां खेटं पानपा-
त्रं च विभ्रती ॥ नागं लिंगं च योनिं च विभ्रती नृप

स०

१४३

मूर्धनि ॥ ५ ॥ तप्तकांचनवर्णाभातप्तकांचन
 भूषणा ॥ शून्यंतदखिलंस्वेनपूरयामासतेजसा
 ॥ ६ ॥ शून्यंतदखिलंलोकं विलोक्य परमेश्वरी
 ॥ बभाररूपमपरंतमसाकेवलेनहि ॥ ७ ॥
 साभिन्नांजनसंकाशादंष्ट्रांचितवरानना ॥ वि
 शाललोचनानारीवभूवतनुमध्यमा ॥ ८ ॥ ख
 ङ्गपात्रशिरःखेटैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ कबंध
 हारंशिरसाविभ्राणाहिशिरःस्रजम् ॥ ९ ॥ तां

प्रा.
रह.

१४३

प्रोवाचमहालक्ष्मीस्तामसींप्रमदोत्तमाम् ॥ द
दामितवनामानियानिकर्माणितानिते ॥ १० ॥
महामायामहाकालीमहामारीक्षुधातृषा ॥ नि
द्रातृष्णाचैकवीराकालरात्रिर्दुरत्यया ॥ ११ ॥
इमानितवनामानिप्रतिपाद्यानिकर्मभिः ॥ ए
भिःकर्माणितेज्ञात्वा योऽधीते सोऽश्रुतेसुखम्
॥ १२ ॥ तामित्युक्त्वामहालक्ष्मीःस्वरूपमपरं
नृप ॥ सत्त्वाख्येनातिशुद्धेन गुणेनेंदुप्रभंदधौ

स०

१४४

॥ १३ ॥ अक्षमालांकुशधरावीणापुस्तकधारि
 णी ॥ सावभूववरानारीनामान्यस्यैचसाददौ
 ॥ १४ ॥ महाविद्यामहावाणीभारतीवाक्सर
 स्वती ॥ आर्याब्राह्मीकामधेनुर्वेदगर्भासुरेश्वरी
 ॥ १५ ॥ अथोवाचमहालक्ष्मीर्महाकालींसरस्व
 तीं ॥ युवांजनयतांदेव्यौमिथुनेस्वानुरूपतः
 ॥ १६ ॥ इत्युक्त्वातेमहालक्ष्मीःससर्जमिथुनं
 स्वयं ॥ हिरण्यगर्भौरुचिरौस्त्रीपुंसौकमलासनौ

प्रा.
रह.

१४४

॥ १७ ॥ ब्रह्मन्विधेविरंचेतिधातरित्याहतंनर
म् ॥ श्रीःपद्मेकमलेलक्ष्मीत्याहमातास्त्रियंचतां
॥ १८ ॥ महाकालीभारतीचमिथुनेसृजतःस
ह ॥ एतयोरपिरूपाणिनामानिचवदामिते
॥ १९ ॥ नीलकंठरक्तबाहुंश्चेतांगंचंद्रशेखरम् ॥
जनयामासपुरुषंमहाकालीसितांस्त्रियं ॥ २० ॥
सरुद्रःशंकरःस्थाणुःकपर्दीचत्रिलोचनः ॥ त्र
यीविद्याकामधेनुःसास्त्रीभाषास्वराक्षरा ॥ २१ ॥

स०

१४५

सरस्वतीस्त्रियंगौरींकृष्णंचपुरुषंनृप ॥ जनया
 मासनामानितयोरपिवदामिते ॥ २२ ॥ वि
 ष्णुःकृष्णोहृषीकेशोवासुदेवोजनार्दनः ॥ उमा
 गौरीसतीचंडीसुंदरीसुभगाशुभा ॥ २३ ॥ ए
 वंयुवतयःसद्यःपुरुषत्वंप्रपेदिरे ॥ चक्षुष्मंतोनु
 पश्यंतिनेतरेतद्विदो जनाः ॥ २४ ॥ ब्रह्मणेप्रद
 दौपतींमहालक्ष्मीर्नृपत्रयीं ॥ रुद्रायगौरींवरदां
 वासुदेवायचश्रियम् ॥ २५ ॥ स्वरयासहसंभू

 प्रा.
 रह.

१४५

यविरंचोऽडमजीजनत् ॥ विभेदभगवान् रुद्र
स्तद्गौर्यासहवीर्यवान् ॥ २६ ॥ अंडमध्येप्रधा
नादिकार्यजातमभून्नृप ॥ महाभूतात्मकंसर्वं
जगत्स्थावरजंगमम् ॥ २७ ॥ पुषोषपालयामा
सतल्लक्ष्म्यासहकेशवः ॥ महालक्ष्मीरेवमजारा
जन्सर्वेश्वरेश्वरी ॥ २८ ॥ निराकाराचसाकारा
सैवनानाभिधानभृत् ॥ नामांतरैर्निरूप्यैषाना
म्नानान्येनकेनचित् ॥ २९ ॥ मार्कण्डेयपु० प्राधा

स०

१४६

निकंरहस्यं ॥ ॥ अथवैकृतिकंरहस्यं ॥ ऋषिरु
 वाच ॥ त्रिगुणातामसीदेवी सात्विकीयात्वयो
 दिता ॥ साशर्वाचंडिकादुर्गाभद्राभगवतीर्यते
 ॥ १ ॥ योगनिद्राहरेरुक्तामहाकालीतमोगुणा
 ॥ मधुकैटभनाशार्थयांतुष्टावांबुजासनः ॥ २ ॥
 दशवक्त्रादशभुजादशपादांजनप्रभा ॥ विशा
 लयाराजमानात्रिंशल्लोचनमालया ॥ ३ ॥ स्फु
 रद्दशनदंष्ट्रासाभीमरूपापिभूमिप ॥ रूपसौ

वै.
रह.

१४६

भाग्यकांतीनांसाप्रतिष्ठामहाश्रियां ॥ ४ ॥ ख
ङ्गबाणगदाशूलशंखचक्रभुशुंडिभृत् ॥ परिघं
कार्मुकंशीर्षेनिश्चोतद्बुधिरंदधौ ॥ ५ ॥ एषा
सावैष्णवीमायामहाकालीदुरत्यया ॥ आरा
धितावशीकुर्यात्पूजाकर्तुश्चराचरम् ॥ ६ ॥ स
र्वदेवशरीरेभ्योयाविर्भूताऽमितप्रभा ॥ त्रिगु
णासामहालक्ष्मीः साक्षान्महिषमर्दिनी ॥ ७ ॥
श्वेताननानीलभुजासुश्वेतस्तनमंडला ॥ रक्त

स०

१४७

मध्यारक्तपादारक्तजंघोरुरुन्मदा ॥ ८ ॥ सु
 चित्रजघनाचित्रमाल्यांबरविभूषणा ॥ चि
 त्रानुलेपनाकांतिरूपसौभाग्यशालिनी ॥ ९ ॥
 अष्टादशभुजापूज्यासासहस्रभुजासती ॥ आ
 युधान्यत्रवक्ष्यंतेदक्षिणाधःकरक्रमात् ॥ १० ॥
 अक्षमालाचकमलंबाणोसिःकुलिशंगदा ॥ च
 क्रंत्रिशूलंपरशुःशंखोघंटाचपाशकः ॥ ११ ॥
 शक्तिर्दंडश्चर्मचापंपानपात्रंकमंडलुः ॥ अलं

वै.
रह.

१४७

कृतभुजामेभिरायुधैः कमलासनां ॥ १२ ॥ स
र्वदेवमयीमीशां महालक्ष्मीमिमानृप ॥ पूजये
त्सर्वलोकानां स देवानां प्रभुर्भवेत् ॥ १३ ॥ गौ
रीदेहात्समुद्भूताया सत्त्वैकगुणाश्रया ॥ साक्षा
त्सरस्वती प्रोक्ता शुभासुरनिबर्हिणी ॥ १४ ॥ द
धौचाष्टभुजाबाणान्सुसलंशूलचक्रभृत् ॥ शं
खं घंटां लांगलं च कार्मुकं वसुधाधिप ॥ १५ ॥
एषा संपूजिता भक्त्या सर्वज्ञत्वं प्रयच्छति ॥ नि

स०

१४८

शुंभमथिनीदेवीशुंभासुरनिबर्हिणी ॥ १६ ॥ इ
 त्युक्तानिस्वरूपाणिमूर्तीनांतवपार्थिव ॥ उपा
 सनंजगन्मातुःपृथगासांनिशामय ॥ १७ ॥ म
 हालक्ष्मीर्यदापूज्यामहाकालीसरस्वती ॥ दक्षि
 णोत्तरयोः पूज्येष्टतोमिथुनत्रयम् ॥ १८ ॥ वि
 रंचिः स्वरयामध्येरुद्रोगौर्याचदक्षिणे ॥ वामेल
 क्ष्म्याहृषीकेशःपुरतोदेवतात्रयम् ॥ १९ ॥ अ
 ष्टादशभुजामध्येवामेचास्यादशानना ॥ दक्षि

वै.
रह.

१४८

णष्टभुजालक्ष्मीर्महतीतिसमर्चयेत् ॥ २० ॥ अ
ष्टादशभुजाचैषायदापूज्यानराधिप ॥ दशान
नाचाष्टभुजादक्षिणोत्तरयोस्तदा ॥ २१ ॥ का
लमृत्यूचसंपूज्यौसर्वारिष्टप्रशांतये ॥ यदाचा
ष्टभुजापूज्याशुभासुरनिबर्हिणी ॥ २२ ॥ नवा
स्याःशक्तयःपूज्यास्तदारुद्रविनायकौ ॥ नमो
देव्याइतिस्तोत्रैर्महालक्ष्मींसमर्चयेत् ॥ २३ ॥
अवतारत्रयार्चायां स्तोत्रमंत्रास्तदाश्रयाः ॥ अ

स०

१४९

षादशभुजाचैषापूज्यामहिषमर्दिनी ॥ २४ ॥
 महालक्ष्मीर्महाकालीसैवप्रोक्तासरस्वती ॥ इ
 श्वरीपुण्यपापानांसर्वलोकमहेश्वरी ॥ २५ ॥ म
 हिषांतकरीयेनपूजितासजगत्प्रभुः ॥ पूजयेज्ज
 गतांधात्रींचण्डिकांभक्तवत्सलाम् ॥ २६ ॥ अ
 र्घादिभिरलंकारैर्गंधपुष्पैस्तथोत्तमैः ॥ धूपैर्दी
 पैश्चनैवेद्यैर्नानाभक्ष्यसमन्वितैः ॥ २७ ॥ रुधि
 राक्तेनबलिनामांसेनसुरयानृप ॥ प्रणामाचम

वै.
रह.

१४९

नीयेनचंदनेनसुगंधिना ॥ २८ ॥ सकर्पूरैश्चतांबू
लैर्भक्तिभावसमन्वितैः ॥ वामभागेग्रतोदेव्या
श्छिन्नशीर्षमहासुरम् ॥ २९ ॥ पूजयेन्महिषं
येनप्राप्तंसायुज्यमीशया ॥ दक्षिणेपुरतःसिंहं
समग्रंधर्ममीश्वरम् ॥ ३० ॥ वाहनंपूजयेद्देव्या
धृतंयेनचराचरम् ॥ ततःकृतांजलिर्भूत्वास्तु
वीतचरितैरिमैः ॥ ३१ ॥ एकेनवामध्यमेननै
केनेतरयोरिह ॥ चरितार्धतुनजपेज्जपञ्छिद्रम्

स०

१५०

वामुयात् ॥ ३२ ॥ स्तोत्रमंत्रैःस्तुवीतेमां यदि
 वाजगदंबिकाम् ॥ प्रदक्षिणानमस्कारान्कृत्वा
 मूर्ध्निकृतांजलिः ॥ ३३ ॥ क्षमापयेज्जगद्धात्रीं
 मुहुर्मुहुरतंद्रितः ॥ प्रतिश्लोकंच जुहुयात्पायसं
 तिलसर्पिषा ॥ ३४ ॥ जुहुयात्स्तोत्रमंत्रैर्वाचं डि
 कायैशुभंहविः ॥ नमोनमःपदैर्देवीं पूजयेत्सुस
 माहितः ॥ ३५ ॥ प्रयतः प्रांजलिः प्रहः प्राणा
 नारोप्यचात्मनि ॥ सुचिरं भावयेद्देवीं चंडिकां

वै.
रह.

१५०

तन्मयो भवेत् ॥ ३६ ॥ एवं यः पूजयेद्भक्त्या प्र
त्यहं परमेश्वरीं ॥ भुक्त्वा भोगान्यथाकामं देवी
सा युज्यमाप्नुयात् ॥ ३७ ॥ यो न पूजयते नित्यं
चण्डिकां भक्तवत्सलाम् ॥ भस्मीकृत्यास्य पुण्या
नि निर्दहेत् परमेश्वरी ॥ ३८ ॥ तस्मात् पूजयन् भूपा
लः सर्वलोकमहेश्वरीं ॥ यथोक्तेन विधानेन चण्डि
कां सुखमाप्स्यसि ॥ ३९ ॥ मार्कण्डेय पु० वैकृतिकं
रहस्यं ॥ ॥ अथ मूर्तिरहस्यं ॥ ऋषिरुवाच ॥

स०

१५१

नंदाभगवतीनामयाभविष्यतिनंदजा ॥ सास्तु
 तापूजिताध्यातावशीकुर्याज्जगत्रयम् ॥ १ ॥ कन
 कोत्तमकांतिःसासुकांतिकनकांबरा ॥ देवीक
 नकवर्णाभाकनकोत्तमभूषणा ॥ २ ॥ कमलां
 कुशपाशाब्जैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ इंदिराकम
 लालक्ष्मीःसाश्रीरुक्मांबुजासना ॥ ३ ॥ यार
 क्तदंतिकानामदेवीप्रोक्तामयानघ ॥ तस्याःस्व
 रूपंवक्ष्यामिशृणुसर्वभयापहम् ॥ ४ ॥ रक्तांबरा

मू.
रह.

१५१

रक्तवर्णारक्तसर्वांगभूषणा ॥ रक्तायुधारक्तने
 त्रारक्तकेशातिभीषणा ॥ ५ ॥ रक्ततीक्ष्णन
 खारक्तदशनारक्तदंष्ट्रिका ॥ पतिनारीवानुर
 क्तादेवीभक्तंभजेजनम् ॥ ६ ॥ वसुधेवविशा
 लासासुमेरुयुगलस्तनी ॥ दीर्घौलंबावतिस्थूलौ
 तावतीवमनोहरौ ॥ ७ ॥ कर्कशावतिकांतौतौ
 सर्वानंदपयोनिधी ॥ भक्तान्संपाययेद्देवीसर्व
 कामदुघौस्तनौ ॥ ८ ॥ खड्गपात्रंचमुसलंलांग

स०

१५२

लंचविभर्तिसा ॥ आख्यातारक्तचामुंडादेवी
 योगेश्वरीतिच ॥ ९ ॥ अनयाव्याप्तमखिलंजग
 त्थावरजंगमम् ॥ इमांयःपूजयेद्भक्त्यासव्या
 मोतिचराचरम् ॥ १० ॥ अधीतेयइमंनित्यंरक्त
 दंत्यावपुःस्तवम् ॥ तंसापरिचरेद्देवीपतिंप्रिय
 मिवांगना ॥ ११ ॥ शाकंभरीनीलवर्णानीलो
 त्पलविलोचना ॥ गंभीरनाभिस्त्रिवलीविभूषि
 ततनूदरी ॥ १२ ॥ सुकर्कशसमोत्तुंगवृत्तपीन

मू.
रह.

१५२

घनस्तनी ॥ मुष्टिशिलीमुखैः पूर्णकमलंकमला
लया ॥ १३ ॥ पुष्पपल्लवमूलादिफलाढ्यं शाकसं
चयम् ॥ काम्यानंतरसैर्युक्तं क्षुत्तण्मृत्युजरापहं
॥ १४ ॥ कार्मुकंचस्फुरत्कांतिविभर्ति परमेश्व
री ॥ शाकंभरीशताक्षी स्यात्सैवदुर्गाप्रकीर्ति
ता ॥ १५ ॥ शाकंभरींस्तुवन्ध्याय नृजपन्संपू
जयन्नमन् ॥ अक्षय्यमश्रुतेशीघ्रमन्नपानादि
सर्वशः ॥ १६ ॥ भीमापिनीलवर्णासादंष्ट्रादश

स०
१५३मू.
रह.

नभासुरा ॥ विशाललोचनानारीवृत्तपीनघन
 स्तनी ॥ १७ ॥ चंद्रहासंचडमरुंशिरःपात्रंच
 विभ्रती ॥ एकवीराकालरात्रिःसैवोक्ताकामदा
 स्तुता ॥ १८ ॥ तेजोमंडलदुर्धर्षाभ्रामरीचित्र
 कांतिभृत् ॥ चित्रभ्रमरसंकाशामहामारीति
 गीयते ॥ १९ ॥ इत्येतामूर्तयोदेव्या व्याख्या
 ता वसुधाधिप ॥ जगन्मातुश्चंडिकायाःकी
 र्तिताःकामधेनवः ॥ २० ॥ इदंरहस्यंपरमंनवा

१५३

व्यंयस्यकस्यचित् ॥ व्याख्यानंदिव्यमूर्तीनाम
धीष्वावहितःस्वयम् ॥ २१ ॥ देव्याध्यानंतवा
ख्यातंगुह्याद्गुह्यतरंमहत् ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन
सर्वकामफलप्रदम् ॥ २२ ॥ मार्कण्डेयपुराणेखि
लांशेमूर्तिरहस्यम् ॥ ॥ अथोत्तरविधिः ॥
पुनरुत्कीलनमंत्रजपः ॥ ॥ ॐ श्रीं क्लीं ह्रीं सप्तश
तिचंडिकेउत्कीलनंकुरुकुरुस्वाहा २१ श्रीमहा
कालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवताप्रीत्यर्थं

स०

१५४

त्रस्थदेवतानां पाठोत्तरांगपंचोपचारपूजनं क०
 अस्य श्रीनवार्ण० पाठोत्तरांगपूजने विनियोगः ॥
 मूलमंत्रेणावाहितदेवताः संपूज्य अपराधसह०
 आवाहनं० मंत्रहीनं० मत्समो नास्ति० अज्ञाना
 द्विस्मृतेभ्यो० ॥ कामेश्वरिजगन्मातः सच्चिदानं
 दविग्रहे ॥ गृहाणार्चामिमां प्रीत्या प्रसीद परमे
 श्वरि॥३॥ अपराधशतं कृत्वा जगदंबेति चोच्चरेत् ॥
 यां गतिं समवाप्नोति न तां ब्रह्मादयः सुराः ॥ ४ ॥

उत्तर
वि.

१५४

सापराधोस्मिशरणंप्राप्तस्त्वांजगदंबिके ॥ इदा
 नीमनुकंप्योहंयथेच्छसितथाकुरु ॥ ५ ॥ गुह्या
 तिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं ॥ सिद्धिर्भ
 वतुमेदेवित्वत्प्रसादात्सुरेश्वरि ॥ इतिप्रार्थ्य ॥
 अनेनपूर्वसंकल्पितशतचंडीसंख्यापरिपूर्तये
 नवचंडीसंख्यापरिपूर्तये वा कवचार्गलाकील
 कनवार्णमंत्राष्टोत्तरशतजपरात्रिसूक्तपठनपूर्व
 कंदेवीसूक्तनवार्णमंत्राष्टोत्तरशतजपरहस्यत्रय

स०

१५५

जपांतंश्रीचंडीसप्तशत्याःपाठाख्येनकर्मणा ॥
 अथवा सपल्लवे चंडीसप्तशत्याः प्रतिमंत्रांते
 अमुकमंत्रपल्लुवितायाः पाठा० कर्मणा अथवा
 श्रीचंडीसप्तशत्याः प्रतिमंत्रादौ अमुकमंत्रयो
 जितायाः पाठाख्येनकर्मणा अथवा श्रीचंडी
 सप्तशत्याः प्रतिमंत्रे आद्यंतयोःअमुकमंत्रसंपु
 टितायाःपाठाख्येनकर्मणाभगवतीश्रीमहाका
 ली० ३ स्वरूपिणीअमुकदेवताप्रीयतां ॥ आच

उत्तर
वि.

१५५

मनं ॥ ॐ ऐं आत्मतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ॥
 ॐ ह्रीं विद्यातत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ॥ ॐ क्लीं
 शिवतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा ॥ ॐ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं
 सर्वतत्त्वं शोधयामि नमः स्वाहा इत्येवं द्विराचम
 नं विधाय ॥ यद्दक्षरपदभ्रष्टं० विसर्गबिंदुमात्रा
 श्च० इतिसंप्रार्थ्य ॐ स्वः भुवः भूः ॐ इति
 आसनाधोजलमृदाखललाटे तिलकंकृत्वा य
 था सुखं विहरेदिति शिवं ॥ ॥ एवं धौरेयकुलो

स०

१५६

तपन्नश्रीकृष्णशर्मणारचिता ॥ पद्धतिरनया
भूयाच्छ्रीदुर्गा प्रीतमानसासदया ॥१॥ यथाम
तिविचार्येऽयंसप्तशत्याः सुपद्धतिः ॥ कृताम
याबुधैः शोभ्यासदयैश्च विमत्सरैः ॥ २ ॥ ॥

उत्तर
वि.

इति सप्तशती सपरिकरा संपूर्णा ॥

१५६

अथ
सप्तशतीपल्लवयोजनाप्रकारः ॥

॥ जगदंबा प्रसन्ना ॥

॥ त्रयोदशं १३ प्रथमं १ द्वादशं १२ द्वितीयं २ ॥ एकादशं ११ तृतीयं ३
दशमं १० चतुर्थं ४ नवमं ९ पंचमं ५ अष्टमं ८ षष्ठं ६ सप्तमं द्विवारं
(सप्तशतीअध्यायक्रममितिशापविमोचनं) अथोत्कीलनं कात्यायनीतंत्रोक्तं ॥
मध्यमचरित्रं प्रथमं. प्रथमचरित्रंद्वितीयं. उत्तमचरित्रंतृतीयं ॥ अथप्रयोगविधिः॥
तत्रप्रयोगान्तराणिकात्यायनीतंत्रोक्तानि ॥ प्रतिश्लोकमाद्यंतयोःप्रणवंजपेन्मन्त्र-

स०

१

सिद्धिः ॥ १ ॥ अग्रेसर्वत्रश्लोकपदमंत्रोपलक्षणम् ॥ सप्रणवमनुलोमव्याहृतित्रयमा-
 दौअन्तेतुविलोमतदित्येवं प्रतिश्लोकं कृत्वाशतावृत्तिपाठेऽतिशीघ्रंसिद्धिः ॥ २ ॥
 प्रतिश्लोकमादौजातवेदसइत्यृचंपठेत्सर्वकामसिद्धिः ॥ ३ ॥ अथमृत्युनिवारणाय-
 त्र्यंबकमंत्रंपठेत् ॥ आदावंतेचशतमित्यर्थः ॥ प्रतिश्लोकंतन्मंत्रजपइत्यन्यत्र ॥४॥
 प्रतिश्लोकंशूलेनपाहिनोदेवीतिपाठादपमृत्युनाशः ॥ अस्यश्लोकस्य लक्षमयुतंसहस्रं-
 शतंवाजपेअपमृत्युवारणं ॥ ५ ॥ प्रतिश्लोकंशरणागतदीनार्तेतिश्लोकंपठेत्सर्वकार्यं
 सिद्धिः ॥ ६ ॥ प्रतिश्लोकंकरोतुसानः शुभेत्यर्थंपठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥ ७ ॥
 स्वाभीष्टवरप्राप्तयेएवंदेव्यावरंलब्ध्वेतिश्लोकंपठेत् ॥ ८ ॥ सर्वापत्तिवारणायप्रति-
 श्लोकंदुर्गेस्मृतेतिपठेत् ॥ अस्यकेवलस्यापिश्लोकस्यकार्यानुसारेणलक्षमयुतंसहस्रं-
 शतंवाजपः ॥ ९ ॥ सर्वावाधेत्यस्यलक्षजपेप्रतिश्लोकपाठेवाश्लोकोक्तंफलम् ॥१०॥
 इत्थंयदायदावाधेतिश्लोकजपेमहामारीशान्तिः ॥ ११ ॥ ततोवव्रेनृपोराज्यमिति-
 मन्त्रस्यजपेपुनःस्वराज्यलाभः ॥ १२ ॥ हिनस्तिदैत्यतेजांसीत्यनेन सदीपवलिदा-
 नेनघण्टाबंधनेनचबालग्रहशान्तिः ॥ १३ ॥ आद्यावृत्तिंअनुलोमेनपठित्वाततोवि-

पल्ल.

१

परीतक्रमेणद्वितीयामनुलोमेनतृतीयामित्येवमावृत्तित्रयेण शीघ्रकार्यसिद्धिः ॥ १४ ॥
 सर्वापत्तिवारणायदुर्गेस्मृतेत्यर्धंततोयदन्तियच्चदूरकेइत्यृचंतदन्तेदारिद्र्यदुःखेत्यर्धमे-
 वंकार्यानुसारेणलक्षमयुतंसहस्रंशतंवाजपः ॥ १५ ॥ कांसोस्सीत्यृचंप्रतिश्लोकंपठे-
 ल्लक्ष्मीप्राप्तिः ॥ १६ ॥ प्रतिश्लोकमनृणाअस्मिन्नित्यृचंपठेद्वणपरिहारः ॥ १७ ॥
 मारणार्थमेवमुक्त्वासमुत्पत्येतिश्लोकंप्रतिश्लोकंपठन्मारणोक्तावृत्तिभिःफलसिद्धिः
 ॥ १८ ॥ ज्ञानिनामपिचेतांसिइतिश्लोकजपमात्रेणसद्योमोहनमित्यनुभवसिद्धम् ॥
 प्रतिश्लोकंतच्छ्लोकपाठेत्ववश्यम् ॥ १९ ॥ रोगानशेषानितिश्लोकस्यप्रतिश्लोकंपाठेस-
 कलरोगनाशः ॥ तन्मात्रंजपेऽपिसः ॥ २० ॥ इत्युक्तासातदादेवीगम्भीरेतिश्लो-
 कस्यप्रतिश्लोकंपाठेपृथग्जपेवाविद्याप्राप्तिर्वाग्वैकृतनाशश्च ॥ २१ ॥ भगवत्याकृतं-
 सर्वमित्यादिद्वादशोत्तरशताक्षरोमंत्रःसर्वकामदःसर्वापत्तिवारणश्च ॥ २२ ॥ देवि-
 प्रपन्नार्तिहरेइतिश्लोकस्ययथाकार्यलक्षायुतसहस्रशतान्यतमसंख्ययाजपेप्रतिश्लोकं-
 पाठेवासर्वापन्नवृत्तिःसर्वकामाप्तिश्च ॥ एषुप्रयोगेषुप्रतिश्लोकंदीपाग्रेकेवलमेवनम-
 स्कारेणेतिशीघ्रसिद्धिः ॥ प्रतिश्लोकंकामबीजसंपुटितस्यएकचत्वारिंशद्दिनंत्रिरावृत्तौ-

स०
२

सर्वकामसिद्धिः ॥ २३ ॥ एकविंशतिदिनपर्यंतमुक्तरीत्याप्रत्यहं द्वादशावृत्तौ वशीकर-
णम् ॥ २४ ॥ मायाबीजसंपुटितस्य फट्पल्लवसहितस्य सप्तदिनपर्यंतं त्रयोदशावृत्तौ-
उच्चाटनसिद्धिः ॥ २५ ॥ तादृश्याएव दिनचतुष्टयमेकादशावृत्तौ सर्वोपद्रवनाशः
॥ २६ ॥ एकोनपञ्चाशदिनपर्यंतं प्रतिश्लोकं श्रीबीजसंपुटितस्य पञ्चदशावृत्तौ लक्ष्मी-
प्राप्तिः ॥ २७ ॥ प्रतिश्लोकं वाग्बीजसंपुटितस्य शतावृत्तौ विद्याप्राप्तिः ॥ २८ ॥

श्रीक्षेत्रत्र्यंबकस्थदीक्षितइत्युपाह्वयंबकात्मजचिन्तामणिशर्मणा नानाग्रन्थानालोच्यै-
कीकृत्य शेडगेइत्युपाह्वरामचन्द्रायार्पितं मुद्रणार्थं तेन
तुष्यतु ममेष्टश्रीजगदंबा ॥ शुभं ॥

सन १९३७.

पब्लिशर-पांडुरंग जावजी. }
प्रिंटर-रामचंद्र येसू शेडगे. }

निर्णयसागर प्रेस, नं० २६-२८
कोलभाट स्ट्रीट, मुंबई.

पल्ल.

२

अथ नवचंडीशतचंडीसहस्रचंडीप्रयोगः ।

श्रीगणेशायनमः ॥ यजमानः शुभदिने सपत्नीकस्तिलतैलेन कृताभ्यंगः स्नात्वा
 संपूर्णकलशहस्तो मंडपं प्रदक्षिणीकृत्य पश्चिमद्वारेण प्रविश्योपविश्य देशका
 लौ स्मृत्वा ममेहजन्मनि दुर्गाप्रीतिद्वारा सर्वापच्छांतिपूर्वकदीर्घायुर्विपुलधन
 धान्यपुत्रपौत्राद्यनवच्छिन्नसंततिस्थिरलक्ष्मीकीर्तिलाभशत्रुपराजयसदभीष्ट
 सिद्ध्यर्थं ममामुककार्यसिद्ध्यर्थं वा सनवग्रहमखानवचंडीशतचंडीं सहस्रचंडीं
 वा ब्राह्मणद्वारा करिष्ये ॥ तदंगतया गणेशपूजनं पुण्याहवाचनं मातृकापूजनं
 नांदीश्राद्धमाचार्यादिवरणं च करिष्ये ॥ इति संकल्प्य तानि कृत्वा आचा
 र्यादीन् वृत्त्वा तान्यथाविभवं वस्त्रादिना संपूज्य प्रार्थयेच्च ॥ ते च शतचंड्यां दश ॥
 सहस्रचंड्यां शतं ॥ केचिदत्र ग्रहजपार्थमेकमृत्विजं वरयंति ॥ ॥ अथाचार्य
 आचम्य देशकालौ संकीर्त्य यजमानेन वृतो हमाचार्यकर्म करिष्ये इति संकल्प्य
 यदत्रेति गौरसर्षपान्विकीर्य पंचगव्येन कुशोदकेन वा मंडपं प्रोक्षेत् ॥ शुचीवो

चंडी

१

हव्या० आपोहिष्ठा० अपवित्रः० ॥ पृथिवित्वया० इत्युपविश्य अनंतास
 नायनमः ॥ विमलासनाय० ॥ पद्मासनाय० ॥ अपक्रामंतु० इतिभूमौवा
 मपादघातत्रयंकृत्वायथोपदेशंविस्तरतः संक्षेपेणवा भूतशुद्ध्यादिकृत्वा नवार्ण
 विध्युक्तैकादशन्यासान्कुर्यात् ॥ अथवैकादशमेवैकंन्यासंकुर्यात् ॥ ततो
 योनिमुद्रांप्रदर्श्यध्यायेत् ॥ श्वेताननानीलभुजासुश्वेतस्तनमंडला ॥ रक्तम
 ध्यारक्तपादानीलजंघोरुरुन्मदा ॥ सुचित्रजघनाचित्रमाल्यांबरविभूषणा ॥
 चित्रानुलेपनाकांतिरूपसौभाग्यशालिनी ॥ अष्टादशभुजापूज्यासासहस्र
 भुजासती ॥ आयुधान्यत्रवक्ष्यंतेदक्षिणाधःकरक्रमात् ॥ अक्षमालाचक्रम
 लं बाणोसिःकुलिशंगदा ॥ चक्रंत्रिशूलंपरशुःशंखोघंटाचपाशकः ॥ शक्ति
 र्दंडश्चर्मचापंपानपात्रंकमंडलुरिति ॥ ततोवेद्यांसर्वतोभद्रमष्टदलंवाविलि
 ख्य तत्रब्रह्मादिमंडलदेवताः संस्थाप्य तन्मध्येमहीद्यौरित्यादिमंत्रैः कलशं
 संस्थाप्य तस्मिन्गंधपुष्पफलसर्वौषधीदूर्वापंचपलवसप्तमृत्तिकास्तत्तन्मंत्रेणानि

होमः

१

क्षिप्यवस्त्रद्वयेनावेष्ट्य तदुपरिपूर्णपात्रंनिधाय कलशेवरुणमावाह्य पूजयेत् ॥
 ततःकलशेदेवताः स्मरेत् ॥ कलशस्यमुखेविष्णुः० देवदानवसंवादेमथ्य०
 प्रसन्नोभवसर्वदाइतिकलशंप्रार्थयेत् ॥ तथाकलशोपरिस्थपूर्णपात्रेवस्त्रेयंत्रं
 लिखेत् ॥ तद्यथा ॥ मध्येत्रिकोणंतद्वहिः षट्कोणंतद्वह्येवृत्तंतद्वह्येष्टौदलानि
 तद्वह्येचतुर्द्वारंचतुरस्रत्रयमिति एवंयंत्रंवलिलिख्य तत्राष्टादशभुजां अष्टभु
 जांवा सिंहारूढांसौवर्णींदेवीमूर्तिमभ्युत्तारणप्राणप्रतिष्ठापूर्वकंप्रतिष्ठाप्य पूज
 येत् ॥ तद्यथा ॥ स्ववामेकर्पूरादियुतजलपूर्णकलशंसंपूज्य कलशस्यमुखे०
 गंगेचयमुने० इत्यादिपठित्वा कलशमुद्रांप्रदर्श्य दक्षिणतःशंखंसंपूज्य ॥
 शंखंचंद्रार्कदैवत्यमित्यादिपठित्वा शंखमुद्रांप्रदर्श्य शंखोदकेनात्मानंपूजाद्र
 व्याणिचप्रोक्षेत् ॥ अपवित्रः पवित्रोवा० ॥ पीठपूजां कुर्यात् ॥ देवीदक्षिणे
 गुंगुरुभ्योनमः ॥ पंपरमगुरुभ्योनमः ॥ पं परात्परगुरुभ्योनमः ॥ पं परमे
 ष्ठिगुरुभ्योनमः ॥ वामे गं गणपतयेनमः ॥ दुं दुर्गायैनमः ॥ क्षं क्षेत्रपा

चंडी

२

लाय० ॥ मध्ये आधारशक्त्यैनमः ॥ मूलप्रकृत्यै० ॥ कालाग्निरुद्राय० ॥
 महामंडूकाय० कूर्माय० वराहाय० अनंताय० भूम्यै० अमृतार्णवाय०
 रत्नद्वीपाय० हेमगिरये० नंदनोद्यानाय० मणिभूम्यै० रत्नमंडपाय० कल्प
 तरवे० रत्नसिंहासनाय० ॥ आग्नेय्यादिकोणेषु धर्माय० ज्ञानाय० वैरा
 ग्याय० ऐश्वर्याय० अधर्माय० अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनैश्वर्याय०
 ऊर्ध्वं ब्रह्मणे० अधः अनंताय० मध्ये वास्तुपुरुषाय० सं सत्त्वाय० रं
 रजसे० तं तमसे० मां मायायै० विं विद्यायै० ॥ पूर्वाद्यष्टदिक्षु उड्डाणपीठे
 श्वरसहितामुड्डाणपीठेश्वर्यवापादुकांपूजयामि ॥ मातृकापीठेश्वरसहितांमातृ
 कापीठेश्वर्यवापादुकां० ॥ जालंधरपीठेश्वरसहितांजालंधरपीठेश्वर्यवापा० ॥
 कोल्हागिरिपीठेश्वरसहितांकोल्हागिरिपीठेश्वर्यवापादु० ॥ पूर्णगिरिपीठेश्व
 रसहितांपूर्णगिरिपीठेश्वर्यवापादुकांपू० ॥ संहारगिरिपीठेश्वरसहितांसंहारगि
 रिपीठेश्वर्यवापा० ॥ कोल्हापुरपीठेश्वरसहितांकोल्हापुरपीठेश्वर्यवापा० ॥

होमः

२

कामरूपपीठेश्वरसहितांकामरूपपीठेश्वर्यवापा० ॥ पुनः पूर्वादिचतुर्दिक्षु गं
 गणेशायनमः क्षं क्षेत्रपालाय० पां पादुकाभ्यो० वं वटुकेभ्यो० ॥ आग्नेय्यादि
 विदिक्षु जं जयायै० विं विजयायै० जं जयंत्यै० अं अपराजितायै० ॥
 तत्रैव अग्निमुखवेतालायनमः प्रेतवाहनवेतालायनमः ज्वालामुखवेताला०
 धूम्राक्षवेताला० कंदाय० लालाय० दलेभ्यो० केसरेभ्योनमः कर्णिकायै०
 अं सूर्यमंडलाय० उं सोममंडलाय० मं वह्निमंडलाय० अं आत्मने० उं अंत
 रात्मने० पं परमात्मने० उं ज्ञानात्मने० विं विष्णुमायायै० चै चेतनायै
 बुं बुद्ध्यै० निं निद्रायै० क्षुं क्षुधायै० छां छायायै० शं शक्त्यै० तं त
 ण्णायै० क्षां क्षांत्यै० जां जात्यै० लं ललितायै० शां शांत्यै० श्रं श्रद्धायै०
 कां कांत्यै० लं लक्ष्म्यै० धूं धृत्यै० वृं वृद्ध्यै० स्मं स्मृत्यै० दं दयायै० तुं
 तुष्ट्यै० पुं पुष्ट्यै० मां मातृकायै० भ्रां भ्रांत्यै० ह्रीं सर्वशक्तिकमलासनाय०
 सर्वात्मसंसर्गयोगपीठात्मने० ॥ इतिपीठपूजा ॥ तथास्थापितमूर्तौदेवीमावा

चंडी

३

हयेत् ॥ आगच्छवरदेदेविदैत्यदर्पनिषूदिनि ॥ पूजांगृहाणसुमुखिनमस्ते शं
 करप्रिये ॥ दुर्गेदेविसमागच्छसन्निध्यमिहकल्पय ॥ बलिंपूजांगृहाणत्व
 मष्टाभिः शक्तिभिः सह ॥ इतिमंत्रौपठित्वामूर्तौदेवीमावाह्यमूलमंत्रेण जयं
 तीमंगलाकालीत्यनेनवाआसनपाद्यार्घ्याचमनमधुपर्कान्निवेदयेत् ॥ ततः
 पंचामृतस्नानं ॥ देवीसूक्तश्रीसूक्तसरस्वतीसूक्तैर्देवीमाहात्म्योक्तैः शक्रादय
 इत्यादिस्तोत्रैश्चाभिषेकः ॥ ततः पूर्वोक्तमंत्रेणवस्त्रकंचुकाभरणाष्टगंधविल्व
 पत्रनानापुष्पहरिद्राकुंकुमसिंदूरालक्तकपरिमलद्रव्याणिसमर्पयेत् ॥ अथांग
 पूजा ॥ दुर्गायै० पादौ० ॥ गिरिजायै० गुल्फौ० ॥ अपर्णायै० जानुनी० ॥
 हरिप्रियायै० ऊरू० ॥ पार्वत्यै० कटिं० ॥ आर्यायै० नाभिं० ॥ जग
 न्मात्रे० उदरं० ॥ मंगलायै० कुक्षिं० ॥ शिवायै० हृदयं० ॥ माहेश्वर्यै०
 कंठं० ॥ विश्ववंद्यायै० स्कंधौ० ॥ काल्यै० बाहू० ॥ आद्यायै० हस्तौ० ॥
 वरदायै० मुखं० ॥ सुवाण्यै० नासिकां० ॥ कमलाक्ष्यै० नेत्रे० ॥ अंबिकायै०

होमः

३

शिरः० ॥ दैव्यै० सर्वांगं० ॥ ॥ अथाष्टोत्तरशतनामानि ॥ माहेश्वर्यै नमः
 महादेव्यै० जयंत्यै० सर्वमंगलायै० लज्जायै० भगवत्यै० वंद्यायै० भवा
 न्यै० पापनाशिन्यै० चंडिकायै० कालरात्र्यै० भद्रकाल्यै० अपराजिता
 यै० महाविद्यायै० महामेधायै० महामायायै० महाबलायै० कात्यायन्यै०
 जयायै० दुर्गायै० मंदारवनवासिन्यै० आर्यायै० गिरिसुतायै० धात्र्यै०
 महिषासुरघातिन्यै० सिद्धिदायै० बुद्धिदायै० नित्यायै० वरदायै० वर
 वर्णिन्यै० अंबिकायै० सुखदायै० सौम्यायै० जगन्मात्रे० शिवप्रियायै०
 भक्तसंतापसंहर्त्र्यै० सर्वकामप्रपूरिण्यै० जगत्कर्त्र्यै० जगद्धात्र्यै० जगत्पा
 लनतत्परायै० अव्यक्तायै० व्यक्तरूपायै० भीमायै० त्रिपुरसुंदर्यै० अप
 र्णायै० ललितायै० वेद्यायै० पूर्णचंद्रनिभाननायै० चामुंडायै० चतुरायै०
 चंद्रायै० गुणत्रयविभाविन्यै० हेरंबजनन्यै० काल्यै० त्रिगुणायै० यशोधा
 रिण्यै० उमायै० कलशहस्तायै० दैत्यदर्पनिषूदिन्यै० बुद्ध्यै० कांत्यै० क्षमा

चंडी

४

यै० शान्त्यै० पुष्ट्यै० तुष्ट्यै० धृत्यै० मृत्यै० वरायुधधरायै० धीरायै० गौर्यै०
 शाकंभयै० शिवायै० अष्टसिद्धिप्रदायै० वामायै० शिववामांगवासिन्यै०
 धर्मदायै० धनदायै० श्रीदायै० कामदायै० मोक्षदायै० अपरायै० चि
 त्स्वरूपायै० चिदानंदायै० जयश्रियै० जयदायिन्यै० सर्वमंगलमंगल्या
 यै० जगत्रयहितैषिण्यै० शर्वाण्यै० पार्वत्यै० धन्यायै० स्कंदमात्रे० अ
 खिलेश्वर्यै० प्रपन्नार्तिहरायै० देव्यै० सुभगायै० कामरूपिण्यै० निराका
 रायै० साकारायै० महाकाल्यै० सुरेश्वर्यै० शर्वायै० श्रद्धायै० ध्रुवायै०
 कृत्यायै० मृडान्यै० भक्तवत्सलायै० सर्वशक्तिसमायुक्तायै० शरण्यायै०
 सर्वकामदायै० ॥ इत्यष्टोत्तरशतनामानि ॥ अथावरणपूजा ॥ देव्याद
 क्षिणे ऐंमहाकाल्यैविच्चेनमः ॥ वामे ह्रींमहालक्ष्म्यैविच्चेनमः ॥ पुरतः क्लीं
 महासरस्वत्यैविच्चेनमः ॥ वामे हूंमहिषायनमः ॥ दक्षिणे क्षौंसिंहायनमः ॥
 पुरतः गंगणपतयेनमः ॥ हूं काला यनमः ॥ पश्चात् हूंमृत्यवेनमः ॥ षड्द

होमः

४

लेषु हैं रुद्रायनमः ॥ हौं गौर्यनमः ॥ श्रीं विष्णवेनमः ॥ श्रीं लक्ष्म्यैनमः ॥
 ऐं ब्रह्मणेनमः ॥ ऐं सरस्वत्यैनमः ॥ तत्रैव हां हृदयायनमः ॥ ह्रीं शिरसे
 स्वाहा ॥ हूं शिखायैवषट् ॥ हैं कवचायहुं ॥ हौं नैत्रत्रयायवौषट् ॥ हः
 अस्त्रायफट् ॥ तत्रैव गुं गुरुभ्योनमः ॥ पं परमगुरुभ्योनमः ॥ पं परमेष्ठिगुरु
 भ्योनमः ॥ हरयेनमः ॥ हरायनमः ॥ गणेशायनमः ॥ तत्रैव नंदजायै० रक्त
 दंतिकायै० शाकंभयै० दुर्गायै० भीमायै० भ्रामयै० ॥ अथाष्टदलेषु ब्राह्म्यै०
 माहेश्वर्यै० कौमार्यै० वैष्णव्यै० वाराह्यै० इंद्राण्यै० नारसिंह्यै० चामुंडा
 यै० पूर्वादिदिक्षु अं असितांगभैरवाय० रुं रुरुभैरवाय० चं चंडभैरवा
 य० क्रों क्रोधभैरवाय० उं उन्मत्तभैरवाय० कं कपालभैरवाय० भीं भी
 षणभैरवाय० सं संहारभैरवाय० ॥ पुनःपूर्वादिषु लं इंद्राय० रं अग्नये०
 मं यमाय० षं निर्ऋतये० वं वरुणाय० यं वायवे० सं सोमाय० हं ईशा
 नाय० ॥ तद्बहिः पूर्वादि० वज्राय० शक्त्यै० दंडाय० खड्गाय० पाशाय०

चंडी

५

अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय० इत्यावरणपूजा ॥ ततःपूर्वोक्तमंत्रेणधूपदीप
 नैवेद्यादिमंत्रपुष्पांतपूजांकृत्वा नमोदेव्यैमहादेव्यैइत्यादिमंत्रैर्नमस्कृत्य यथासं
 भवं छत्रचामरगीतनृत्यवाद्यादिसमर्प्य कूष्मांडनारीकेलकदलीफलादिवलिंद
 त्वा मंत्रहीनंक्रियाहीनं० आवाहनंनजानामि० ॥ अनेनपूजनेन श्रीमहाका
 लीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यः प्रीयंतां ॥ ॥ ततः कुमारीपूजा ॥ देशकालौ
 संकीर्त्य शतचंडीजपांगत्वेनकुमारीपूजांकरिष्ये इतिसंकल्प्यमूलेन षडंगंकृ
 त्वामूलमंत्रमुच्चार्य ॥ मंत्राक्षरमयींदेवींमातृणारूपधारिणीं ॥ नवदुर्गात्मि
 कांसाक्षात्कन्यामावाहयाम्यहं ॥ इतिकुमारीमावाह्ययथासंभवंपूजयेत् ॥
 कुमार्यश्चप्रत्यहंशतंनवएकावायथाशक्तिवापूज्याः ॥ प्रत्यहमेकवृद्ध्यावापू
 जयेत् ॥ ततोब्राह्मणसुवासिनीपूजा ॥ एवंदेवीकुमार्यादिपूजाप्रत्यहंकार्या ॥
 ततःसर्वेविप्राः कृतांगन्यासाः शतंनवार्णमंत्रंजप्त्वा कवचार्गलाकीलकानि
 सकृज्जप्त्वासप्तदात्रींजप्त्वांतरहस्यानिनवार्णशतंचजपेत् ॥ एकस्मिन्दिने अनेका

होमः

५

वृत्तौतुकवचादीनाप्रत्यावृत्तिनावृत्तिः ॥ एवमृत्विजःप्रथमदिनेएकंद्वितीये
 द्वेतृतीयेत्रीणिचतुर्थेचत्वारिरूपाणीत्येवंजपंकुर्युः ॥ ऋत्विजांयजमानस्यच
 प्रत्यहंक्षीरमात्राशनं अशक्तौहविष्याशनंवा प्रत्यहंसहस्रंशतंदशवाब्राह्मणान्
 भोजयेत् पंचमेह्विहोमः ॥ नवरात्रेतुनवम्यामेवहोमः ॥ केचित्तुअष्टम्या
 मारभ्यनवम्यांसमापयंति ॥ ॥ अथहोमः ॥ देशकालौस्मृत्वामयाब्राह्म
 णद्वाराकृतस्यशतचंडीजपस्यतत्संपूर्णतासिद्ध्यर्थजपदशांशेन तिलादिमिश्रपाय
 सद्रव्येण होमंकरिष्ये इतिसंकल्प्य ॥ अत्रकेचित्पुण्याहवाचनमपिकुर्वति ॥
 तथापूर्वोक्तकलशस्थापनंदेवतास्थापनंपूजनंचात्रैवकुर्वति ॥ ततःसनवग्रहशत
 चंडीजपदशांशहोमंकर्तुंस्थंडिलादिकरिष्ये इतिसंकल्प्यस्थंडिलमुपलिप्योल्लि
 ख्य तत्र (शत) मंगलनामानमग्निंप्रतिष्ठाप्यसमिध्यध्यायेत् ॥ ततःप्राग
 कृतंचेदिदानीमीशान्यांदिशिनवग्रहस्थापनंकृत्वा तत्पूर्वतःकलशं स्थाप
 येत् ॥ ततोऽग्निसमीपमागत्यान्वाधानंकुर्यात् ॥ समिद्वयमादाय क्रियमाणेशत

चंडी

६

चंडिजपांगहोमेदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्ये ॥ अस्मिन्नन्वाहितेष्णावित्या
 दिचक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वा ॥ आदित्यादिनवग्रहान् प्रतिद्रव्यमष्टाविंशति
 अष्टवासंख्याकाभिः समित्तिलाज्याहुतिभिः अधिदेवताः प्रत्यधिदेवताश्च चतुः
 संख्याकाभिः तैरेवद्रव्यैः विनायकाद्यादेवता इंद्राद्यष्टौलोकपालांश्चद्वाभ्यां
 द्वाभ्यांसमित्तिलाज्याहुतिभ्यांयक्ष्ये ॥ महाकाली—महालक्ष्मी—महासरस्वतीः
 मूलमंत्रेणशतवारंसप्तशतीमंत्रैः जपदशांशसंख्ययापायसतिलपलाशपुष्पसर्षप
 पूगीफललाजादूर्वाकुरयवविल्वफलरक्तचंदनगुग्गुलद्रव्यैर्यथालाभद्रव्यैर्वा तिल
 मिश्रितपायसेनवापुनर्मूलमंत्रेणशतवारंतैरेवद्रव्यैः आधारशक्त्यादिपीठदेवताः
 महाकाल्याद्यावरणदेवताश्च एकैकाहुत्यापायसाज्येनयक्ष्ये ॥ शेषेणस्विष्ट
 कृतमित्याद्याज्यभागांतंकृत्वा ॥ यजमानःइदं हवनीयद्रव्यंयथादैवतमस्तु नम
 मेतित्यजेत् ॥ नवग्रहादिभ्यःसमित्तिलाज्यानिहुत्वाउक्तद्रव्याणिमूलमंत्रेण
 शतवारंहुत्वा सप्तशतीमंत्रैर्जपदशांशेनहुत्वा पुनर्मूलमंत्रेणशतवारंजुहु

होमः

६

यात् ॥ मूलमंत्रोनवार्णमंत्रः ॥ नवार्णमंत्रस्यकेवलाज्येनैववाहोमः ॥
 अत्राध्यायसमाप्तौउवाचस्थलेचपत्रपुष्पफलैर्होमः ॥ एवं प्रधानहोमंकृत्वापीठ
 देवताभ्योनामभिराज्यंपायसंचजुहुयात् ॥ आधारशक्त्यै० मूलप्रकृत्यै०
 कालाग्निरुद्राय० महामंडूकाय० कूर्माय० वराहाय० अनंताय० भूम्यै०
 अमृतार्णवाय० रत्नद्वीपाय० हेमगिरये० नंदनोद्यानाय० मणिभूम्यै०
 रत्नमंडपाय० कल्पतरवे० रत्नसिंहासनाय० धर्माय० ज्ञानाय० वैराग्याय०
 ऐश्वर्याय० अधर्माय० अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनैश्वर्याय०
 ब्रह्मणे० अनंताय० वास्तुपुरुषाय० सं सत्त्वाय० रं रजसे० तं तम
 से० मां मायायै० विं विद्यायै० उड्डाणपीठेश्वरसहितोड्डाणपीठेश्वर्यबायै०
 मातृकापीठेश्वरसहितमातृकापीठेश्वर्यबायै० जालंधरपीठेश्वरसहितजालं
 धरपीठेश्वर्यबायै० कोल्हागिरिपीठेश्वरसहितकोल्हागिरिपीठेश्वर्यबायै०
 पूर्णगिरिपीठेश्वरसहितपूर्णगिरिपीठेश्वर्यबायै० संहारगिरिपीठेश्वरसहितसं

चंडी

७

हारगिरिपीठेश्वर्यै० कोल्हापुरपीठेश्वरसहितकोल्हापुरपीठेश्वर्यै०
 कामरूपपीठेश्वरसहितकामरूपपीठेश्वर्यै० गं गणेशाय० क्षं क्षेत्रपाला
 य० पां पादुकाभ्यो० वं बटुकेभ्यो० जं जयायै० विं विजयायै० जं जयं
 त्यै० अं अपराजितायै० अग्निमुखवेतालाय० प्रेतवाहनवेतालाय० वाला
 मुखवेतालाय० धूम्राक्षवेतालाय० कंदाय० नालाय० दलेभ्यो० केसरे
 भ्यो० कर्णिकायै० अं सूर्यमंडलाय० उं सोममंडलाय० मं वह्निमंडलाय०
 अं आत्मने० उं अंतरात्मने० पं० परमात्मने० उं ज्ञानात्मने० विं विष्णुमा
 यायै० चे चेतनायै० वुं बुद्ध्यै० निं निद्रायै० क्षुं क्षुधायै० छां छायायै० शं
 शक्त्यै० तं तृष्णायै० क्षां क्षांत्यै० जां जात्यै० लं ललितायै० शां शांत्यै० श्रं
 श्रद्धायै० कां कांत्यै० लं लक्ष्म्यै० धूं धृत्यै० वृं वृद्ध्यै० स्मं स्मृत्यै० दं दया
 यै० तुं तुष्ट्यै० पुं पुष्ट्यै० मां मातृकायै० आं आंत्यै० ह्रीं सर्वशक्तिकमलास
 नाय० सर्वात्मसंसर्गयोगपीठात्मने० इतिपीठदेवताहोमः ॥ अथावरणदेवताः ॥

होमः

७

ऐं महाकाल्यैविच्चे ह्रीं महालक्ष्म्यैविच्चे क्लीं महासरस्वत्यैविच्चे हूं महिषाय०
 क्षं सिंहाय० गं गणपतये० हूं कालाय० हूं मृत्यवे० ह्रैं रुद्राय० ह्रौं गौर्यै०
 श्रीं विष्णवे० श्रीं लक्ष्म्यै० ऐं ब्रह्मणे० ऐं सरस्वत्यै० ह्रां हृदयाय० ह्रीं
 शिरसे० हूं शिखायै० ह्रैं कवचायहूं ह्रौं नेत्रत्रयायवौषट्० हः अस्त्रा
 यफट्० गुं गुरुभ्यो० पं परमगुरुभ्यो० पं परमेष्ठिगुरुभ्यो० हरये० हरा
 य० गणेशाय० नंदजायै० रक्तदंतिकायै० शाकंभर्यै० दुर्गायै० भीमायै०
 भ्रामर्यै० ब्राह्म्यै० माहेश्वर्यै० कौमार्यै० वैष्णव्यै० वाराह्यै० इंद्राण्यै०
 नारसिंह्यै० चामुंडायै० अं असितांगभैरवाय० रुं रुरुभैरवाय० चं चंड
 भैरवाय० क्रों क्रोधभैरवाय० उं उन्मत्तभैरवाय० कं कपालभैरवाय० भीं
 भीषणभैरवाय० सं संहारभैरवाय० लं इंद्राय० रं अग्नये० मं यमाय०
 क्षं निर्ऋतये० वं वरुणाय० यं वायवे० सं सोमाय० हं ईशानाय० वज्रा
 य० शक्त्यै० दंडाय० खड्गाय० पाशाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशू

चंडी

८

लाय० ॥ एवंहोमंकृत्वा स्विष्टकृदादिप्रायश्चित्तहोमांतंकृत्वा इंद्रादिनवग्र
 हक्षेत्रपालादिभ्यो माषभक्तबलींस्तत्तन्मंत्रैर्दद्यात् ॥ तत्रमंत्राः ॥ इंद्रं वो०
 इंद्रः सुरपतिश्चैव वज्रहस्तो महाबलः ॥ शतयागाधिपो देवस्तस्मै नित्यं नमो
 नमः ॥ इंद्राय सांगाय सपरिवाराय सायुधाय सशक्तिकाय इमं माषभक्तबलिं
 समर्पयामि भो इंद्र इमं बलिं भक्ष्यदिशं रक्ष मम यजमानस्यायुः कर्ता शांतिं कर्ता पु
 ष्टिकर्ता तुष्टिकर्ता कल्याणकर्ता वरदो भव ॥ अनेन बलिदानेन इंद्रः प्रीयतां
 ॥ १ ॥ अग्निं दूतं० आग्नेयः पुरुषो रक्तः सर्वदेवमयो व्ययः ॥ धूमकेतुरनाधृष्यस्त
 स्मै नित्यं नमो नमः ॥ अग्नये० इत्यादि० ॥ २ ॥ यमाय सोमं० यमश्चोत्पलपत्रा
 क्षः किरीटीदंडधृक् सदा ॥ लोकसाक्षी विशुद्धात्मा तस्मै नित्यं नमो नमः ॥
 यमाय सांगायेत्यादि० ॥ ३ ॥ मोषुणः परापरा० निर्ऋतिस्तु पुमान्कृष्णः सर्व
 रक्षोधिपो महान् ॥ खड्गहस्तो महासत्त्वस्तस्मै नित्यं० निर्ऋतये सांगायेत्यादि०
 ॥ ४ ॥ तत्त्वायामि० वरुणः सर्वलोकेषु पुरुषो निम्नगाधिपः ॥ पाशहस्तो

होमः

८

त्वा उत्तिष्ठब्रह्मण० अभ्यार० उत्तिष्ठदेविचंडेशिशुभांपूजांप्रगृह्य च ॥ कुरु
 ष्वममकल्याणमष्टाभिःशक्तिभिःसह ॥ इतिमंत्रैर्विसृज्याचार्यायदत्वामंत्रंपठेत् ॥
 त्रैलोक्यमातर्देवित्वंसर्वभूतदयान्विते ॥ दानेनानेनसंतुष्टासुप्रीतावरदाभव ॥
 ततःयस्यस्मृत्या० प्रमादात्कुर्वतांकर्म० इत्यादिजपित्वाकर्मेश्वरार्पणंकृत्वा
 सुहृद्युतोभुंजीत ॥ इदमेवपूजाहोमबल्यादिविधानंनवरात्रेपिज्ञेयं ॥ तत्र
 विशेषस्तुदशम्यांप्रातर्देवीविसर्जनं ॥ अन्यच्चमहानिबन्धेभ्योवगंतव्यं ॥
 इतिसंक्षेपेणनवचंडीशतचंडीसहस्रचंडीप्रयोगः ॥ ॥ ॥

इदं पुस्तकं पणशीकरोपाह्वलक्ष्मणशर्मतनुजनुषा वासुदेवशर्मणा संशोधितं तच्च मुंबय्यां
 पांडुरंग जावजी इत्येतैः स्त्रीये निर्णयसागराख्येऽकनयंत्रालये मुद्रयित्वा प्रकाशितम् ।

शकः १८५७ सन १९३५.

पब्लिशर-पांडुरंग जावजी.
 प्रिंटर-रामचंद्र येसू शेडगे.

निर्णयसागर प्रेस, नं० २६-२८
 कोलभाट लेन, मुंबई.

॥ इति सप्तशती समाप्ता ॥